

فه رهه نگوکى

زينده وه ر زانى، جوغرافيا وه مىژوو

فینله ندى کوردى (سورانى)

دەسته ي پە روھ رەھ و فېركەدن ۱۹۹۴

**BIOLOGIAN, MAANTIEDON JA HISTORIAN
SANASTO**

suomi - kurdi (sorani)

**OPETUSHALLITUS
2003**

Sanaston käyttäjälle

Opetushallitus tuottaa sanastoja tukemaan niiden oppilaiden opiskelua, joiden äidinkieli on jokin muu kuin suomi. Sanastoja laaditaan eri kielillä eri oppiaineisiin.

Tämä sanasto on tarkoitettu apuneuvoksi biologian, maantiedon ja historian käsitteiden selvittämiseksi peruskoulussa, mutta sanasto soveltuu käytettäväksi myös muussa opiskelussa, missä näitä asioita käsitellään.

Sanaston ovat laatineet ERO Helena Korpela, lehtori Sirpa-Leena Rusanen ja vs. lehtori Helena Samuli ja sen ovat käänneet kurdin kielelle opettaja Ahmad Abubakir ja tulkki/kääntäjä Jabbar Aref (Lingua Nordica).

Opetushallitus ottaa mieellään vastaan sanaston kehittämisehdotuksia.

بو ئه وانه ئى كە ئەم فە رەھە نگوکە بە ڪارىدە هىين

دەستە ئى پە روھە رەدە و فيرگىردن فە رەھە نگوگە بە رەھە م دېنىت بۇ يارمە تى خويىندىنى ئە و قوتاپىيانە ئى كە زمانى دايىكىيان زمانىكى تىرە بە جىبى زمانى فېنلە ندى. فە رەھە نگوگە دە كرىت بە زمانى جىاواز وە بۇ (وانه ئى) دە رسى جىاواز.

مە بە سەت لەم فە رەھە نگوگە بۇ يارمە تى دانى تىگە يىشتىنى زىيندە وە رزانى، جوغرافياو مىژۇو وە بۇ رۇونكىردىنە وە ئى لە قوتاپاخانە ئى سەرە تايىپى و ناوە ندى دا، بە لام فە رەھە نگوگە كە دە گۈنچىيت كە بە كاربەھىنرىيت ھە روھە لە خويىندىنى تىردا كە ئەم باسانە دە خويىنرىيت (لىك دە درىيە وە).

فە رەھە نگوگە كە ماموستايى تايىبەت هىليلينا كورپىلا، ماموستايىان سىرپا- لىينا روسانىن وە هىليلينا سامولى كىردويانە وە وە رىگىردرادوھ بۇ زمانى كوردى لە لايدە ن ماموستايى زمانى كوردى ئە حىمە دە بۇ بە كىر وە وە رىگىر جە بار عارفە وە.
دەستە ئى پە روھە رەدە و فيرگىردن خوش حالە بۇ وە رىگرتى پىشىيار بۇ باشتىر كەردىنى فە رەھە نگوگە كە.

A

aarnialue	ناوچه يه کي دارستاناوي يه له ناوچه گه رمه کان (ليره وار)
aarre	گه نجینه
aasi	که ر
Asia	کيشوه ری ئاسيا
aasialainen	ئاسيايسى، خە لکى ئاسيا
aate	بىر، ئە ندىشە
aatelisto	گه ورە پىباوان، پىباو ماقولان
aavikko	بىبابان، دە شتى وشك و بىرنىڭ
aavikkoituminen	بوون بە بىبابان
abortti	مندال لە باربردن
adreanaliiini	جورە هورمونىكە كە گورچىلە ئى زىيادە دە رى دە دات
adressi	تازى نامە، كارتى پېروزبايى
Afrikka	کيشوه رى ئە فە رىقا
afrikkalainen	ئە فە رىقاپىسى، خە لکى ئە فە رىقا
agentti	لىپرس، توينه ر، سىخور
ahdinko	تە نىگانە، ناخوشى
ahkera	چالاڭ، چاپوڭ
ahma	ئازە ليكى درنده يه له باكىورى گۈزە وى دە ڏى
ahtojää	كۆكراوه ئى پارچە سە هولى گە ورە
ahven	جورىيىكە لە ماسى يه دركماوى يه کان
Ahvenanmaa	دور گە کانى (ئە هەفيئاما، ئولاند) لە نیوان سوئيدو فينلە ندادا كە ئوتتونومى يان ھە يە)
aika	كات

aikavyöhyke	زونگی کات، خولگه‌ی کات
aikainen	پیگه پشتلو، گه شه کردوو، مروفی گه وره
aikuisuu	پیگه پشتلو، گه شه کردوو، مروفی گه وره
ainavihanta	هه میشه سه وز
aine	مادده، ماته ر، ماک
aineiden kiertokulku	ماکیکه که به ده وری چیوه دا ده روات، خول ده خوات
aineenvaihdunta	رودانی کرداری گیمیاوی (وه کوو میز کردن، ثاره ق کردن ووه)
aisti	هه ست
aitta	نه مماری دانه ویله، که ندو، سایلو
aivastaa	پژمین
aivolisäke	ده رده ریکی داخراوه له به شی خواره ووه ی میشک دا (زیاده ی میشک)
aivot	میشک
ajanlasku	چه رخ، (چه رخی پیش نیسلام)
ajorata	ریگای ئوتومبیل
akana	پوش و په لاشی گه نم که جیای ده که نه ووه له یه گتری
akseli (maapallo)	ته ووه ری گوی زه وی
aktiivinen (esim. poliittisesti aktiivinen)	چوست و چالاک، چالاکی سیاسی
akvaario	جه وزی شوشه ی ماسی
alaluokka (yhteiskuntaluokka)	چینی چه وساوه، چینی خواره ووه ی کومه ل
alamainen	زیر ده ست، زیر رکیف
alanko	نه و ناچه یه ی که به رزی یه که ی (۲۰۰ - ۰) مه تره له ثاستی ده ریاوه
alaonttolaskimo	شوینی نوسانی شاخوینبه ر به دله ووه

ئىيىكى گوچىكى ئاواه راست، دەزگا (كە ئاسنگەر لە سەرى ئاسن راست دەكتە وە)
alasin (korvassa), alasin (työkalu)

(بازدان لە مروف دا) ئە و مروفانە كە لە دايىك بىرونە وە سەريان سەپى يە و پىستيان سەپى يە وە كە مو
كورى رەنگىيان هە يە، وە هە رۇوەلە رۇوە كە گىانلە بە رىش دا رۇودە دات
albiino

لە خوارە وە
alhaalla

نزم (بو نمروونە. پلە ئى نزم لە كۈمىد دا)
alhainen (esim. yhteiskunnallinen asema)

كە م خواردىنى، خراپى لە خواردن دا (سؤالىخذىيە)
aliravitsemus

خىستنە زېر دەست
alistaa

يە كە م گە لا، گە لاي سەرە تايى
alkeislehti

زىننە وە رە سەرە تايى يە كان، زىننە وە رى يە كە خانە بى
alkio

دانىشتowanى سەرە تايى
alkuasukas

زىننە وە رى يە كە خانە بى، زىننە وە رى سەرە تايى
alkueläin

بنچىنە، رە سەن، بنچىنە بى، رە سەنى، سەرە تايى
alkuperä, alkuperäinen

خەلكى رە سەن، خەلكى بنچىنە بى، نە تە وە سەرە تايى يە كان
alkuperäiskansa

لە زېر
alla

حە وز، حە وزى دە رىياچە
allas (järviallass)

ئىيىزا كردن
allekirjoittaa

حە ساسىبەت
allerginen

زنجىرە چىيات ئەلب
Alpit

چە مە كانى ئەلب
alppiniitty

ناوچە، دە ورۇبەر
alue

ئە لە منيوم
alumiini

ھە مۇ جورە كانى كە شتى و بەلەم (گواستنە وە)
alus (kulkuväline)

گژوگىيات زورنزم
aluskasvillisuus

Amerikka	کیشوه ری نه مه ریکا
amerikkalainen	خنه لکنی نه مه ریکا، نه مه ریکی
aminohapot	که ماده ی سپیایی له ناو ده چیت نه م پیکها توروه پیک دیت (ترشی نه مینی، ترشه لوکنی نه مینی)
amiraali	نه میرال، ده ریاوان
ammatti	پیشه
ammattikunta	کومه لیکنی پیشه بی
ammattiliitto	نیقابه، (سه ندیکا)
ammattioppilaitos	ثاماده بی پیشه بی
ammattiyhdistus	کومه له ی پیشه بی
ampiainen	پیوه ده ره کان (زه رده زیره، زه رده واله)
ampua	ته قه کردن، فیشه که ته قاندن
ampuma-ase	چه که هاویژه ره کان (تفه نگ، ره شاشن...)
ampuma-aukko	سه نگه ر، نه و ده روازه یه ی که ته قه ی لیوه ده که بیت
ankara (esim. ilmasto)	تونگ، قورس، سه خت (بونمدونه هه وا به کی سه خته)
ankka	مراوی
ankkuri, ankkuroida	له نگه ر، له نگه ر گرتن
ansio (palkka+muut tulot)	ده ستکه وت (موچه و داهاتی تر)
antarktis	ناوچه ی گوپکی باشوار
antautua	خوبه ده ستنه وه دان، پی سپاردن
antibiootti	ماده ی دژی به کتریا، دژه ته ن، نه نتی بایوتی
antiikki	کون، عه نتیک
antilooppi	نازه لیکه له ئاسک ده چیت به لام شاخه کانی دریژترن وه له نه فه ریقا ده ژی

aortta	
apartheid	سیاست تی جیاواز گه ری ره گه زو نه ژاد
apila	جوریکه له گروپی به زالیا
apina	مه یمۇون
appelsiini	پرتە قال
arabi	عەرەب، نەتە وەی عەرەب
areena (urheiluareena)	گوره پانی پیشبرکى (پیشبرکىي وەرزشى)
arkeologia	زانستى كە لە پورى گۈن، ئاركىيولوجى
arkipäivä	روزى ئاسايى كە پشو نە بىت
arkisto	ئەرشيف
arkkitehti	ئەندازىيارى مېعمارى
arkkitehtuuri	زانست و ھونە رى بىنا سازى
arktinen	خولگە يى گوپكى باکوورى (ئە و سىفاتانە يى سەربەم خولگە يە وە گرو ئاولو ھەوا، ناوچە...)
armahtaa	بە خشىن، لىپبوردن
armeija	سوپا، لە شىركە
aro	ناوچە يە كى تەخت و وشك و رووتەلان
arvo	پله، نمرە
arvojärjestys	رىيكتىشن بە پله، بە رىز
arvokas	بە نىرخ
arvopaperi (osakkeet yms.)	سەنە داتى مالى، نوسراوييى بروايپىكراوه (بە شىن لە كومپانىا)
ase	چەك
aseidenriisunta	كە مىكىدەن وەي چەك، چەك دامالىن
asema (yhteiskunnallisena)	شوبىن، جىيگە له كومەل دا

asemakaava	نه خشە، نه خشە دانان بۇ رېكخىستنى شار
asettaa	خىستنە شوين، جىيگىرتىن، رېك كىردىن
asetus (lakit.)	ياسا، دە ستورىيکى دىيارى كراوه كە سە روڭ گومار دە ئى دات بە بى راي پە رلە مان
asevelvollinen	ئە رىكى سە رېبازى، خزمە تى سە رېبازى
asiakirja	سە نە د، قە بالە، بىروانامە
asianomistaja (lakit.)	داوااكار، شىكاتچى
asteikko	ئە ندازە، نىمرە، پەلە
asteverkko	تۇرى ھىلە كانى درېژى و پانى گۈزە وى
astronautti	ئە و كە سە ئى دە چى بۇ گە شتى مانگ و ئە سىتىرە كان
asua	زىيان
asuinpaijka	شوينى زىيان
asukas	دانىشتowan
asukasluku	زمارە ئى دانىشتowan
asukastiheys	چىرى دانىشتowan، پىر دانىشتىو
asuma-alue	شوينى نىشته جى بۇون
asumalähiö	نىشته جى بۇون لە دە وروبە رى شار
asumaton	بى دانىشتىو، چول
asunto	مال، شوق
asuntolaina	قە رزى بانق بۇ خانو كرىن
asutus	نىشته جى كىردىن (بە عە رە ب كىردىنى ناۋچە كوردە كان)
asutuskeskus	بنكە ئى جىيگىر بۇون
Atlantti	ئۇقىيانوسى ئە تله سى (ئە تله نتى)

atomi	نه توم
atomipommi	بومبی نه تومسی
atomivoimala	بنکه ی هیزی نه توم، ویستگه ی نه توم
auditorio	هول، هولی کونفراس، هولی خویندن
aukea	کراوه، بی دره خت
aukko	کونی گه وره، چال، ده روازه
aukio	شوینی فراوان، شوینی کراوه، مه یدان، گوره پان
aura	گاسن (ثامپریکی کونی ثاسنی به به کارده هینریت بو کیلانی زه وی)
auringonkukka	گولی به ر روز، گوله به ر روزه
auringonvalo	روناکی هه تاو
aurinko	خور
aurinkokenno	نه و ده ز گایه ی که تیشکی خور وه رده گریت و ده ی کات به ووزه به کی تر
Australia	کیشوه ری ئوسترالیا
australialainen	خه لکی ئوسترالیا
autio	ویرانه، که لاوه، چوول
autiomaa	بیابان
auto	ئوتومبیل

autolautta	که شتی ثوتومبیل بارگردان
automaatio	خوبیزین، ثوتوماتیک
autonomia	ئوتونومی، خودمختاری
avanto	له زستان دا ئه و گونه‌ی که ده گریته رهوی ده ریاچه وه له گاتى به ستن دابو راوه ماسی
avaruuus	چونه ئاسمان، گه ردوون
avaruuusasema	ویستگه‌ی گه شتی گه ردوونی
avaruuuslento	گه شتی گه ردوونی، فرینی گه ردوونی، گه شتی ئاسمانی
avaruussukkula	ئه و ساروخه‌ی یان ئه و موشه که‌ی که ده چیت بوناوا مانگ و ئه ستیره کان
avioehito	مه رجی ماره کردن
avioero	ته لاقدان، (لیک جیابرونه وه‌ی ژن و میرد)
avioliitto	ماره کردن، په یوه ندی نیوان ژن و میرد
aviomies/-vaimo	میرد، هاوسه ری ژن
avohakkuu	ئه و ناوچه‌یه که دره خته کانی هه مو براونه ته وه
avoin	کراوه، خوین گه رم
avokallio	ته پولکه‌ی به ردینی رووت
avoliitto	پیکه وه ژیانی ژن و میرد به بی ماره کردن
avolouhos	کانی که ره سه‌ی خاو که له سه رزه وی يه و دیاره
avomaa	کیلگه‌یه کی کراوه که دارو دره خته تیا نه بیت
avomeri	ده ریای کراوه
avomies/-vaimo	میرد، میردی ژن به بی ماره کردن
avustus	بارمه تی

B

bambaruoko

ناوی قه دی دره ختیکه که له ثاسیادا ده رویت

Baltian maat

ولاته کانی بالتیک

banaani

موز

bantu

تیبره يه کسی ره شن پیسته له ناوه راست و باشوروی ئه نه ریقادا

barbaari

به ربہ ر، مروفی درندہ و بسی به زه بسی

barokki

شتى سه رسورمینه رو نامو

barrikadi

سنه نگه ر، به ربہ ست

basaltti

ئه و به رده يه که له ئاگرپژانه ووه (بورگانه ووه) ده رده چیت

baski

که مه نه ته وايە تى يه که له باکوورى خورئاواي ئىسەنبا

bataatti

گوله سیوی ژیر زه وی، گوله سیو

bauksiitti (alumiinimalmi)

به ردی کانزای ئه له منیوم (بوکسیت)

beduiini

بیابان نشین، به دو، گوچه ر

bensiini

به نزین

berberi

به ربہ ر

betoni

گیراوه ئی چېیه نتوو لم و به ردو ئاو که دیواری لى دروست ده گریت

bilateraaninen (kauppa)

ته رازووی بازرگانی، بازرگانی دوو لايه نی

bilhartsioosi (loismadon aiheuttama trooppinen sairaus)

به لهارزیا (جوره نه خوشی يه که)

biokaasu

ئه و گازه يه که له بوگه ن بیون و له ناوچونی رووه ک و گیانله به ربہ ووه ده رده چیت

biologia

زیندە وه رزانی، بایولوچی

biologinen torjunta

رشاندنی رووه ک به هوي ده رمانی دژی نه خوشی رووه ک

biotekniikka

ته گنیکی بایولوچی

ئه و ناوچه يه ئی به جوره رووه کیک به ناوبانگه، ئه و ده وروبه ره ئی جوره رووه کیکی لى ده رویت

BKT bruttokansantuote	به رهه م و داهاتی و لات له سالیک دا
boikotti	دابرین، دابرینی که سی یان کومهانیایه ک بکه پت
bolsevikki	بولشه فیکه کان، به شبکی فکری سیاسی جیاوازی ناو پارتسی سوشیال دیسوگراتی روسیا برو
brittiläinen kansainyhteisö	یه کیه تی جیهانی ئینگلیز (کومانیولیزی ئینگلیزی)
broileri	مریشکی پاک کراو (مریشکی که بو گوشت به خیو کرابی)
buddhalaisuus	ثایینی بودیه کان (بودیه کانی هیندستان)
budjetti	بودجه، ته رازوی ثابوروی
busmanni	هزی بوشمان (ته زمن) له باشوری ئه فه ریقادا
bussi	پاس
C	
cesium	ثورگانی فلزی
city	شار، بازیر
D	
delta eli suisto	ده لتا (ده شتی که نار رووباری نیل که له شیوه ی سی گوشه دایه)
demokratia	دیموکراتی، دیموکراسی
devalvaatio	نرخی پاره دابه زین
diabetes	نه خوشی شه کره
diagrammi	هیلی چه ماوه ی هه نده سی بو به راورد کردنی رووداویک
dieselmoottori	موتوری دیزل
diffuusio	تبکه لاوبوونی پیکهاتنی ماده بی شله بی و گازی
diktaattori	دیکتاتور، سه رکوتکه ر
dinaarinen rotu	ره گه زی دیناری (له خورئاواي یوگوسلافیا)

diplomaatti

diplomacia

ترشی د ن نا (DNA) جوره ترشیکه به شداری کروموسومه کان ده کات له کاتی دروست بعونی کورپه DNA
دا

dollar

دراوی دولار

doping

خواردنی ده رمان و هورمونی ته ده غه کراو له لایه ن وه رزشکارانه وه

drumliini

چینیکه له چینه کانی زه وی

durra

جوریکه له دانه ویله له شیوه گه نه شامی دا

dynastia

خانه دان، بنه ماله

dyyni eli hiekkakinos

ته پولکه ی لم

E

ECU

به که ی پاره ی ثه وروپایی

edellinen

پیشو

edessä, eteen

له پیشه وه، بو پیشه وه

eduskunta

په رله مان

edustaja

نوینه ر

edut, etu

سود، قازانچ

EEC/EC/EY, Euroopan yhteisö

بازاری هاوبه شی ثه وروپا

eepos (kansalliseepos)

وروژانی میللى، هه لسانی میللى

EFTA, Euroopan vapaakauppa-alue

به کیه نی بازار گانی ئازادی ثه وروپا

ehdokas

هه لبڑیدراو، ناسراو

ehdotus

راده ربىن، پيشنيار

ehkäisy

به ربه ست، به رگر

ehkäisyväline	ریبازی به ربه ست، هوی به ربه مستکردن
ei-kenenkäään maa	ناوچه‌ی بی‌لایه‌ن، خاکی که س‌نی به له مابه‌ینی سنوری دوو و لات دا
ekologia	نیکولوگی (به شیکه له زانستی زینده وه رزانی که په یوه ندی زینده وه ران و ده وروبه ره که یه تی)
ekosysteemi	سیسته‌می نیکولوگی به له زانستی زینده وه رزانی
elanto	گوزه‌ران، خواردن، ژیان
elektronikka, elektroninen	له له کترونیک، ثله کترونیکی
elimistö	بوونه وه ریکی زیندوو، نورگانیزم
elin	له ندام، ثله ندامی له ش
elinikä	کاتی ژیان، ته مه نی ژیان
elinkeino	چالاکی به کی سه ربه خو که داهاتی لیوه دی
elinkeinojakauma	دابه شن گردنی به رهه م و سه رچاوه کانی داهات
elinkeinorakenne	دروست گردنی بناغه‌ی ثابووری
elinolot	باری ژیان، گوزه‌ران
elintapa	چونیه تی ژیان
elintarvike	پیویستی به کانی ژیان
elintaso	ثاستی ژیان
elinvoimainen	دوزه‌ی ژیان، هیزی ژیان
elinypäräisto	ژیان و ده وروبه ر
eliö	ثورگان، کومه له ثله ندامی یان به شی که له شی زینده وه ریک پیک ده هینن
eliökunta	کومه لگه‌ی زینده وه ران
elokuva	فلیم
elollinen	زیندوو، هه موو شتیکی زیندوو، بروونه وه ر

eloperäinen	ئورگانیک (له و خاکه بە کە ندام و ژیانی رووه کى زور تھایە و زور بە پىته)
eloton	بى ژيان
elpyä (esim. talous elpyy)	گە راندنه وە زېر دە سەت، چاڭ كەردنى بارى ثابوورى
elvyttää	ژياندنه وە، زيندوو كەردنە وە
eläimistö	ئازە لدارى
eläin	ئازە ل
eläinkunta .	كۈمە لىگاي ئازە ل
eläinplankton	زىنده وە رى زور پچوڭىن كە خوراڭى ماسى بە له ئاودا
eläintarha	باخى ئازە ل
eläke	خانە نشىن
eläkeläinen	خانە نشىن
elämä	ژيان
elämänkaari	ژيانى مروف لە دايىك بۇونە وە تاڭۇو مىدىن
elämänmuoto	شىوه يى ژيان
elämäntapa	شىوه يى ژيان
elämäntarina	چىرىو كى ژيان، بە سە رەھاتى ژيان
elävä	زىندوو
emakko	بە رازى مى، مالۇس
emi	ئەندامى مى يىنە لە رووه كىدا
emo	دايىكى ئازە ل
emäkallio	گىردى بە ردكە پارچە بە کە بە ردى لى دە بىتە وە و شويىنە كە يى دىيارە
emämaa	نىشتىانى دايىك
emäntä	مېواندار، خزمە تچى مېوان لە ناو فروگە دا

emätin	بە شىك لە ئەندامى زاوزى لە مى يېنە دا (مەھىل)
enemmistö	بە شى هە رە زور، زورلىرىن
energia	ووزە، ئە نە رۇزى
energianlähde	سە رچاوه ئى ووزە
energiapula	كە مى ووزە، نە بىروننى ووزە
energiavarat	سامانى ووزە، سە رچاوه ئى ووزە
ennen	لە پىش
ennustaa	چاوه روانىكراو، پىش بىنى كىردىن
ennuste	پىش بىنى
ennätys	تومار كىردىن (بۇنسونە، لە پىشىرىكى دا)
entinen	پىشىو، كۈن
entistää eli restauroida	چاڭكىردىن وە ئى (تازە كىردىن وە ئى) خانۇوبىه كى ، شويىنىك لە سە ر شىوە كۈنە كە ئى خوى
entsyyymi	ئە نزىم
epifyytti eli päälyskasvi	ئە و رووە كە ئى بە رووى رووە كىيکى تىردا دە روېت بە لام خوراڭى لى وە رناڭرىت
eriarvoisuus	نايە كسانى
erikoinen	تايمە تى

بازاری تایبه تی

erikoisliike

erikoisoikeus (privilegio)

erikoistua, erikoistuminen

erikoistuminen

erite

eroosio

erotaa (esim. jäsenyydestä)

erämaa

erämies

esine

esiintyä

esiintymä

esi-isä

esikaupunki

eskimo

este

estää

ETA – sopimus

etana

eteinen (sydämessä)

etelä

Etelä-Amerikka

ماقی تایبه تی

تایبه تمه ندبوون، تایبه تمه ندی بروون

تایبه تمه ندی بروون

پیساپی و شله ی زیان به خش که له له شن دیته ده ره وه

ثاوی رووبار که له به ره ده روات و زه وی یه که چال ده کات

جیاگردنه وه، ده رگردن له ثه ندامی

ناوچه ی چول له دانیشتوان، ناوچه ی بی دانیشتوا

دارستان ناسی بو راو گردن

شت، بابه ت

پیشکه شن گردن، قسه گردن بو گومه لی خه لک

برونی شتیک له شوینیک دا، وه کرو دوزینه وه ی نه ووت له شوینیک دا

باپیره هه ره گه وره

ناوچه کانی ده وروبه ره شار

ثه سکیمو

پیشگر

پیشگرتون

په یمانی ناوچه ی ثابوری ثه وروپا

گیانله به ره له شن نه رمه کان، نه رمه ته نه کان (هیلکه شه یتانوکه)

شوینی چونه ژووره وه ی خوین له دل دا (مدخل)

باشور

ثه مه ریکای باشور

eteläinen pallonpuoliisko

ته وه ری باشمور، نیوہ خواروی گوی زه وی

Etelämanner (Antarktis)

کیشوه ری باشمور

etelänapa

گوپکی باشمور

etelävaltio (USA:ssa)

ولاته کانی خواروو (له نه مه ریکادا)

etuhamppaat

دادنه کانی پیشه وه

eturaaja

قاچی پیشه وه ئى نازەل

eturauhanen

ده رده ری (غوده ئى) پرومانتات

ETYK Euroopan turvallisuus- ja yhteistyökokous

کربونه وه ئى ئاسایشى ئه وروپاو کارى هاوبه شن

etäisyys

ماوه، دوورى

Euraasia

ئه وروپايى و ئاسيايى، ئه وراسيا

Euroopan neuvosto

ئه نجومه ئى ئه وروپا

Euroopan liitto EL

يە کى بە تى ئه وروپا

Euroopan yhteisö EY

ئه وروپايى هاوبه شن

Eurooppa

کیشوه ری ئه وروپا

eurooppalainen

خە لکى ئه وروپا

evakko

پە نابەر، گواستراوه له شوینىكە وە بو شوينىكى تر، كوچەر

eversti

کولونىلى سوپا، (کولونىل پله يە کى ئه فسە رىي يە له سوپادا)

evoluutio

پيشكە وتن، گە شە كردن، گوران

evä

پە رە كە ئى لاملى ماسى

F

faarao

فېرۇھ ون

fanaattinen

دە مارگىر (متعصب)

fasismi, fasisti

فاشىزم، فاشىست

fellahit (maata viljeleviä/keidasviljely arabeja)	جوتیار (فه لاح) جوتیاری کشتورکال و زه وی و زار
Fennoskandia	فینوسکه ندیا (ناوچه کانی ولاقانی سوئید، فینله ندا، نه رویج)
feodalismi	فیودالیزم، ده ره به گایه نی
filmitähti	هونه رمه ندی به ناوبانگی فلیم، ثه ستیره ی فلیم
filosofia	فه لسه فه
finni	زیپک
fissio	قلیش بردنی ناوکی ثه تومی ماده سه ره تابی یه قورسه کان
flaami	فلامی، نه ته وه یه که له باکووری به لجیکا ده ژی، زمانی فلامی
fosfori	فوسفور
fossili	بوونه به ردین (گیانله به ریک یان روهه کیک له خاکدا ره ق بروه و بووه به به رد)
fossiilinen	به ردین
fotosynteesi = yhteyttäminen	رووه ک دووه م ثوکسیدی کاربون وه رده گری له هه واوه وه رده گری له خاکه وه و ووزه وه رده
fuusio (talouselämässä) (fysikaalinen)	به کگرتن، یه کگرتنی چه ند کومپانیا یه ک
G	
galaksi	سیسته می هه مه جوره ی کومه له ی ثه ستیره کان
gaselli	ثاسک
geeni (perintötekijä)	سیفه تی بوماوه له دایکانه وه بو وه چه کانیان
generaattori	سه رچاوه ی کاره با، داینه مو
geologia, geologinen	جيولوجى، زه مین ناسى، زانستى زه وی
geotermenien energia	ووزه ی گه رمنی که له ناوگوی زه وی یه وه ده رده چیت، ووزه ی تیرمودینامیکی
geopardi	گیانله به ریکه له خیزانی پشیله (له جوری پلنگ)
جیرمه نی (له وشه ی جیرمانه وه دیت که مانای ثه و نه ته وانه ن له باکوورو ناوه راستی ثه وروپادا ده	

geysir	ناوچه يه کي بورکاناوري به که فواره‌ي ثاوي گه رم به سروشتي ده ره چيت له زه وي يه وه
gladiaattori	سپرگ و شه ره شپر له کاتسي نه رمانره وايى روماكان دا
glasnost	سياسه تى تازه گردنه وه له ماوه‌ي گورباتشوف داله سوفيە ت
glukoosi	گلیلوز، شه کري گلیلوز
gneissi	جوره به ردیكە
Golfvirta	ليشاوي (تىپه ربۈونى) گولف له ده رىيائى ئه تله نتى دا
graafinen teollisuus	پيشه سازى گرافيك، هه نده سى
graniitti	به رده خالدار
greippi	که بات
Grönlanti	گريلاند (دور گه يه که له سه روئى ئه ورۇپاوه سه ر به داتىمار كە)
H	
haahka	جوره بالندە يه که
haaminkielinen	هامى زمان له باكىورى خوره لاتى ئه نه ريقادا
haapa	جوره دره ختىكە
haarakas (sieni)	جوره قارچكىكە
haarniska	زرى پوش، (جل و به رگى ميتالى جه نگ له سه ده کانى ناوه راست دا)
haaska	که لاک، لاشه‌ي ثاژە ل
haastaa (oikeuteen)	قانونى گردن، ئاماده بۇون له دادگا وه ئه گه ر نه چى ئه واله ياسالات داوه
haastattelu	چاپىي که وتن
haihduttaa	بۇون به هه لم، وشك بۇونه وه
haihtua	بۇون به هه لم
haikara	جوره بالندە يه کي قاج درىزه له چەشنى حاجى له تله ق

haima

زه حمه ت، زیان

haitta

باجی زه ره دان، باجی زیان به خشین

haittavero

نیشه جی بوون به به ربلاؤی و دوور له يه که وه

haja-asutus

به ربلاؤبوون، په راگه نده بوون

hajasi joittaa

خراب پ بوون، تیک چوون

hajota

جوره به کتریا به کسی له ناو به ره

hajottaja (bakteeri)

هه ستی بون

hajuasti

عه تر، بون

hajuvesi

ده رزی سنjac

hakaneula

لی دان

hakata

قلیشه دار که به ثامیر کراوه

hake

داربرینه وه

hakkuu

نه و ناوچه يه ی که دره ختی تیا برراوه ته وه

halla

خووس (شه ویکی ساردو به ستورو له وه رزیکی گه رمی سالدا)

hallinollinen alue

ناوچه ی به رپرسراو، ناوچه کانی ده وله ت

hallinto (esim. valtion hallinto)

ده زگای به ریوه بردن، ئیداره

hallita

ده ست به سه را گرتن، فه رمانره وايی کردن، کونترول کردن

hallitsija

فه رمانره وا، حوگمران

hallitus

ده وله ت، حوکمه ت، میری

hallitusmuoto

شیوه ی ده ستہ لات

halpatuote

به رهه می هه رزان

ئېغلىچ بروون

شە لە ل

ددان

جورە گیانلە بە رىكە لە خىزانى مشك وە دوو ددانى گە ورە يە يە

خە لکى چىنى رە سە ن، ھانى

قاز hanhi

چىنېبىكى ئە ستورولە بە فر، بە فرى بە ستۇو

يە كى يە تى بازىرگانانى دە رە وە (پە يەمانى هە نس لە نيوان بازىرگانە كانى باكىورى ئە لە مانىا لە دە رە وە ئى ولات) hansaliitto

ترىش، تىرىشە لوڭ hapan

ئوکسجين وە رىگرتىن hapenotto

ترىش بۇون، تىرىشە لوڭ بۇون، ئە سىد بۇون happamoituminen

ئوکسجين happy

قە لە بە لە كە (جورە بالندە يە كە) harakka

چىنگال بۇ زە وي كېلان harata

تە پۈلەكە، گىرد harju

كە وتنە خوارە وە يى تىيىغى (درىكى) درە خىتى كاژ harsuuntuminen

كە م كە harva

نىشتە جى بۇونى بلاو harvaanasuttu

بالندە يە كە لە چە شىنى چولە كە لە ئە فە رىقا دە ئى harvennus

شال كىردىن harvennushakku

كە مكىردىن وە ، بىرىنە وە ، هە لكە نىن harventaa

که م(نادر)، به ده گمه ن

harvinainen

haudata

hauislihas

hauki

haukka

hauta

hautajaiset

hautavajoama

hautoa (lintu hauttoo)

havumetsä

havupuu

hede

hedelmä

hedelmähappo

hedelmällinen (maaperä; lisääntymiskykyistä)

hedelmöittää

hedelmöityä

heiastaa

heiastin

ناشت

ماسولکه ی بال

جوریکه له ماسی

باز

ثارامگا، قه بز

بردنی مردووه که بو سه رقه بران و ناشتنی، ماته مینی شاردنه وه ی مردووه که

شوینیک له زه وی دا که روچووه و له قه بز ده چیت

کرکه وتن (کرکه وتنی بالنده له سه رهیلکه)

کاژستان، دارستانی سنه و به ر

کاژ، دره ختنی سنه و به ر

ئه ندامی نیرینه له گولدا

میوه

ترشہ لوگکی میوه، ئه سیدی میوه

به رهه مهینه ر، زه وی يه کی به پیت، توانای زیادبوون

کوتان، په رین

له می يه وه وه ری ده گریت و ده په ریت

ره نگ دانه وه

جوره فسفوریکه که تیشك لیسی ده دات تیشكه که ده داته وه

hei justus	ره نگ دانه وه
heilimöidä (heinäkasveilla)	گول کردنی هه بنه (جوره گیا به که)
heimo	تیره، خیل، هوز
heimo (eliöt)	هوزی گیانله به ران، خیلی گیانله به ران
heinä	وینجه، گیا، ثالیکی وشك
heinäpaali	به سته ای گیاو گول، به سته ای ثالیک، باقه گیا
heinäsirkka	کولله
helikopteri	هه لی کوپته ر
helle	هه واي گه رم، گه رماپروکین
heltta (sienen)	به شی ژیره وه ای چه تری قارچک
heltta (kukon/kanan)	پوپنه ای که له شیرو مریشک
helttasieni	قارچکی چه تری (جوریکه له قارچک)
hemoglobiini	هیمو گلوبین
hengittää, hengitys	هه ناسه دان
henkilö	که من
henkitorvi	بوری هه ناسه
herkku	تام، له زه ت
herkullinen	به تام، خوش، به له زه ت
hermosolu	خانه ای هه ستیار
hermosto	هه مو و عه صه به کانی له ش به به که وه
hermo	ئه عصاب
herne	جوریکه له به زالیا

herttua

herttuakunta

herukka

hetula

hevonen

hieho

hiekka

hiekkamyrsky

hiekkaranta

گیزه نی ثاوله گه ل خوی دا لم و چه و ده سورینیته وه و چال دروست ده کات له سه ر رهوی به رده
کان hidenkirnu

hiidenkiuas

پارچه به رد، مردووه که له سه ر زه وی دا ده نین و هه مو لایه کی به به رد داده پوشن

hiihää, hiihto

hiili

hiilidioksi

hiilihydraatti

hiilivety

hiiri

hiisi

hiiva

hiki, hikoilla

hindulaisuus

hintta

پله به کی به رزی گه وره پیاو آنه له ناوچه به کدا که سه روکه که یانه

جوریکه له میوه‌ی کیبوی له پایزدا پی ده گات (هیروکا)

ئیسکیکی تیزه له لای ددانی سه ره وه‌ی جوره ماسی به کدایه

ئه سب

گویره که‌ی می ینه که هیشتا نه زاوه

لم، زیخ

گیزه لوکه‌ی لماوی

لیوار ثاوی لماوی

گیزه نی ثاوله گه ل خوی دا لم و چه و ده سورینیته وه و چال دروست ده کات له سه ر رهوی به رده
کان hidenkirnu

خلیسکاندنی سه ر به فر

خه لوز، ره ژوو

دووه م ثوکسیدی کاربون

کاربوبهیدره بیت

به کگرتوي خه لوزو. هایدروجین

مشک

دووه خ، شه یتان

خه میره، هه ویر ترش

ثاره ق، ثاره ق کردنه وه

هیندو، ئایینی هیندو

نرخ

hirmuvalta	سته مگه ری، حکومه تی بی به زه بی و به زه برو زه نگ
hirsi	قه دی دره نخت که ده یبریته وه وه به خری وه کو خوی ده کری به دیواری مال
hirssi	هه رزن
hirvenjäkälä	جوره گیایه که خواردنی پورویه
hirvi	گیانله به ریکه له نه وروپای سه رو له دارستان دا ده ژی وه له ئاسک ده چیت
historia	میژوو
hitsata	له حیم کردن
hiussuoni	ده زووله ی خوین
hoitaa,hoito	سه رپه رشتی کردن، سه رپه رشتی
hoitovapaa	دوای پشووی دایکانه و باوکانه به کیکیان ده توانیت له ماله وه بسینیته وه هه تاکو سی سال بو به خیوکردنی منداله که
home	که رو
hopea	زیو
hormoni	هورمون، نه نزیم
horros	نوستنی مارو و ورج بو ماوه ی زستان (سربوون له زستان دا)
hottentotti	هوزیکی قه زمن له باشوروی نه فه ریقادا ده رین
hovi (esim..kuninkaan hovi)	کوشک، نه و که سانه ی که له گه ل پاشادان له کوشکه که دا
hovioikeus	دادگای به رز
huippu (maant.)	به رزترین شوین (زانستی جوغرافیا)
huipputekniikka	نه کنیکی به رز، نه کنیکی باش، نه کنیکی پیشکه و تتو
Huippuvuoret	زنجبیره چیایه که له گوپکی باکور که سه ر به نه رویجه
humus	لاکی مردوو له گه ل گه ل او لق و پوپی دار ده وه ریت و ده گوریت بو خاک وه چینیک پیک ده هینیت
hunaja	هه نگوین

که ل و په لی ژوور، شت و مه کی ناو ژوور

گیزه لووکه

له ئاوه لکیشان، شتن به ئاو

جوريكه له گوند

له ئاوه لکیشان

ماکى گيژكە ر

زوقم، خووس

ته م، ته مکردن

باخى گولسە زوو رابواردن

گولكى ده ريا، گيانله به ريكه له ماسى ده چى و له ده رياو وشكاني دا ده ڙى

راو كردنى گولكى ده ريا

جولاندن (زه وي يه کي نه رم که به سه رى دا ده روپت قوره که ده جولي له ڙير پېت دا)

ره تکردنە وە

ئە و شويئە ئى (ده زگايە ئى) کە بازى ليوه ده درېت

بازدان

ميشولە

خوشى، ئاسايىش

ولاتيک کە خوشى و ئارامى بو ميلله تە کە ئى دابىن دە كات

رازى بۇون، قوبۇل كردن، دان پيدانان

کالا، کە لو پە ل

ھيرش بىردىن

شە پولى ده رىيائى زور بە رز

hyönteinen	میش و مه گه ز
hyönteispölytteinen	په رین به هوی میرروو بالنده وه
hyönteissyöjä	میش و مه گه ز خور
hyöty	سود، فازانج
hyötykasvi	رووه کی سود به خشن
häkkilintu	توتی و که ناری (جوریکه له بالنده)
häkä	به که م ثوکسیدی کاربون (گازیکی ژه هراوی به)
häkämärykytys	ژه هری به که م ثوکسیدی کاربون، گا زیکی ژه هراوی به
hämähäkki	جالجالو که
häpykieli, (klitoris)	قیتکه (به شی هه ستیاری زیبی ئافره ت)
härkätaistelu	شه ره گا (یاری به کی ئیسپانی به)
hävitä (esim. sota; kadota)	دوراندن، بو نمونه دوراندن له جه نگ دا
häälitä (esim. mehiläisellä)	کاتی شانه ی هه نگ کون ده بیت ئه و کاته شازن ده فری بو گه ران بو شوینی تازه وه نیرینه باشه کان دواي ده که ون بو دروستکردنی شانه ی تازه
hääät	زن هینان، شووکردن
höyhen	په ری بالنده و مریشک
höyhenpeite	داپوشینی له شی مریشک به په ر (کولک دایپوشیو)
höyry	هه لم
höyrystyä	بوون به هه لم
höyrykone	ئامیری هه لمى
höyryvoima	ھیزی هه لمى
I	
identiset kaksoset	دووانه که زور له يه ک ده چن، جىكە که زور له يه ک ده چن

ideologia (poliittinen ideologia)	نایدولوچی، جیهانبینی، (نایدولوچی سیاسی)
idätys	رواندن (توده رویت بو به که م جار لق و پوب ده رده کات)
ien	پووک
ihminen	مروف
ihmiskunta	مروفنایه تی
ihmisoikeudet	مافي مروف
aho	پیست
ihoaisti	هه ستی پیست
ihokarva	مووي پیست
ihonväri	ره نگی پیست
ihopoimu	چرچو لوج له پیست دا
ikirouta	ناوچه ی به سته له ک، هه میشه سه هول پوش
ikuinen	هه میشه یی
ikä	ته مه ن
ikärakenne	دابه شن کردن و ژماردنی ته مه نه کان به گروب، دیاری گردنی ته مه ن
ilma	هه وا
ilmainen	به لاش، خورایی
ilmajuuri	ره گئی هه وايسي، ره گئی دار که له سه رزه وي يه
ilmakehä	بازنے ی هه وايسي ده وري گوی زه وي، پاله په ستوي ٹه تموسفير
ilmamassa	جوری هه وا، جوری ناووه هه وا
ilmankosteus	هه واي شيدار
ilmanpaine	په ستاني هه وا

ilmansaaste

پیسکه ری هه وا

ilmansaastuminen

پیسبوونی هه وا

ilmansuojelu

پاریزگاری هه وا برو نه وه ی پیس نه بیت

ilmansuunta, ilmansuunnat

شاراسته ی قبله نوما (برو باکوره یان برو باشوروه)

ilmaontelo

ده روازه ی هه وا

ilmarako

بوشایی هه واله دیواردا

ilmasto

ناووه هه وا

ilmastointi

ناووه هه وا، که فن

ilmastovyöhyke

ناوچه ی ناووه هه وا، زونگی ناووه هه وا

ilmavirtaus

روشنی (ته یاری) هه وا

ilves

گیانله به ریکه له خیزانی پشیله

imettää, imetys

شیردان

imeväinen

شیره خوره (مندال له خوار ته مه نی یه گ سالی یه وه)

هه لمژراو (بونمدونه ناووه له سه رزه وی یه که به ئیسفنجی هه لد ده مژربت وه ئه و کاته ناووه که هه لمژراوه)

immuuni

به رگری، دژ

imperialismi

ئیمپریالیزم

imukärsä

میرووه لموزداره کان

imusuoni

ده زووله ی خوین، جو گه له ی لیسفاوی

indeksi

بوون به ولاتسی پیشه سازی

industrialismi

دیاری که ر، ژماره ی هه لسه نگاندن

inflaatio

زور بونی پاره و نزم بونه وه ی نرخی، (ناوسانی ئابوری)

inkeriläinen	ئىنگىرلىكى (خەلکى كارپالاى روسىان)
insuliini	مادە ئى نسولىن كە رېزە ئى شە كەر لە خوين دا را دە گرىت وە دە رمانى نە خوشى شە كەر بە سۇورپىست، ھىندى يە سۇورە كان
intiaani	ئۇقىيانوسى ھىندى
Intian valtameri	ئە سكىيمۇ
inuit	سەرمایە خىستەن كومەنائىيە كە وە
investoida	ئە و شىنانە ئى كە ھە لدە گىرى و دە گۈيزىرىتە وە، وە كۇولم، بە رد كە ھە لدە گىرىيېت لە زە وى (omaisuus; maalaji)
irtain	شت و مە كى ھە لگىراو يان گواستراوە
irtaimistö	موسولىمان، ئىسلام
islam, ilamilainen	ئىسلامە تى، ئايىنى ئىسلام
islamilaisuus	دا به ئى كەردىنى زە وى و زار (مېژۇوى فينلە ندا)
isojako (Suom. hist.)	بالىندە يە كى دە نوڭ درېزە
isokuovi	ھىلى چە ماوه ئى (بە يانى) گەرمى پىو
isotermi (lämpötilakäyrä)	ئە و كاتە ئى فينلە ندا زانى روسيا ھېرىش دە كات ۱۷۲۱ - ۱۷۳۱ (مېژۇى فينلە ندا)
isoviha (Suom.hist.)	بە شىك لە مندالدانى دايىكە كە خواردن بە هوىيە وە دە چىت بو مندال كە
istukka	چاندۇن
istuttaa, istutus	پاشووى باو كانە لە پاش مندال بۇون
isyysloma	نىيىشىمان، سەرزمەنلىكى دايىك
isänmaa	ئە رباب، خاوه ن كار، ساحىب
isäntä	زىادبۇونى رووە كە بىي پە رىن
itiö	ئە و بە شە لە قە دى رووە كە دا كە توخمى تىبا دروست دە بىت
itiöemä	ئە و رووە كە يە كە بە هوى توخمە وە زىاد دە بىت
itiökasvi	

itiöpesäke	کومه لی توخم به یه که وه
itsehallinto (autonomia)	ثوتونومی، سه ربه خویی ناوخر
itsemääramisoikeus	ماقی بریاردان، ماقی دیاری کردن
itsenäinen	سه ربه خویی، ٹازادیی
itsenäistyä	سه ربه خوببوون، رزگارببوون
itsenäisyys	سه ربه خویی
itsenäisyyspäivä	روژی سه ربه خویی، جه ژنی سه ربه خویی
itsepölytys	نه و رووه که ی که ندامی نیرینه و می ینه ی هه یه و خوی زیادده بیت (نیره موک)
itsevaltius, itsevaltias	زولم و زور، حوکمه تی زولم و زور، به زه بر هاتنه سه ر کار
itu	چه که ره
itā	خوره لات، روزه لات
Itämeren maat	ولاتانی ده ریای بالتیک
Itämeri	ده ریای بالتیک
itäminen	گه شه ی تورو لق و پوپی
itää	گه شه کردن و لق و پوپ ده ر کردن
J	
jaguaari	گیانله به ریکه له خیزانی پشیله (یاگوار)
jakauma	دابه شکراو
jakautuminen	دابه ش ببوون
jalka (sienien/eläinten)	قاچی قارچک، قاچی گیانله به ر
jalkine	نه عل، پیلاو، جزمه، چه کمه، پوتین
jalo, jalosukainen	پیاوماقول، ره سه ن، خانه دان

jälkivi

jalostaa, jalostus

پالاوتن، چاک کردن

نه و رووه کانه ی که ره گه کانیان توره، که ی هیلکه بی دروست ده که نوه کرو په تاته و گیزه رو...
lehtipuut

jamssi

گوله سیو، سیوی بن زه وی

jano

تینویتی

jauhaa (mylly)

قیمه کردن، وردوخاشه کردن، ثارده کردن

johtaa (johtaja)

سه روکایه تی، سه روک

johtaa (vesi ym.)

ری ره وی ئاو

johtaa (virta)

ته زووی کاره با ده گه یه نیت

johtaja

سه روک

johto (esim. sähköjohto)

وایه ر (بونمونه. وایه ری کاره با)

jokamiehenoikeus

مافی هه رکه سیک

joki

رووبار

jokilaakso

دولی ئه ملاوئه ولای رووبار

joukkoliikenne

هه لگرتن و گواستن وه ی گشتی، گواستن وه

joukkotiedotus

بلاوکراوه و راگه یاندن له گه ل میللہ ت (رادیو، ته له فزیون، روزنامه)

jousipyssy

تیروکه وان

joutsen

بالنده یه کسی سپی مل دریزه

julistaa, julistus

بلاوکردن وه، بلاوکراوه

julkaissta, julkaisu

ثاماده کردن، نه ماده کراوه

julkinen

گشتی

julma

سته مگه ر، بی به زه یی، بی ره حم

juna

junayhteys

په یوه ندی ریگای ئاسنین

juoksuttaa (vettä)

جولاندنی ئاو، روشتنى ئاو

juomavesi

ئاواي خواردنە وە

juova

ھيلىكى ديارى كراو (وە کو تىشكى خور کە دىتە ژوورە وە وە کوو ھيلىك)

ئە و رووه کانه ي کە رە گە کانيان تۇورە کە ئى ھيلك بى دروست دە کە ن وە کو پە تاتە و گويزە رو...juures

juuri (kasvin)

رە گى رووه ک

قە دى دارى ئە ستۇور کە دە بىرىتە وە وە لە و بە شە خەرە ئە دا کە ماوه تە وە چە کە رە و لقى بارىك سە رە

juurivesa

لە دات، (ژينه وە ئى درە خەت، بۈزانە وە ئى درە خەت)

juusto

پە نىر

juutalainen

جوولە كە

juutalaisuus

ئايىنى جوولە كە

بە خە لکى جولاند (دورگە يە کە لە دانمارك) دە وترىت جوت، جورىكە لە سە وزە لە ناوجە ئى ھيلى ئاوه

juutti

راست دە روېت

jyrkkä

سە خەت، تىز، تونگ (گىرىكى قنج و بە رز کە بە رىكى دىتە خوارە وە)

jyrkänne

گىرىدى بە رەدين کە رىك دىتە خوارە وە و سافە

jyrsijä, jyrsiä

جورە گيانلە بە رىكى بچىكولە يە کە توپىكلى درە خەت دە خوات

jyvä

دانە ويلە، گە نم بە بى گولە كە ئى

jäkälä

گىيايدى كى چىمىه ئى بە رووى بە رد دادە پوشىت وە خواردنى پورويە

jälkeläinen

وە چە، نە وە

jälkimmäinen

ئە وە ئى دواوه، ئە وە ئى كوتايى

jälleenrakentaa

نوى كردنە وە (وە کو دروست كردنە وە ئى شار کە تىك چووه)

jälsi

چىنى پىستى زىندىو

jänis

كە روېشىك

jänne	ره گئی مل، ره گئی ده ست، ره گئی ناق (کرکراگه بی به)
järjestys	ریکخستن، ته رتبہ
järjestö	ریکخراو
järvenselkä	پشتی ده ریاچه، ناوہ ندی ده ریاچه
järvi (-allas)	ده ریاچه (حہ وز)
Järvi-Suomi	ناوچه کانی فینله ندا که ده ریاچہ ی زور تیدایہ
jäsen (yhdistyksen jäsen; raaja)	نه ندام، نه ندامی کومه له بی ک
jäsenvaltiot	ولاتانی نه ندام
jäte	زبالہ، پیسی
jätahuolto	سہ رپہ رشتی زبالہ و پیسی
jätteenkäsittely	چاودیری کردنی زبالہ و پیسی (چی لی ده که ن وہ چون جیا ده که ن وہ)
jättiläinen	دیرو
jää	سہ هول
jääkausi	خولانی به سته له ک، ده ورہ ی به سته له ک، چہ رخی به سته له ک
jäämeri	ده ریایی به سته له ک، ده ریایی سہ هولبہ ندان
jäänmurtaja	کہ شتی سہ هول شکین
jäännös	پاشماوہ
jäätkö	ناوچہ یہ ک که هه تا هه تایی بہ فری لی بہ و ناتویته وہ وہ کو گوپکی باکوری و باشوروی و سہ رشانہ کان
jäätyä	بہ ستن، بعون بہ سہ هول
jäävuori	شاخی سہ هول
K	
kaakao	باشوروی خورہه لات

kaakko

کاکاو

kaali

که له رم

kaaliperhoneni

جوریکه له په پوله ناوی په پوله ی که له رمی یه

kaamos

کاتی تاریکی و بی هه تاوی له ناوه راستی زستان دا له به شی باکووری گوی زه وی دا

kaarikäytävät (korvassa)

مه مه ری قوقزی (گومه زی) له گویچکه دایه

kaarna

توبیکلی ده ره وه ی قه دی دره خت

kaasu

گاز

kaasujohto

لووله ی گاز

kaataa

تیکردن (چا تیکردن)

kaatolupa (metsästyslupa)

موله تی راو

kaatopaikka (jätteille)

جوره بالنده به کی قاج دریژن که له شوینی زباله و ناوی نزم دان وه ماسی ده خون

kaavakuva

نه خشہ

kaavoittaa, kaavoitus

نه خشہ دروستکردنی شار، نه خشہ ی دروستکراو

kahlaaja

هوزیکی بالنده ی ثاوی یه قاچیان دریژه و له ناوی ته نک دا ده رون

kahlata

روشن له ثاویکی نزم دا پیش مه له کردن، خو به ثاودادان

kahvi

قاوه

kahvinviljely

کشت و کالی قاوه

kaikkiruokainen

گیانله به ری هه مه جورخور، گژوگیا و گوشتشیش ده خون

kaikuluotain

ده زگای رستن و چنین

kaisla

جوره گیایه که

kaislikko

نه و ناوچه یه ی که گیای کاسلای تیایه

kaistale

به ش، پارچه

kaivaa, kaivaus

چال هه لکه ندن، چال

kaivannainen

جوره گانزا يه که له زه وى دا ده رده هيئريت

kaivo

چال، چالى ثاو، بير

kaivos

كان (كانى گانزا)

kaksintaistelu

شه رى دووبه دوو، شه رى به رامبه ر

kaksoset

دوانه، جمك

kaktus

جوره گيا يه که له بباباندا که گيا که ثاوي تيابه

kala

ماسى

kalanviljely

به خيو كردنى ماسى بو خواردن

kalastaa, kalastus

ماسى گرتن، راوه ماسى

kalenteri

سالنامه (ته قويم)

kalkki

كالسيوم، په ينى كيمياوی

kalkkuna

قه ل، عه له شيش

kallio

گردي به ردين، تاته به رد

kallioimarre

چه ندپى، هه زارپى

kallioperä

به ردي گون، به ردي ژير زه وى

kallo

كاسه ي سه ر

kamari (talossa)

ژور، ژورى نوستن

kameli

حوشت

kammio (sydämessä)	بوشایی دل که خوینی تیابه (گویچکه له ی چه پ و راست)
kampela	جوره ماسی یه کی سوره
kana	مریشك
kanaali	که نال
kanalintu	بالنده ی مریشكی
kananliha (ihossa)	موچرک له کاتی سیره ی ددان و لیخشاندنی دوو شتی زبر توشی مروف ده بیت
kanava	قه ناتی ثاو (قه ناتی سویس)
kanerva	جوره گیابه که که گول ده کات
kangasmetsä	دارستان له خاکی وشك دا (دارستانی قوماں)
kangastus	کاتی له بیاباندا سه یerde که بیت له دووره وه ثاو دیاره وه دوایی که ده رویت به ره و رووی هیچ نسی به
kaniini	که رویشك
kanjoni	(چاله ثاواو) ده شتیکی ته خت له پر رو چووه بو خواره وه و له خواره وه دا ثاوي تیابه
kannas	پارچه یه وشكاني له به ینی دوو ثاودا
kanootti	کانو جوره به له میکه
kansa	میللہ ت، نه لک، نه ته وہ
kansainvälinen	نیونه ته وہ یی، جیهانی
kansakoulu	قوتابخانه ی نه ته وہ یی
kansakunta	میللہ ت، نه لک
kansalainen	هاونیشتمنی، هاوللاتی
kansalaisoikeudet	مافی هاونیشتمن
kansalaisuus	هاونیشتمنی، هاوللاتی
kansallinen	میللی، نه ته وہ یی

kansallislaulu	سرودی نیشتمانی، سرودی نه ته وه بی
kansallispuisto	بانخی گه ل
kansallispäivä	روزی میلّی، روزی نیشتمانی
kansallissosialismi	بزوتنه وه ای ناسیزم له ثه له مانیا
kansallistunne	هه ستی میلّی
kansallisuuus	نه ته وه
kansallisusaate	بیری نه ته واایه تی
kansallisuuustunnus	نیشانه ای نه ته وه بی، هیمای نه ته وه بی
kansanedustaja	نوینه ری په رله مان
kansanedustuslaitos	به ریوبه رایه تی ثه نجومه ن
kansaneläke	خانه نشیسنسی گشتی، کاتسی که ده گاته ۴۳ سال خانه نشین ده بیت
kansankokous	کوبوونه وه ای خه لک
kansankommuuni	ناوچه یه ک که ثه نجومه نی گه لی به ریوه ای ده بات وه ک چین
kansanperinne	فولکلور
kansanruno	هونراوه ای نه ته واایه تی
kantsatasavalta	کوماری گه لی
kansanterveyysty	کاری ته ندروستی گشتی، کاری ته ندروستی ده کریت بو ثه وه ای هاوولاتیبان له ش ساغ بنöö
kantsantulo	داهاتی گه ل بو نمودن له سالیکدا
kantsantuote	به رهه می گه ل، به رهه می نه ته وه
kantakaupunki	ناوچه رگه ای شار
kanto (biol.; kanto veron)	کاتسی که دار ده بربیته وه و ئه و پارچه یه ای که روواوه و ده مینیته وه، باج کوکردنه وه
kantoni	کونتون، ناوچه بیان هه ریم بیان پاریز گا له سویسرا

kantosiipialus	جوریکه له گه شتى
kapea	ته سک
capeikko	شوینی ته سک له سروشتنا
kapina	هه لسان، بزووتنه وه ، راپه رین
kapitalismi	کاپیتالیسم، سه رمایه داری
karhu	دوج
kari	ته په یان گردي ژير ثاو
karike	گه لای له دار که وتوو
karja	ثازه لداری، له وه رگا
karjanhoito	ثازه لداری، ثازه ل به خیو کردن
karpalo	جوره میوه يه کی کیبوی يه (کارپالو)
karsia	برینه وه ی شتى، که مکردنه وه ی شتى (برینه وه ی لقى دار)
karstialue (kallioperä, kalkkikiveä)	توبیزی زه وی
kartano	خانویه کی زور گه وره و خوش له لادی دا
kartelli	به کی یه تی خاوه ن پیشه کان، ئه و بریار نامه يه که هه مو خاوه ن پیشه کان يه ک نرخ دابنین
kartta	نه خشنه
karttamerkit	نیشانه کانی سه ر نه خشنه
karu	وشک، چول
karva	موو
karvapeite	توكی پیستی ثازه ل
karviainen	جوره میوه يه کی پایزه و ترشه (کارفیباينین)
kaskenpolto	برینه وه ی دره خته کان و سوتاندنی گژوگبای کیلگه که بو ئه وه ی دواي ئه وه خاکه که ئی به پیت بیت

kastella

ناوردان

kastelu

ناودان

kastemato

کرمى زه وى (درېزى يه كەى ۱۵ - ۲۰ سم) وە دە درېت بە ماسى

kasti

چىنى كومە لابە تى

kastijako

دابە شى بونى كومە ل بە گوپىرە ئىچىنە كانى كومە ل

kastilaitos

دە زگاي چىنایا بە تى

kasvaa

گە شە

kasvi

رووه ک

kasvihuone

ژوورى رووه ک كى گۈزۈگىياتىبا بە خىو دە كرىت

ديبارده ئى رووه کى ژوورى شوشە يى، گورانى ئاوروھە وا كە بە هوى ئە وە يە پىس بوروھ و چىنېكى لە ئاساندا دروستكردووه كە نايە لىت تىشىكى خور رە نگ بدانە وە

kasvikunta

جيھانى رووه ک، كومە لگاي رووه ک

kasvillisuus

نه شى و نماي رووه ک، گە شە كردن

kasvinsuojeluaine

ماڭى رووه ک پارىزە ر

kasvinskyöjä

گيانله بە رى رووه ک خور

kasviravinné

پە يىسى كېمىياوى

kasvissyyöjä = vegetariaani

سە دزە خورە كان

kasvisto

كومە لە ئى رووه ک، كومە لە ئى گۈزۈگىا

kasvu

گە شە، نموو

kasvualusta

ئە و جىگە يە ئى كە رووه کى لى دە روېت

kasvuhormoni

هورمونى گە شە كردن

kasvukausi

سە رەدە مى گە شى و نما

kasvullinen lisääntyminen	زوربرونی رووه ک به بی جووت بوون (شه تل کردن)
kasvupaikka	نه و شوینه ی که رووه ک لیسی ده رویت
kasvupaikkatekijät	نه و هویانه ی کا رده کاته سه رگه شه ی رووه ک
kasvupiste	نه و خاله ی که رووه که که گه شه ده کات بو لق و پوب
kasvusto	ناوچه به ک که جوره رووه گیکی تیایه و جیا ده کریته وله ناوچه کانی تر
kasvuturve	خاکی گونجاو بو روواندنی رووه ک
kataja	عه رعه ر (جوره دره ختیک یان دره ختو که به کی کاژه)
katastrofi	کاره سات
katedraali	کلیسه ی گه وره
katiska	جوره توریکی ماسی گرتنه
katkarapu	روبیان
katkaista	برین، پارچه کردن
katoa	برین
katkoviiva	هیلی پچر پچر
kato (viljakato)	کشت و کال به رهه م نه هاتن (وشکه سال)
katolinen	کاتولیک
katolilaisuus	کاتولیک
katovuosi	سالی له ناوچونی گژوگیا و رووه ک
katse	سه بیر، ته ماشا
katsomo	نه و جیگایه ی که ته ماشا که ران یان بینه ران سه بیری شت ده که ن
katu	شه قام
kauas, kaukaa, kaukana	دوروترین، دوروتر، دورو

kaukoitā

خورهه لاتی دور

kaula

مل

kauppa

بازار، کوگا

kauppahalli

بازاری گه وره له هولدا، کوگای گه وره

kauppalaiavasto

که شتی بازرگانی

kauppatase

پیوانه ی بازار، میری سه یبر ده کات سوودی په یوه ندی گرین و فروشن چونه

kauppias

بازرگان، دوکاندار

kaupunginosa

به شیک له شار

kaupungistuminen, urbanistua

بیون به شاری، بیون به شارستانی

kaupunki

شار، بازیر

kaupunkikeskus

مه لبه ندی شار، ناوه راستی شار

kaupunkilainen

شاری، شارنشین

kaupunkivaltio

ولاتیکی یه ک شاری (وہ کو فاتیکان)

kaura

جوریکه له دانه ویله له گه نم ده چیت

kauriin kääntöpiiri

خولگه ی کارزو له

karavaani

که ره فان

kautsu eli luonnonkumi

لاستیکی سروشتنی

kaventaa

نه نک کردن، باریک کردن

kaviaari

کافیار

kavio

سم (قوله پیسی ئه سېپ به شه ره که ی)

kehittyä

پیشکه ووتن، گه شه کردن

kehittää

به ره و پیش چیون، رووه و پیشکه وتن

kehitys

پیشکه وتوو، گه شه کردوو

kehitysalue	ناوچه‌ی گه شه کردن و به ره و پیش چرون
kehitysapu	یارمه‌تی دارایی بو پیشکه و تن
kehitysmaa	ولاتی تازه پیشکه و تو
kehitysyhteistyö	هاو کاری و هاوبه‌شی کردن بو پیشکه و تن
keidas	ثاوایی و سه وزایی له بیاباندان
keidassuo	جوره زه لکاویکه
keihäs	نیزه، رمح
keinomunuainen	گورچیله‌ی ده ستکرد
keinosiemennys	ده ستکرده په راندن (توروی نیره وه رده گرن و به شرینقه ده‌ی که ته می‌به وه)
keisari	نه یسه ر
keisarikunta	ثیپراطوری
keko	شانه‌ی هه نگ، شاره میرووله
keksintö, keksiä	دوزینه وه، داهینان
kelirikko	جوره ثاوه واه کی زور ناخوش که له ریگه و بان زور زه حمه ته ثوتومبیل لی بخوریت
kello	سه عات
kellonaika	کاتی سه عات
kellua	وه ستانی دار بیان که شتی که له سه ر رهوی ثاو ده وه ستی
kelo	دره ختنی و شک ببو
keltarauhanen	ده رده ریکه له به شی هیلکه دانی می‌به دا
keltti	یه کیکه له نه ته وه کانی هیندو ئه وروپی که ئیرله ندی و سکوتله ندی له ماننه ن، زمانی کیلتی
kemia	کیمیا
kemiallinen	کیمیاولی

kenguru

که نفه ر

kenno (mehiläisellä)

شانه ی هه نگ

kenraali

جه نه رال له سوپادا

kenttä (esim. taistelukenttä)

گوره پان (برونمروونه، گوره پانی شه ر)

kenttäkerros

چینیکی زور نزمه له گژوگیا له دارستان دا

kerjäläinen

مه ژار، سوالگه ر

kerjätä

سوالگردن

kerrostivilaji

جوریگ له چینی به رده

kerrostalo

باله خانه، خانوی چه ند چین

kerrostua

چین چین بون، هه لچنین

kerrostuma

چین

kertomus

گیرانه وه، به سه رهات

keräily

کوکراوه

kerätä

کوکردنه وه

keräyspaperi

کوکردنه وه ی کاغه ز له جیگه ی تایبه ت بو ئه وه ی له داهاتودا سوودی لی ببینریت

keskiaika

چه رخه کانی ناوه راست

keskikorva

گویچکه ی ناوه رامست

keskiluokka

پولی ناوه ند، شوینی ناوه ند

keskilämpötila

پله ی گه رمى مام ناوه ند

keskimääriinen elinikä

ریزه ی مامناوه ندی ته مه ن (ژیان)

keskittiyä

ته رکیز کردن، ووردبونه وه، ووردبین، لی ووردبونه وه

keskitysleirit	به ندیخانه‌ی به ندکراوانی سیاسی یان به ندکراوانی شه ر
keskushallinto	به ریوبه رایه تی ناوه ندی
keskushermoso	میشک له گه ل در که موخ دا
keskusta (kaupungin)	ناوه راست، ناوه راستی شار
keskusta (keskustaan lukeutuvat puolueet)	ناوه ندی، ناوه ندی پارتیک یان ریکخراویکی سیاسی
keskusvirasto	به ریوبه رایه تی ناوه ندی
kestävä kehitys	پیشکه وتنی خوگر
kesä	هاوین
kesämökki	خانوی هاوینه
kesäpäivänseisaus	دریژترین روزی هاوین
ketju	زنجیر
kettu	ریوی
keuhkot	سی هه ناسه دا
keuhkoputki	بوری هه ناسه دان
keuhkorakkula	بلوقی سی (بلوق کردن له سی دا)، گرش بونی بوریبیچکه‌ی هه ناسه
keuhkoverenkierto	سوری خوینی سی یه کان
kevyt liikenne	هاتوچوی سووک (پاسکیل، روشن...)
kevät	به هار
kevätpäiväntasaus	به رامبه ر بونی شه وروز له سه ره تای ده ست پی کردنی به هاردا
kibbutsi	ثوردوگای ثیش له ئیسرائیل
kidukset	که وانه ریشه داره کانی ماسی که کرداری هه ناسه دانی پی ئه نجام ده دات
kieli	زمانی قسه کردن، زمان له ناو ده مدا
kieliryhmä	گروپی زمان

kielisukulainen	خزمایه تی زمان (ته و زمانانه ی که له خیزانیکن)
kielitaistelu (Suom.hist.)	تیک هه لچونی زمان (به رگری و هه ولی فینله ندی به کان بو پهاراستنی زمانیان له زمانی رومن)
kielitaito	توانای زمان
kielo	سوسه کبوی (جوریکه له گول)
kierrättää	روشن، ده ستاوده ست روشن (وه کوو جل وبه رگ له باتی ته وه ی فری بدریت ده دریت به خه لکی تر)
kierrätys	روشن، خولاته وه ، ده ستاو ده ست روشن
kiertokulkku	سوران، خول
kiertorata	ته وه ری خولان
kiertää	پیچکردن وه، به ده وری دا
kierukka (ehkäisyväline)	ده زگایه که بو به ستنی مندال بیون به کارده هینریت (بو به ربه متکردنی مندال بیون)
kiima	کاتی جووت بیونی ثازه ل
kiinnittyä	به ستراو
kiinnittää	به یه که وه به ستن
kiinteä	جیگیر، راوه ستاو، ره ق (مانای شله و گاز نی یه)
kiipeilijä	ته و که سه ی که هیوایه تی سه رکه وتنه به شاخ دا
kiivetä	سه رکه وتن، چیونه سه ره وه
kiitorata	ریگه ی فرین و دابه زینی فروکه له فروکه خانه دا
kilometri	کیلومه تر
kilpailu	پیش بر کسی
kilpailukyky	توانای پیشبر کی کردن
kilpi	له وحه، پارچه پلیت (وه کوو ژماره ی ثوتومبیل)

kilpikonna	دوو ده رده ره له مل دا که ده که ونه سه رووی بوری هه ناسه وه
kilpirauhanen	جوره مورانه يه که
kimalainen	نazar
kipu	ئیش، نه خوشی
kiepää	خالى نازار
kipupiste	زه رافه
kirahvi	پیت، پیته کان
kirjain (kirjaimet)	چاپخانه
kirjapaino	نیشانه ی نوسین، هیما کان که له نوسین دا به کاردە هینریت
kirjoitusmerkki	جوره ماسی يه که
kirjolohi	کلیسا، که نیسے
kirkko	قە شە، قە شە ی کلیسا
kirkkoherra	ئە و باجه ی که ده يدە ن بە که نیسے
kirkollisvero	شاره وانی (ئە و لادى يه ی که نیسے ی تیاپه)
kirkonkylä	گیلاس
kirsikka	جورېکه له میش و مە گە ز
kirva	تە ور، تە ورداس، بیور
kirves	پیشبرکیی وه رزشی
kisat (urheilu-)	هات و چوی هیلی ئاسن
kiskoliikenne	پشیله
kissa	ناویکى کونه ئە و کە سە ی کە ده يه ویت فیرى پیشه يه ک بیت وە ده بیت بە شاگرد وە دوايى پیشانى ئە دات بە ئیشکردن کە فیربۇوه
kisälli	

kita	ده می نازه ل
kitalaki	مه لاشو
kitiinikuori	قه واره ی میشس و مه گه زه له ش ره قه کان
kitukasvuinen	گه شه ی خراب، کورته له له رووه کدا
kiuru	جوره بالنه یه کی چوله که بی یه
kivennäisaine	ماکیکی به ردی یه، ماکیکی کانزا یی یه
kivennäismaa	زه وی یه که له ماکی به ردی دروست بروه و ماکی ثور گانیکی تیدایه
kives	گون
kivespussi	توروه که ی گون
kivettymä (fossili)	بیونه به ردین (گیانله به ریک که پاشماوه که ی بروه به به رد)
kivettyä	بیون به به رد
kivi	به رد
kivihalli	خه لوزی به ردی
kivikausi	چه رخی به ردینی گون
kivikko	زه وی یه کی به رد اوی
kivilaji	جوری به رد، چه شنی به رد
kivääri	تفه نگ
klassinen	کلاسیک
klassismi	کلاسیکی، کلاسیزم
klitoris	قیتکه (به شی هه مستیاری زیی نافره ت)
koala (pussikarhu)	کوئالا (ورچی کیسه بیی له ئوسترالیادا ده ژی و شیرده ره)
koboltti	کوبالت (جوریکه له کانزا)

پیتاندنی توروی نیره و هیلکه ی می به له بوری دا

ولاتی مه به ست

ملی مندادان (به شیکه له مندادان)

ده روازه ی مندادان، ده می مندادان

به رزبورووه وه، ئاوساندن (وه کوو ھە ویرى به رزبورووه وه)

به رزبورونه وه

شويى بە رز بوروه

شويىنى ديارى كراو (ئەم شويىنه، ئەم بە شە)

به رامبە رى تو

مندادانى دايىك

باڭورى خورە لات

ريگە ی ده ريايى باڭورى خورە لات (نيوان ئوقيانوسى ئەتلەنتى و ئوقيانوسى گەورە له رىگى
باڭورى ئاسياوه)

سە گى

جورە گولىكە

دارستانى درەختى كويىفو

جورىكە له درەخت (وه كوشى دار وايه)

كوكاين

جورە نە لوزىكە كراوه به ئاردو دواى له قالب دراوه

به رىيە كە وتن، به يە كدا ھە لچوون (دعم)

رېزە ی چەورى له خوين دا (كولسترول)

كالخوز يان كېلىگە ی ھەرە وەز لە روسيا

kolikko	پاره‌ی مه عده‌نى، دراوي مه عده‌نى
kolmio	سى گوش
kolopesijä	جورىكە لە بالاندە دار كونكە رە كان
kommunismi	کومونىزم
kommunistinen	کومونىستى
kompassi	قىبلە نوما، قىبلە نامە
komposti	پاشە روکى خواردن و گەلاى دارودرە خت كە كودە كريتە وە پيش ئە وە ئى بېيتە وە بە گل
kondomi	كوندوم
kone	ئامير
konepaja	ئە و كارگە يە ئى كە ئاميرى لى دروست دە كە ن وە چاڭى دە كە ن
koneistaa	ئامير دروست دە كات
koneistua	ئاميرى يە
koneistus	ئاميرى (مە كىنە يى)
konflikti	دە رگىرى، ناكوكى ، دژايە تى
kongressi	كونفرانس
konkurssi	شىكت هىنان لە روى ئابورى يە وە (ئىفلاس بۇون)
konserni	چەند كومپانيا يە كى هاوبە شى بە يە كە وە
kontti	بە شى دواوه ئى تريلە يان ئوتومبىلى گە ورە كە رايىدە كىشىت
konttikuljetus	ھە لگرتەن و گواستنە وە بە هوى تريلە وە
konttori	دائيرە، نوسېنگە، بە شى
kookospalmu	درە ختنى گويىزى هيىدى
kookospähkinä	گويىزى هيىدى

koppelo	جوره بالنده يه کي مى يه به به نه ندازه‌ی مريشکي وره نگى قاوه بى يه و له دارستاندا ده زى
kopra (kookospähkinän kuivattua sisusta)	گويزى هيتدى وشك كراوه
koptilainen kirkko	كليسای مه سیحي يه کان له میسر (قیبته يه کان)
koraani	تورثان
koralli	مه رجان، شیلان
korento	جوره میش و مه گه زیکه
koripallo	يارى سه به ته، يارى باسکه
koristekasvi	گژوگیای جوانی، نه و گژوگیا بو جوانی ده روینریت
korjata (kone)	چاک کردنده وه ، ئامیر
korjata (vilja)	چاک کردن و کوکردنده وه ئى خە رمان
korkea	به رز
korkeakoulu	قۇتابخانه‌ی بالا، خويىندى بالا
korkeapaine	په ستانى زور، په ستانى به رز
korkeus	به رزى
korkeuskäyrä	ھيلى به يانى ، ھيلى چە ماوه ئى به رزى
korkki	سەر (سەرى بوتل)
korko (pankkikorko)	سوو، رېزه‌ی زىياد بۇون لە بانق دا
korkokuva	نه خشە ئى به رچە سته
korottaa	به رزى كردنده وه، باشتىر كردن
korotus	به رز كراوه، باشگراو
korpi	دارستانى خورسک
korppi	بالنده يه کى ره شە لە جورى قە لە ره شكە

korsivarsi

قه دی گز و گیای هه ینه که له شیوه ی بوری دا به

korte

جوره گولیکه

kortisoni

کورتیزون، هورمونی چالاک

kortteli

ثاوی روبار که زور تونده، روشننی ناو

koru

زیروزیبو، جه و امیر

korva

گوبچکه

korvalehti

په ره که ی گوبچکه

koski

ناوچه یه ک که ده که ویته ناو چوار شه قامه وه

kosmonautti

که شتی یه وانی گه رد وونی

kostea

شی دار

kostuttaa

شی دار کردن

kosteikko

جیگای شیدار

kosteus

شی

ناوکی ره قی میوه (وه کو به شه ره قه که ی ناو سیو)، کوخ، خیمه که له پیستی نازه ل دروست کراوه (kasvitiet.; asumus)

kotelo (hyönteisen)

قوزاخه ی کرم و میش و مه گه ز

koteloitua

چوونه قوزاخه وه

koti

مال

kotieläin

ئه و گیانله به ره ی له مالدا به خیو ده کریت

kotihoidontuki

یارمه تی دان له لا یه ن ده وله ته وه بو دایک و باوکان بر چاودیری منداله کانیان

kotikunta

ئه و شاره وانی یه ی که ناو تی لی نوسراوه

kotilo

گیانله به ری ناو هیلکه شه یستانو که

kotimaa

نیشتمان

خومالی

kotimainen

kotimarkkinateollisuus

kotipaikka

kotiseutu

kotiteollisuus

kotoperäinen = endeeminen

kotka

kottarainen

koukistaa

koukistaja (esim. hauislihas)

koulu

koululainen

koulutus

kovakuoriainen

kraatteri

kravun kääntöpiiri

وه چه ی نه ته وه کانی ئه وروپا (ئیسپانی، ئیتالی، فرنسی) له ئه مه ریکادا، یان ئه و ره شن پیستانه ی له
ئه مه ریکادا له دایک بون، یان زمانی تیکه لاوی نیوان ئینگلیزی و ره شن پیسته کانی ئه مه ریکا

kriisi

kristillinen

kristinusko

kristitty

kroaatti

خومالی

بازاری پیشه سازی ناونحو

شوینی ژیانت

ئه و ده وروبه ره ی که لیبی ژیاویت

پیشه سازی ناومال (له مالدا دروست ده گریت)

تاپه تی بو جیگایه ک، تاپه تمه ندی ثاواو مه واي شوینیك یان ولاپک

باز

ریشوله (بالنده يه کی ره شه)

نوشتاندنه وه (نوشتاندنه وه ی تاچ و ده ست)

ماسولکه ی بال

قوتابخانه

قوتابی

خوبیندن

میر و وه قه واره ره قه کان

ده راوی بور کان، ده می بور کان

خولگه ی قرژال

وه چه ی نه ته وه کانی ئه وروپا (ئیسپانی، ئیتالی، فرنسی) له ئه مه ریکادا، یان ئه و ره شن پیستانه ی له

ئه مه ریکادا له دایک بون، یان زمانی تیکه لاوی نیوان ئینگلیزی و ره شن پیسته کانی ئه مه ریکا

ناڑاوه، ئالوزى، ته نگ و چه له مه

ئایینی مه سیحی

ئایینی خاچ په رسته کان، ئایینی مه سیحی

که سیک که مه سیحی بیت

نه ته وه يه که له نه ته وه کانی یوگوسلافیا

krokotiili	
kromi	کرومیم فلز
kromosomi	کروموموسوم
kudos	شانه ی زینده وه ر
kuihtua	وشک بیونی رووه ک
kuitupuu	فایله ر
kuiva	وشک
kuivata	وشک کردنہ وہ
kuivaamo	شوینی وشک کردنہ وہ
kuivakkokasvi	نه و رووه کانه ی له شوینی ره ق و رووت لان دا ده روین
kuivua	وشک بیوه
kuivuus	وشک (بی بارانی)
kukinto	په ره که کانی گول بیجگه له قه ده که ی
kukistaa	سه رکوتکردن
kukistua	سه رکوتکران
kukka	گول
kukkakaali	قه رنابیت
kukkia	گول گرتن
kukoistus	گه شه کردوو، په ره سه ندوو
kukko	که له شیر
kukkula	گرد
kukoistaa	گه شه کردن، په ره سه ندن
kuljettaa	گویزانه وه، بردن

kulkea	روشن (وه کوو روشن به پی)
kulkuneuvo	هوی گواستنه وه، ریبازی گواستنه وه
kulkureitti	ریگه ی روشن
kulkuyhteys	په یوه ندی گویزانه وه
kulma	گوش
kulmahampaat	که لبه ددان
kulo	دارستان سوتان
kulta	زیر
kulttuuri	نه رهه نگ، که له تورو
kulttuurivallankumous	شورشی روشنبری
kulttuuriympäristö	ده وروبه ری که له توری، ژینگه ی که له توری
kuluttaa	به کارهینان، خه رج کردن
kuluttaja (eliöt)	ئورگانی به کاربه ر
kuluttaja	به کارهینه ر، خه رج که ر
kuluttajansuoja	پاریز گاری له به کارهینراوه کان
kulutustavara	کالاو که لو په ل کار کردن
kumi	لاستیک
kumpare/kumpu	گردولک
kuningas	پاشا
kuningaskunta	نه رمانره وايس، پاشایه تی
kuningatar	شاژن
kunnallinen	شاری ، په یوه ست به شاره وانی

باچی ناوچه که

kunnallisvero

به ریوبه رایه تی ناوچه

kunnanhallitus

ئەنجومەنی شار، شوراى ناوچە کە

kunta

ناوچە، شارە وانى

kuntainliitto

بە کى بە تى شارە وانى بە کان

kuntakeskus

مە لە بە ندى شارە وانى

kuohkea

بە رز، ئە ستور

kuolema

مردن

kuolla

مردن

kuolleisuus

رېژە ئى مردن

kuona-aine

مادە ئى زىيايە

kuono

لموز

kuoppa

چال لە زە وى دا، روچونىك لە زە وى دا

kuori (munan; puun)

توبىكل، توبىكللى هىلەكە

kuoria

توبىكللى كىردىنە وە

kuoriutua

جوچىك كە لە هىلەكە دە ترۇكىت

kuorma

بار

kuorma-auto

لورى، ئوتومبىلى گە ورە

kupari

مس

kupoli

قوبىھە ئى مزگە وەت

لە چە ناگە ئى جورە بالىندە بە كدا گىرفانىكى قە وس هە بە كە خواردن كودە كاتە وە بۇ بىچۇوە كانى
تابىدا

kurdi

كورد (نە تە وە ئى كورد)

kurki	جوره بالنده يه کى مل و قاج درېزه
kurkku (kasvit./eläint.)	خه پار، قورگ
kurkunpää	سه رى قورگ
kurpitsa	کرووله که
kuru	ثاوى له خور که ده روات و زه وي يه که چال ده کات
kustantaa (kirja; maksaa)	پاره ی خه رجي
kustannukset	خه رجي
kutea	دانانى گه راي ماسى
kutu (kaloilla)	گه را
kuukausi	مانگ
kuukautiset	خوين ريزى مانگانه (عاده ی مانگانه)
kuukautiskierto	ده ستپىكىردىنى خوين ريزى مانگانه تا ده ستپىكىردىنىكى خوين ريزى مانگانه ى داها تو
kuukautisvuoto	خوين ليچوونى خوين ريزى مانگانه
kuula (esim. tykinkuula)	گولله، گولله له شيوه ی گوبى
kuuloaisti	هه ستن بىستن
kuulohermo	هه ستىارى بىستن، عه سه بى بىستن
kuuluisa, kuulu	به ناوبانگ
kuuma	گه رم
kuuma lähde	سه رچاوه ی ثاوى گه رم
kuume	تا
kuuro (sade)	باران بارىن به نوبه (مانانى ماوه يه ک ده بارىت و ماوه يه ک خوش ده کاته وه)، بارانى تىپ تىپ وه کو و له مانگى شه سته باران دا

kuuro, kuurous	که ر، که ری
kuusi	چوره دره ختیبکی گازه
kuusikko	دارستانی گاز، دارستانی سنه و به ر
kuutti	به چکه ی گولکی ده ریا
kuvata	تیروانین، پیناسه کردن
kuvaus	تیروانین، پیناسه، وینه
kvartsi	چوره به ردیکه
kyky	توانا، توانایی
kylkiluu	ئیسکی په راسوو
kylkiviiva-aisti	ھیلیبکی ھە ستکردنە لە لا تە نیشتى ماسى و ئە و بوقانە دايە کە لە ئاودا دە ژین
kylmyysnapa	گوپکى بە سته لە ک
kylmä	سە رما، سارد
kylmä rintama	ناوچە ی پیشە وە ئاوه وە واي سارد
kylpeä	خوشتەن
kylpylä	حە مام (وە بە مانای ساوناو ھولى مە لە کردنیش دیت)
kylvää	تۇو، تۇوی دانە وىلە
kylvösiemen	تۇوی چاندەن
kylä	گوند، دى
kynsi, kynnet	نینوک، نینوکە کان
kynnös	زە وى گیلان
kyntö	گیلان
kyntää	گیلاندەن

kypärä	کلاویکه سه رو ده م و چاو داده پوشیت بو سه لامه تی (وه کرو برو ماتورو پاسکیل لی خورین)
kyttyrä	گه ده ی زیابه ی حوشتر
kyykäärmē	جوره ماریکی ژه هراوی به
kyynel	فرمیسک
kyynelkanava	قه ناتی فرمیسک
kynnärpää	ثانیشک
kyynärä	به که ی پیوانه ی کون (له سه ری په نجه گه وره وه تا ثانیشک)
kädellinen	گیانله به ره ده ست داره کان
käki	جوره بالنده یه که
käpy	به ری دره ختنی کاز (مازوو)
käpysuomu	به ری دره ختنی کاز که پیک هاتووه له قاپیلکی ره ق و ره نگی قاوه یی یه وه ئه مه یه کیکه له و گه لایانه
käpälä	ده ست و قوله پیی پشیله و که رویشک
kärppä	بانبانکه (جوری مشکه گورج و گوله کان به پیی وه رز ره نگی ده گوریت)
kärpänen	میش و مه گه ز
kärpässieni	جوره قارچکیکی ژه هراوی یه
kärsä	لموزی دریز وه کو لموزی فیل
käräjäoikeus	ثاستی دادگای نزم له شاره وانی دا
käräjät (alioikeuden istunto)	ده ستھ ی دادپه روه ری سه ره تایی
käsityö	ئیشی ده ست
käsityölainen	ئه و مروفه ی که ئیشی ده ست ده کات، پیشه سازی ده ست
käsivarsi	تول و بال (مانای له شانه وه تاکوو ده ست)
käveleminen	روشن، پیاسه کردن

به کارهینان

به کارهینان، سوود وه رگرتن لیس

ده توانریت به کاربهینریت

هیزی به کارهینان

مه لگیرانه وه ی زه وی، وه رگیران (ته رجومه کردن)

خولگه ی وه رگه ران

مروفی بچوک و قه زم

جوره قارچکیکه له سه رقه دی دره خت ده ژی و خواردن له دره خته وه وه رده گریت

مار

مه ژاربیون

مه ژاری

مه ژار، ده ست کورت

سه رپه رشتنی هه ژاری، چاره سه ری هه ژاری

دول

خشتنی کاشی خشتنی له مماع

جور (نه وعیه ت)

به ردی تواوه که له بورکان دیته ده ره وه

ته نکاوی لیواری ده ریا

پولدار کردنی گیانله به ران، پولدار کردنی ثایین، پولین کردن

جوره ماسی یه که

ئیسک، دار، قوماش، لاشه ی گیانله به ر که به کتریا تیی ده دات و نه رم ده بیت (ده رزیت)

lahota	رزین
lahottajasieni	قارچکی رزینه ر
lahti	که نداو
laidun	له وه رگا، پاوان
laiduntaa	له وه راندن
laina	قه رز
lainata	قه رز کردن
laita (reuna)	لیوار
laite	نامیر، ده ز گا
laituri	هیلی ناسن، یان ئه و ریگه ته خته به ی ده پیته سه ر ده ریاچه
laiva	که شتی
laivarakennus	دروستکردنی که شتی
laivasto	هه مو جوره که شتی به ک (وه کو که شتی شه ر، که شتی بازرگانی)
lajji	جور
lajike	چاک کردنی زه وی وه دوایی به رهه مه که مه که ی باشترا ده بیت
lajisto	جوره کان
lajitella	دابه شن کردن به پیی جوره کان، چین چین کردن، ده سته کردن
lajittelu	دابه شن کراو به پیی جور، دابه شکردنی جور او جور
lakeus	ده شتایی
laki (juridinen; maantieteell.)	یاما، به شی سه ره وه ی گرد (سه ر گرد)
lakipiste	به رزترین خالی که وان
lakka, suomuurain	جوره میوه به کی کیوی به

lakki (sienen)	چه تره که ی سه ر قارچک
lakko	مانگرتن
laota	ده غل و دان که وتن به هوی ره شه باو بارانی به هیزه وه
lakoaminen (viljan)	که وتنی ده غل و دان به هوی ره شه باو بارانی به هیزه وه
laktoosi-intoleranssi	حه ساسی یه ت به شه گری ناو شیر
lama (talouden)	بسی کاری، بسی ئیشی، (زانستی نابوری)
lammas	مه ر، په ز
lammikko	چاله ئاوی باراناو
lampaanhoito	مه رداری
lampi	ده ریاچه ی بچوک
lankku	ته خته، داریکى ته خت کراو
lannoitte	په ين
lannoittaa	په ين پیوه کردن، په ين دانان
lannoitus	په ين کردن
lanta	ته پاله ی ئه سب و مانگاو...
lantio	حه وزى که مه ر
lapaluu	ئیسکى ده فه ی شان
lapio	خاکه ناز
lapsi	مندال
lapsilisä	یارمه تى دانى مندال له لایه ن ده وله ته وه
lapsivesi	ثاوى ده وروربه رى گورپه له سکى دايىك دا
lasiainen (silmässä)	شه نزيمىيکه له به شى دواوه ی چاودا
laskea	ژماردن

lasketella	خليسيكاندن له گرديكه وه بو خواره وه
laskettelija	نه و که سه اي که خليسيكينه ده کات
laskeuma	ته پيئي زه وى به هوی گاره ساته وه (داشوران)
laskimo	شاخويينبه ر
lasku (matem.; kaupallm.; urheilu; alentuminen)	حسابي ماتماتيکي، پسوله ي کريين، هاتنه خواره وه له گرديكه وه، هاتنه خواره وه ي نرخ
laskujoki	رووباريک که له ده ريا ده بيته وه
laskusuhdanne	بارى هاتنه خواره وه (وه کوو نرخ، کار، بى کاري)
lastata	بار گردن
lastaus	بار
lastu	شييفيکي ته نك له شتى بكرىته وه، توپىكلى ته نك
lastulevy	ته خته ي پان که دروست كراوه له ته لاش
lateksi eli kumimaito	لاستيکي رووه کي، لاستيکي خام
lato	نه ممارى گه نم و دانه ويله، که ندو
latu	شويني هيلى رىگه ي خليسيكاندن له ده شت و دارستاندا
latva	به شى كوتايسى قژ، به شى سه ره وه ي دره خت
latvus	به شى سه ره وه ي دره ختى كاژ
lauha	مام ناوه ند (معتدل)
lauhduttaa	مام ناوه ند ده بيت
lauhkea vyöhyke	زونگى مام ناوه ندى، ناوچه ي مام ناوه ندى
lauhtua	مام ناوه ند بعون
lauma	كومه لى زورى گيانله به ران که به يه که وه ده رون، ره وى گيانله به رو بالنده
lauta	ته خته

ثامیری دره و (ده راسه)

مور

رووناکی هه وره تریشنه که ده رده که ویت به خیرایی، برسکه

رووناکی ده رکه وتن به خیرایی، برسک

مور کردن

نانه وا، شیره مه نی دروستکه ر

نان

ثوردوگا، که مهب

چوون بو ثوردوگا

ناوچه هی که مهب، ناوچه هی ثوردوگا

گیانله به ری مالی (وه کوو سه گ، پشیله...)

نه و گیانله به رانه هی که له به ینی ده ست و قاچیان دا پیسته که دریژ بوته وه و بو فرین به کاری ده هینن

فرین، گه شت

فروگه خانه

خول بارین (نه و توزو خوله هی به هوی باوه ده روات له شوینیکه وه بو شوینیکی تر)

فروگه

نه و گیانله به ره هی که ناتوانیت بفریت

کومپانیای هیلی ثاسمانی

فرین

گیانله به ریکه له هوزی پشیله

شه مشه مه کویره

lepopäivä	روزی حه وانه وه، روزی پشوودان، (روزی نیسراحت)
leppä	جوره دره ختیکی گه لایه
leppäpirkko (leppäkerttu)	خالخالوکه
leskenlehti	جوره گولیکه
leuka	چه ناگه
leukemia	نه خوشی خروکه ی سهی له خوین دا
leuto	زه لکاو
leventää	بلاوده کریته وه، پان ده کریته وه
leveyspiiri	خوله کی، خولگه ی پانی گوی زه وی، هیله کانی پانی گوی زه وی
levää	پان
levinneisyys (esim. asutus)	بلاوبونه وه
levitää	بلاوده بیته وه
levottomuudet	بی ثارامی، بی هیمنی
levä	قه و زه
leväkukinta	گولی قه و زه
liaani eli köynnöskasvi	نه و گیایه ی که به دیواردا سه رده که ویت و بلاوده بیته وه (لاولاو)، رووه کی خو هه لواس
liberalismi	لیبرالیسم، ئازادی ته واو
lieju	قوراو له کاتى باران دا
liekki	گری موم
liennytys (suurvaltojen suhteet)	په یوه ندی ولاته گه وره کان بې يه که وه خراپه، وه دوایی په یوه ندی يه که خاو ده بیته وه و به ره و ئاسانی ده روات
liero	جوره کرمیکی ثه ستورو دریزه

liete

قوراو

lieveilmiö

دیارده‌ی دووه مسی

liha

گوشت

lihakarja

گوشتی مانگاو مه رومالات

lihansyöjä

گوشت خور

lihas

ماسوکه

lihaskudos

شانه‌ی گوشت، ماسولکه‌ی گوشت (له کروم‌ه لی خانه پیکها تووه)

liikakansoitus

نه لکیکی زور

liike (kauppa)

دوکان، کوگا

liike-elämä

زیانی بازارگانی

liikeaisti

هه ستی جولان

liikenne

هاتوچو

liikennerruuhka

قه ره باله غنی هاتوچو

liikenneväliline

هویه کانی گواستنه وه

liikenneyhteys

په یوه ندی هات و چو

liikepankki

بازرگانی بانک

liikevaihto

ئه و داهاته‌ی که دوکانه که به ده ستی ده هینیت

liikevaihtovero

باچى فروشتن، داهاتى به رسه رمایه

liikeyritys

کومپانیا بازرگانی

liikkuva matalapaine (sykloni)

جولاندنی په ستانی هه واي گه رم (گیزه لووکه)

liikunta

وه رزش

liima

سریش، که تیره

liito-orava

ئه و سموره يه‌ی که ده فرى له م دار بو ئه و دار

liitto (esim. valtioiden liitto)

هـ کېھ تى، ھارپە پىمانى

liittoutuma

هـ كىگرتۇو، كان

liittovaltio

لاتانى يە كىگرتۇو، ولاتى فيودرالى

lika

بىسى

likainen

پىس

likaantua

پىس بۇون

lima

بـ لـفـهـ مـ

limakalvo

پـ رـهـ يـ كـهـ تـيـرـهـ يـيـ، پـ رـهـ كـهـ يـ چـهـ سـپـاـوـ

linja

خـهـ تـ، هـيـلـ، رـيـگـ

linja.auto

پـاسـ

linko

دـهـ زـگـايـهـ كـهـ بـهـ توـنـدـىـ بـخـولـيـتـهـ وـهـ، قـوـچـهـ قـانـىـ

linna

كـوشـكـ، قـهـ سـرـ، بـهـ نـديـخـانـهـ

linnake

دـيـوارـىـ بـلـنـدـ، قـهـ لاـ

linnoitus

قـهـ لاـ (قـهـ لـايـ دـوـزـمـنـ)

linnunpönttö

ھـيلـانـهـ يـ دـهـ سـتـكـرـدـ كـهـ مـرـوفـ درـوـسـتـىـ دـهـ كـاتـ بـوـ بـالـنـدـ لـهـ تـهـ خـتـهـ

linnunrata

زـونـگـيـكـهـ لـهـ ئـاسـمـانـ دـاـ (فـضـاءـ دـاـ) كـهـ ئـهـ سـتـيرـهـ وـ گـازـوـ وـ تـهـ بـ وـ تـوزـىـ تـيـاـيـهـ

linssi (silmä)

بـيـلـبـيـلـهـ

lintu

بـالـنـدـهـ

lippu

ئـالـاـ، ئـالـاـيـ وـلاـتـ

lipputanko, -salko

ئـ وـ سـتوـنـهـ يـ كـهـ ئـالـاـيـ هـ لـكـرـتـۇـوـ

lisääaine

ماـدـهـ يـ زـيـاـيـهـ

lisäjoki

روـوبـارـىـ لـاوـهـ كـىـ

lisämunuainen

گورچیله‌ی زیاده

lisääntyminen

زیادبوون

lisääntymiskyky

توانای زیادبوون

lisääntymiskyvyttömyys

زر، وه چه ناخاته وه

lisääntyä (biol.)

زیادبوون، وه چه خستنه وه

lisääntyä (tulla lisää)

зорбоون، زیادبوون

liukuhihna

تاپشیک له شیوه‌ی روله دا ده روات و شتی ده خه بته سه ر

liuos

شله و گاز یان شله و ره ق

liuotin

شله به که بوبه و چه وری و ... شتی تر لی ده کاته وه

liuottaa

لیکردنه وه

liuske

جوره به ردیکی لیوار تیزه

lohi

جوره ماسی به که

lohikäärmä

ئه ژدیها (له ئه فسانه گونه کان دا هه يه)

lohkovuoristo

ئه و چیایانه‌ی که به هوی روخان و قلیشاندنه وه ئی زه وی يه وه دروست ده بیت

loinen (parasiitti)

زینده وه ری مشه خور (ئه و زینده وه ره ئی له سه ر زینده وه ری تر ده ژی)

هه ر به شه ئی سه ر به لوکه ریکه یان تاقیکه یان دولابیکه (وه کوو دابه شکردنی نامه له پوست دا بو تاقه lokero (ekolokinen; lokero) کان)، سندوق

lokeroituminen)

دابه ش بیوون بو لوکه رو تاق یان دولاب، سندوق کراو

lokki

جوره بالنده يه کى سپى يه و له ئه راغ ئاو ده ژی

loma

پش

lonkkaluu

ئیسکی حه وز

louhia

به رد ده رهینان له گرد

louhintia

louhos

lounas (ilmansuunta; ateria)

lukema

lukio

lukutaito

lukutaidoton

lumi

lumivyöry (laviini)

lumme

luoda / luominen

luoda nahkansa

luode

luokka (eliöt)

luola

luomi

luonollinen / luonnoton

luonnon hyväksikäyttö

luonnonmukainen

luonnonmukainen viljely (luomuviljely) (بی ماده ای کیمیاولی)، دانه ویله ای سروشتبی

luonnonpuisto

luonnonsuojelu

luonnontiede

کانگا، کانگای کانزا

ناراسته ای باشواری روز ناوا، خواردنی نیوه رو

خویندنه وه ای ژماره، خویندنه وه ای گیچی ٹوتومیل

ثاماده بی، دواناوه ندی

خویندنه وار

نه خویندنه وار

به فر

هه ره سی به فر، رنی به فر

جوره گیا به که له ثاودا

دروستکردن (بونموونه. خودا دنیای دروستکردووه)

کاژ گورینی مار، پیست گورینی ما، هاتنه ده ره وه ای مار له کینه که ای

باکوری خورنوا

پوله کانی گیانله به ر

نه شکه و ت

حال (حالی ده ست و قاج)

سروشتبی، ناسروشتبی

به کارهینانی سروشت

سروشتبی، هاوریک له گه ل سروشت دا

باخی سروشتبی

پاریزگاری کردن له سروشت، پاراستنی سروشت

زانستی سروشت

سروشتنی

هه لبزاردنی سروشتنی (به هیز بی هیز ده خرات)

سامانی سروشتنی، سه رچاوه ی سروشتنی

له سایه ی سروشتنی دا

تازه گردنه وه ی سروشتنی

به رهه می سروشتنی

سروشتنی

دیره بو ره به نه کانی خودی ، شوینی ژیانی نونه و ره به نه کان

دوورگه یه کی پچوکی وشك و برینگ که به ردی زوری لی یه

برواپیکراو، ئه مین، برداپیکراوی کریکاران

کارتی باوه رپیکراو، پسوله ی باوه رپیکراو

دان، زه وی دان، شوان دان به بی پاره

چینیکه له چینه کانی زه وی

لوته ری

ئیسک، ئیسقان

جوره ماسی یه که

شانه ی ئیسک که له کومه لی خانه پیک هاتوروه

په یکه ری ئیسکی گیانله به ر

luusto	په يكه رى ئىسلىكى گيانله بە رە گە ورە کان
luuydin	موخى ئىسىك
lyhyt	کورت
lyijy	قورقوشم
lypsykarja	مە رومالاتى شىرددە ر
lypsykone	ئامېرى شىرددوشىن
lypsää	شىرددوشىن
lähde (tietolähde; vesilähde)	سە رچاوه (سە رچاوه ئى زانيارى، سە رچاوه ئى ئاو)
lähdeaineisto	سە رچاوه ئى باسە كە
lähettiläs	نيرراو
lähetystyö	راڭە ياندنى ئايىنى مېللە تىك بۇ مېللە تىكى تر، بە ئايىنى كردنى خە لك
lähetystö (esim. talonpoikien lähetystö; joku valtion lähetystö)	دە سته ئى نويىنە رانى جوتىاران، دە سته ئى نويىنە رى ولات
lähi-itä	خورھە لاتى دە رىيائى ناوه راست
lähikauppa	بازارى نزىكى
lähiö	ئە و ناوقچانە ئى كە دە كە و نە نزىكى شار بۇ ژيانى خە لك
lämmin	گەرم
lämmittää	گەرم كردنە وە
lämmitys	گەرمى
lämpö	گەرمى
lämpötila	پلە ئى گەرمى
lämpövoimala	بنكە ئى هيىزى گەرمى
länsi	خورئاوا

länsimaat	ولاتانی نه و روپای خورناؤ او، نه مه ریکاو که نه دا
länsimainen	خورناؤ ای
läpikulkumaa	ولاتی ترانزیت (نه و ولاتانه ی ده که ونه سه ر ریگای گه شت کردن)
läpäistä	ده رچوون له شبیکدا، کونکردنی شبیک
läpäisy	کونکراو، ده رچوو
lätäkkö	چاله ثاو له ریگه و بان دا
lääkekasvi	نه و گژو گیایه ی به کارده هینریت بو ده رمان
lääketiede	زانستی پزشکی
lääkäri	پزشک، دکتور
lääni	نه ریم، پاریز گا
lääninhallitus	به ریوبه رایه تی نه ریم، پاریز گا
lössi	لمیکی زور وورد، ته پو توزی لسواری
löytää	دوزینه وه
löytöretki	گه شت ناسی، گه شتی دوزینه وه
M	ولات
maa	کوچ کردووه کان، (کوچ کردن له ولاتی خوت بو ولاتی دووه م)
maahanmuuttaja	پاریز گار، به ریوه به ری نه ریم
maaherra	جیهان، گیتی
maailma	نرخی بازاری جیهانی
maailmanmarkkinahinta	پیشانگای جیهان
maailmannäyttely	جه نگی جیهانی، شه ری جیهانی
maailmansota	جه نگی جیهانی، شه ری جیهانی

maakaasu	گازی سروشتنی
maakerros	چینه کانی زه وی
maakunta	شار (نه و ناوچه یه ی که میژوو داب و نه ریتی یه که)
maakuntapäivät	نه نجومه نی پاریز گا، یان نه نجومه نی ناوچه
maalainen	لادبی
maalaiskunta	ناوچه ی دیهاتی
maalaji	جوری خاک
maalirahasto	مشکه کویره (جوره گیانله به ریکه له ژیر زه وی دا ده ژی له شیوه ی مشک دا یه و ره گئی دارو دره خت ده خوات)
maanalainen	ژیرزه وی
maanjäristys	بوومه له رزه
maankamara	رووی زه وی
maankohoaminen	به رزبرونه وه ی زه وی
maankuori	تویکلی زه وی
maälämpö	پله ی گه رمی زه وی (هه ندی خانوو زه وی یه که ی گه رم ده گریت به هوی کاره باوه)
maanomistus	خاوه نداری زه وی
maanosa	کیشهه ر
maanparannus	زه وی باش کردن
maanpinta	رووبه ری زه وی
maanpuolustus	پاریز گاری له نیشتمان، پاریز گاری له میللہ ت
maanpuolustusvelvollisuus	لیپرسراوی یه تی به رامبه ر پاریز گاری کردن له ولات
Maanselkä	زه وی به رز بوته وه له شوینیک دا که روشنی ناوو دابه شن ده کات بو دوو ثاراسته ی جیاواز
maantie	ریگاوا بانی نیوان شاره کان که میللی سه رپه رشتی ده کات

جوغرافیایی

maantiede

maantieteellinen

maantieverkko

maanviljeliä

maanviljely

maanvyöry

maaorja

maapallo

maaperä

maapähkinä

maaseutu

maassamuutto

maasto

maatalous

maatalousvaltio

maataloustuottaja

maatalousvaltainen

maatila

maavarsi

mafia

magma (kivisula)

maha

mahahaava

توری ریگاوبانی نیوان شاره کان

جووتبار

کشتوکال

جولانی زه وی، هه ره سی زه وی

خه لکی هه ژار وه کوو کویله ده گیرا به گری بو کشت و کال له ثه وروپادا

گوی زه وی

روی زه وی

باده می زه وی

ده ره وه ی شار، دیهاتی ده ره وه ی شار

کوچکردن

زه وی ناهه موار، هه موجوره زه وی یه ک

نابوری کشت و کال

ولاتی کشتوکالی

به رهه مهینه ری کشتوکال

توانای کشتوکالی

زه وی کشتوکالی، کیلگه و خانووی گه وره

ثه و قه ده ی له ژیر زه وی دایه

مافیا (کومه لیکی تیروریستین)

به ردی تواوه له ناخنی زه وی دا

سک

هه و کردنی سک، برینی گه ده

mahla	جوره ئاوييکى شيريئنه كە لە درەختى كوييفو دىت لە بە هاردا
mahtava	گە ورە، بە هيپز، بە توانا، دە سەلاتدار
mainonta/mainos	پروپاگە ندە
mainostaa	پروپاگە ندە كردن
maisema	ديمه ن
maisemansuojelu	پاريزگاري سروشت، پاريزگاري ديمه ن
maissi	گە نىمە شامى
maiti	تۇرى ماسى نېرە
maitiaisnest	ئە نزىمىيکى زە ردو سەھى يە لە شانە ئى گۈزۈگىادا، لە مروف دا دواي نان خواردن ئە نزىمىيکە لە رىخولە كاندا دە رەدە درىت كە خواردنه كە دە گە يە قىت بە خورىن
maito	شىر
maitohampaat	ددانى شىرى
maitohappo	ترشە لوڭى شىر
maitohorsma	جوره گولىكە
majava	جوره گيائىلە بە رىكى وشكادە كى يە كە دار دە بىرىتە وە بە ددانە كائى
makasiini	ئە مىار، كە ندو
makkara	بامستورمه
maksa	جىگە ر
maksu	پارە دان
maksutase	هاوپپىو، تە رازوو، (بو نسونە كە فينلە نداشت دە كرى و پارە دە دات ئە و پە يېرە ندى يە يە)
makuaisti	ھە سىتى تام
malaria	نە خوشى مە لارىا
mallas, maltaat	دانە جوى سە وزى وشك كراوه

malmi

malmiesiintymä

malmivarat

mammutti

mangaani

mangrovemetsä

manifesti

maniokki eli cassava

manner, mantere

mannerilmasto

mannerjalusta

mannerjäätikkö

mannerlaatta

mansikka

maori (Uuden-Seelannin alkuasukas)

marja

marjastaa

marjastus

markka

markkina-alue

markkinat

markkinatalous

په يدا گردنی به ردي گانزا

سامانی به ردي گانزا، سه رچاوه ی به ردي گانزا

جوره فيليکه له چه رخى به سته له گدا ده ژيما

مه نگه نيز

دارستانی مانگروف

به ياننامه، مانيقيست

مانويك جوره کورپه داريکه

وشکانی

ثاوهه واي گيشوه ر

به شيك له چيني ناو گوي زه وي يه که گيشوه ره کانى له سر وه ستاوه وه کوو بنكه

ناوچه ی به سته له ک (وه کوو به سته له کي باکورو باشور)

له به شى ژير زه وي دا چينيکه وه کوو پارچه به ک که وشكاني يه کانى جبا گردوه وه له يه
كتري

شليک، شاتوي زه وي، تورو فه ره نگى

تيره ی ماثورى له نيوزله ندا

ميوه ی كيوى پايىزه له شيوه ی گويىز دايد

کو گردنە وە يى ميوه ی كيوى

ميوه ی كيوى کو گردنە وە

مارك

شوينى گرين و فروشتىن

بازار

ثابورى بازر گانى

markkinoida	فروشتن، بردنه بازار بو فروشتن
markkinointti	بازرگانی به ت
marskimaa	نه راغ ده ریای بوتلاند که ثاواو سه رده گه وی و داده به زیت
masai	تیره به که له ئه فه ریقا
massa (fys; paperimassa; joukko)	گرتنه وه ئه ویری کاغه ز که شله، کومه لیکی زور له خه لک
massamuutto	کوچکردن به کومه لی زور
matala	نزم
matalapaine	په ستانی نزم، پاله په ستوي نزم
matalikko	ته نکاو له ده ریبا یان ده ریاچه دا
matelija	گیانله به ره خشوکه کان
matkailu	گه شتو گه ران
maurit (Pohjois-Afrikan kaupungeissa asuvat arabit)	عه ره بی دانیشتوانی شاره کانی باکووری ئه فه ریقا
maustekasvi	گژوگیای به هارات
meduusa	گیانله به ریکی ثاواي نیوه گوبیی به و نیره موکه
mehiläinen	مه نگ
mehiläisyhdykunta	جیهانی مه نگ، کومه له ئی مه نگ
meijeri	کارگه ئی شیرو په نیرو سپایی
melu	ده نگه ده نگ
menestys	له ده ستدان، له ده ست چوون
menestyä	له ده ست دان

menneisyys	رابردوو
menetellä	چى ده كريت، چون ده روات
menetelmä	چى ده كريت، چى بكرىت، چون ده روات
menettely	چون ده روات، چى بكرىت
mereinen	ده ريايى
merenkulku	هانوچوو ده ريا
meri	ده ريا
meri-ilmasto	ناوهه واى ده ريا
merikartta	نه خشە ئى ده ريا
merikelainen	كە شتى يە كى باش و گونجاو كە بتوايتىت لە ده ريا دا بروات
meripeninkulma	پيوه رى ئە ندازە ئى ده ريا
meriraja	سنورى ده ريا
merirosvo	دزى ده ريايى
merivesi	ئاوى ده ريا
merivirta	ليشاوى ده ريا، جولانى ده ريا
merikontilismi	سيستە مىكى ئابوروى سىاسى يە لە سالە كانى ۱۷۰۰ دا بولى ده دا بولى ده ولى ده ولات بازركانى نە كات لە گەل ده رە وە دا
merkitä	ماناي چى، نيشانە ئى بىكە
merkki	نيشانە
merkintä	نيشانە
mesi	شىلە ئى گولىكە
messu	چونە كلىسە و گوي گرتن لە قە شە، پيشانگا
messuta	گورانى قە شە، دوعا خوازى لە كلىسا

mestari	ماموستا، دانا، وه ستا، شاره زا
mestata	حوکمی له سیداره دان به سه ربرین
mestaus	حوکمی له سیداره دان به سه ربرین
mestitsi	مندالی که دایک و باوکی سپی پیست و هیندی يه سوره کان
metalli	فلز، کانزا، میتال
meteoriitti	به ردی ناسمانی ئه و به ردە ئى کە لە ئەستیرە يە كە دە بىتە وە و دە كە وىتە سەر گۈي زە وى
meteorologi	كە شناسى
metro	شە مە ندە فە رى زۇر زە وى، میترو
metropoli	شارى گە ورە
metsien virkistyskäyttö	بە کارھینانى دارستان بو پیاسە و حەوانە وە و وە رۆزش کردن
metsittää	درە خىت چاندن بۇ ئە وە ئى دارستان دروست بىت
metsitys	دارستانكارى
metso	جورە بالندە يە كە، مریشىكى دارستان
metsä	دارستان
metsäjänis	كە رویشىكى دارستان
metsänviljely	تازە كردنە وە ئى دارستان، چاندە وە ئى دارستان
metsäpaloo	سوئاندنى دارستان
metsästys	راو كردن
metsästää	راو كردن
metsätalous	ئابورى دارستان
metsätuho	لە ناوبىردنى دارستان
metsätyyppi	جورى دارستان

metsätähti	جوره گولیکی سهی يه له دارستان دا ده رویت وه له شیوه ي ثه ستیره دایه
miehittää/miehitys	کارپی کردن، ده ست لی دان، ئیش پیکردن، داگیر کردن
mielkka	شمშیر، شیر
mielipide	بیروباوه ر، عه قیده
miellekartta = mentaalikartta	نه خشه دانان پیش ده ست پی کردن
mies	پیاو
mies-(male)	پیشه ي پیاو (وه کوو ماموستای پیاو، دکتوری پیاو...)
mikrobi	میکروب
mikrotietikone	کومپیوتەر
miljoona	میلیون
minareetti	مناره ي مزگە وت
mineraali	جوره به ردیکى کانزايى يه
minimipalkka	کە مترين موچە
ministeri	وه زیر
ministeriö	وه زاره ت
minkki	مینک (جوره ئازه لیکە به ئەندازە ي پشیله کە پیسته کە ي به کارده هینریت بو جل و به رگ)
mitata	پیوان، ئەندازە کردن
mittajana	ھیل کىشى ئەندازە گىرى
mittakaava	پیوانە ي نە خشه
mittari	گىچ، پیوه ر
molekyyli	مولیکول (وه کوو مولیکولى ئاواو کە پیکھاتووه له دوو هايدروجين و ئوكسجينى)
monarkia	پاشابه تى، سەلتە نە تى
monarkki	پاشا

moniajcioinen	نیرینه يه که چه ند می بنه يه کي هه به له هه مان گاتدا
monikansallinen	چه ند نه ته وه بى
monikäyttö (moninaiskäyttö)	به کارده هینریت بو چه ند شتیگ
monivuotinen	چه ندسالی
monopoli (yksinoikeus)	ده ست به سه راگرتن (مافى که سى)
monsuuni	بای وه رزی سال، مانای له گه ل وه رزدا ثاراسته که ی ده گوریت
moottori	ماتور
moottorikelkka	جوره ماتوریکه که له سه ر به فر ده روات
moottoripyörä	ماتوری لی خورین، ماتوری پاسکیلی
moottorisaha	مشاری ماتوری
moottoritie	ثوتوبان، ریگا ی گه وره ی نیوان شاره کان
moreeni	که سه هول به ندان ده تویته وه له گه ل خوی دا به ردو لم و زبخ ده هینیت وه کوی ده کاته وه
moreeniselänne	ته پولکه ی به ردو زیخی هاتو
mormoni	جوره ثایینیکه له ئه مه ریکاوه داهاتووه (مورمونی)
moskeija	مزگه وت
moskiitto	جوره میش و مه گه زیکه له ناوچه ی ستیردا
muhamettilaisuus	ثیسلام
muhamettilainen	موسولمان
muinainen	کون، له میژ
maistaa	تامکردن
muisti	بیره وه ری
muistomerkki	نیشانه ی بیره وه ری يه ک

mukula	رووه که دره گئي به کانى زير زه وى په تاته، تورو...
mulatti	له دايک بیون له دايک و باوکي ره فن و سهي
mallata	داپوشين به قور
mulli	جوانه گا
mullistaa	تېكدان
mullistus	تېكدان
mulperipuu (silkkiäispuu)	جوره دره ختيكه له ناوچه ى هيلى يه کسانى كه گه لاکه ى گرمى ئاورىشمى ده يخوات
multa	قور
multaaminen	قوراوى
muna	هيلكە
munanjohdin	بورى هيلكە ى ئافره ت
munarauhanen	هيلكە دان
munasolu	خانه يه ك له هيلكە دان كه تورو تيايه، تورو له ناو هيلكە دا، هيلكە ى پيتراو
munasolun irtoaminen = ovulaatio	جولانى، لى بۇونە وە ى هيلكە يه ك له هيلكە دان
munia	هيلكە كردن
munkki	راهيب، ره بە نى خودى
munuaiset	گورچىلە كان
muodonvaihdos	شىوه گورىن
muodostaa	پىكمىيانان
muodostua	پىكماتو
muokata	چاڭ كردن و ئاماده كردنى زه وى بو كشتوكال
muoti	موده

muoto

شیوه

muotoilu

مودبیل، شیوه، نه خشہ گرتن

muovi

باغه، نایلون

muoviraha (pankkikortti, luottokortti)

پاره ی باغه، کارتی باوه ر پیکراو، کارتی بانق

murha

ناوان، کوشتن

murhata

کوشتن

murre, murteet

دیاله کتیک، شیواز (لهجه)، شیوازه کان، زاراوه

murros

گورانیکی تونگ، گورانیکی گه وره

murrosikä

مه رزه کاری

murtaa

له جی بردن

murtua

له جی چوون

murtaja (jäänmurtaja)

به فرشکین (که شتی یه کی به فر شکینه)

murtovesi

ثاویوی که م سویر

murtumalinja

هیلی قلیشاندن، له جی چوون

museo

موزه خانه، موزی

muslimi

موسولمان

mustekala

گیانله به ریکی په لداری ثاوی یه و ده خوریت، هه شت پی

mustikka

میوه یه کی ره شتی کیوی یه، موستیکا

mustuainen

ره شینه ی چاو

muta

قر، گل، خول

mutaatio, muuntelu

گورانکاری یه ک که په یوه ندی به بوماوه وه نی یه

mutka

پیچی ریگا، پیچ

mutkikas

پیچا و پیچ

muukalainen	بیگانه، ئەجنه بى
muumio	وشک بۇونە وە ئى مروف كە دە مرىت وە بۇ ماوە يە كى زور پىستە كە ئى نافە و تىت
muurahainen	مېرۇولە
muurahaispesä	شارى مېرۇولە
muurari	وە سنا ئى خشت دانانى دروستكىرىدىنى بىنىا
muurata	دروستكىرىدىنى بىنىا لە خشت
muuri (esim. linnan muuri)	دېوارى بلند، دېوارى قەلا، بۇنمۇونە دېوارى بە ندبىخانە
muutos	گۇرانگارى
muuttaa	گۇران، گویىزانە وە
muutto	گویىزانە وە
muuttoliike	كۆچكىرىن، لە شوين جولان
muuttolintu	بالنده ئى كۆچكە ر
muuttotappio	كۆپرۈبونە وە ئى شوينىك (خەلک زىاترىيک دە گویىزىنە وە لە وە ئى كە خەلکى بۇ بىت)
muuttovoitto	ئاوه دان بۇونە وە ئى شوينىك (خەلک زىاتر دە گویىزىنە وە بۇي تاكو بىگویىزىنە وە لە وى)
muuttua	گوراواو
mykerö	سەركە گول، پىكھاتۇى گول
mykiö = linssi	بىلىبىلە
mylly	ئاش
myrkky	ژە هەر
myrkkylevää	جورە گىايە كى ژە هراوى يە لە ئاودا
myrkkypistin	در كە ژە هەر، وە كۇ دە نو كى مىشولە و مە گەز كە گاز دە گىريت و ژە هراوى يە

myrkyttää	ژه هراوی کردن
myrkytys	ژه هراوی
myrsky	توفان، سیلاو، لفاؤ
myyrä	گیانله به ری ژیر زه وی که ره گ ده خرات و له شیوه‌ی مشک دایه (مشکی بیابان)
mädäntyä	بوگه ن بعون و له ناوچونی لاشه
mäki	گرد
mäkärä	جوره مشکیکه
männikkö	دارستانی دره ختنی کاز
mänty	جوره دره ختیکی کازه
mäntypistäinen	جوریکه له میش و مه گه ز
märehtiminen	گیانله به ری دوو گه ده که کاویژ ده کات
märehtiä	کاویژ کردن
märkä	ته ر
mäti	گه رای ماسی
mätä	جه راعه ت، کیم
mätimuna	هبلکه‌ی ماسی
mätäneminen	پس بعون، بوگه ن بعونی لاشه‌ی مردوو وه دوایی ده بیت به خول
mätäs	ته پولکه به کی بچکوله که به جوره گیایه کی نه رم داپوشراوه
mäyrä	به رازی دارستانی
määrittää	دیاری کردن
määritys	دباری کراو
määrä	چه ند، چه ندایه تی

määräraha	پارمه تی خه زینه، پارمه تی دیباری کراو
määräys	فرمان
määräitä	فرماندان
N	
naakka	جوره بالنده یه کی ره شه
naali	گیانله به ریکه له هوزی ریوی یه وه له باکووری گوی زه وی ده ژی
naapurivaltio	ولاتانی هاووسی
naaras	می
naati (juureksilla)	نووک، ده نووک
naava	کاللوس (گژو گیا که له سه ر قه دو لقی دره خت ده رویت)
nahka	پیست، چه رم
nahkealehtinen kasvillisuus	جوره گژو گیایه که زبره، لuous نی یه و ناخلیسکیت
nahkiainen	مارماسی
nainen	ثافره ت
nais - (female)	پیشه ی ژن وه کوو سه روک کوماری ژن، ماموستای ژن،...
napa-alue	ناوچه ی گوپک
napanuora	به ندی ناوک که کورپه به هویه وه خواردن له دایکی یه وه وه رده گربت
napapiiri	ته وه ری گوپکی (بازنه ی جه مسه ری)
napaseutu	ناوچه ی گوپک، ده وروبه ری گوپک
narsissi	نیر گز (جوره گولیکی زه رده)
naru	شریت، په ت، داو
nationalismi	ناسیونالیزمی، نه ته وه بی
NATO Pohjois-Atlannin puolustusliitto	په یمانی ناتو، یه کی یه تی به رگری ولاتانی ثه تله نتیکی باکوور

naula (esim. rautanaula; painomitta)

بزماری ئامن، پاوه ند يه كه ئى كېشە لە بە رېتانيا

قە دە رە گى يە كان وە گرو پە تاتە...

جورە بالندە يە كە لە نزىك دە رىباوه دە ژى

(گاول گول) مانگاول ئە و ئازە لانە ئى لە مانگاوه نزىكىن

گە ور، تە ويلە، خان

نيگە ر (مروفى رە ئىن پىست)

چوار گوش

كىلومە تر چوار گوش

لۇوت

شله

شله بى

گە لاي دە زوولە يې لە درە ختنى كاژدا

لى بۇونە وە ئى بە شە سە وزە درېزە كانى درە ختنى كاژ (كە وتنى گە لا دە رزىلە كانى درە ختنى كاژ)

بنكە ئى رېنمايى

يە كېھ تى سوفيت

جورە زە لكاويىكە

قووت دان

قووت دان

گە رwoo (ئە و بە شە لە قور گە كە شتى پى قووت دە درىت)

نيوه دوور گە

ولاتى نيه دوور گە

niittokone	نامیری دروینه‌ی دانه ویله (مه کینه‌ی دروینه)
niitty	میرگ، شوینی ته رو سه و زایی
niittyleinikki	جوره گولیکی زه ردی بچوگی دریزه (لاله زار)
niittää	لی کردنه وه‌ی وینجه، دروونی وینجه
nikama	بربره کانی بربره‌ی پشت
nikkeli	نیکل
nikotiini	نیکوتین
nila	دارکی نه رمی ناو قه دی دار (شانه یه کی نه رم له به ینی توییکلی دارو به شی ناوه وه‌ی دا)
nilviäinen	گیانله به ره ته نه رمه کان
nimismies	مانای میژوویی، له ناوچه یه کدا که کاربه‌ده ستیکی پاشا زه وی و زاری پاشای به ریوه‌ده بردوه باجی وه رده گرت و شکاتی له خه لک ده کرد، مانای ئیستای له خوار پاریز گاوه له پولیسدا کارده کات وه کو سه روک
nisäkäs	شیرده ره کان
niukkaravinteinen	که م و کوری ماکی خوراکی
nivel	جومنگه
niveljalkainen	نه و میررووانه‌ی که له ده ست و لاقیان دا جومنگه زوره وه کوو هه زارپی
nivelside	نه و ره گه‌ی که جومنگه به یه که وه گری ده دات
noita	جادووگه ر
nokka (linnun; astian)	ده نوک، ده نوکی بالنده
nokkaeläin	گیانله به ره ده نوک داره کان
nokkimisjärjestys	له کومه له‌ی گیانله به ردا یه ک دانه یان ده بیت به سه روک و نه رمان ده کات، مانای ریکختن له کاردا، وه کو له گورگ دا، له که له شیرو مریشک دا
nomadit (paimentolaisia)	شوان
norkko	دره ختنی گه لا که گول ده کات له پیش دا وه جوره گولیکی قاوه یی یه و ده وه ریت بو زه وی

norppa	جوره گیانله به ریکی و شکاوه کی به (فیلی ناوی)
norsu	فیل
noususuhdanne	به ره و پیش چونی ئابوورى
nuija	کوتە ک، کوتە کى دار
nuijasota (Suom. hist.)	شە رى نوبى لە مىژۇي فېنلە ندادا ۱۰۹۵ - ۱۰۹۷
nummi	ناوچە يە كى لمى وشك كە گۈزۈپىا وشكى لى دە روپت
nanna	راھىبە ئى زن
nuoli	تىزى، تىرى تىزى وان
nuotio	ئاڭىر كىردىنە وە لە دارستاندا بۇ چىشتلى نان
nuotta	تۇرى گە ورە ئى مااسى گىرتىن
nuppu	خونچە
nurmi	چىيە ن
nykyaina	ئىستا، ئىمرو
nykiyhminen	مروفى ئىستا
nykyinen	ئىستا
nykyisyys	ئىستا
nähtävyys	سە ردان، دىدەنى
näkō	بىنین
näkōaisti	ھە سى بىنین
näkōhermo	ھە سە بى بىنین، ھە سىيارى بىنین
näkötorni	بورجى بىنین
nälkä	برمسى

nälänhätä

närhi

قزانگه، جوره بالنده يه کى سه رشينه

näsiä

جوره کورپه داريکه

näät

جوره گبانله به ريکه له شيوه ى سموره دا

O

ohjaus

ريئمايى

ohjata

ريئمايى كردن

ohjus

موشه ك

ohra

جو

ohutsuoli

ريخوله باريکه

oikeisto (puolueet)

رامستره وه کان، (پارتى رامستره وه کان)

oikeudenkäynti

دادپه روه رى، دادگه يشنن، دادگه رى كردن

oikeudenmukainen

دادپه روه رانه، ياسايى

oikeus (henkilöllä on oikeus johonkin)

ماف، که سىك مافى شتىكى هه بيت

oikeus (tuomioistuin)

دادپه روه رى، دادگا

oikeusliatos

به رىوبه رايى داد، دام و ده زگای دادپه روه رى، چاوديرى ياسا

oikeusturva

پاريزگارىكىردن لە ياسا، پاريزگارى ياسايى

oja

جوگه له ئى ئاو

ojittaa

جوگه له دروستكردن

ojitus

جوگه له

oksakiehkura

گه شە كردنى رىك و پىكى كورپه دره ختنى كاژ

oksentaa

رشانه وه

oksennus

رشانه وه

oliivipuu	دره ختنی زه یتون
oliiviöljy	رونی زه یتون
olkalihas	ماسولکه ی شان
olkapää	شان
olosuhheet	بار، گوزه ران
olut	بیره
olympialaiset	ثولومهیک، یاری یه کانی ثولومهیک
omaisuus	دارایی، سه رمایه
omakotitalo	فیلا، خانوی گه وره و سه ربہ خو
omavarainen	سامانی خوبی، سه رچاوه ی خوبی
omavaraistalous	ثازادی ثابوری، سه ربہ خوبی ثابوری
omena	سیبو
omenapuu	دره ختنی سیبو
omistaa	خاوه ن بون
omistusoikeus	ماfi مولکداری و خاوه نداریتی
ongelmajäte	ته نگ و چه له مه ی پیسی و زباله
onnettomuus	پیک دادان، ده عم کردن، لیک دان
ooppera	ئوپیرا
opas	ری نیشانده ر
opastaa	رینیشاندان

opaste	نە شتە رىگە رى، (عە مە لى يە)
operaatio	پارمە تى قوتابى، (قە رزى قوتابى لە بانق لە گەل داماتى قوتابى كە پېپویست ناگات بىداتە وە opintotuki (opintolaina + opintoraha))
opiskella	خويىندن
opiskelu	خويىندن
opisto	ئامۇزىگا، پە يىمانگا
oppikoulutus	فېر كىردى ئىش لە شويىنى كار، بىريارنامە يە كە لە بە يىنى كارمەندو خاوه ن كاردا كە بو ماوه يە كە ئىش دە كات وە دوايى شە هادە ئىشى دە داتى
oppivelvollisuus	بە زور فېر كىردن
oppositio	ئوپوزىسيون، دژە كان، بە رەھە لىست
orakas	جورە قارچكىيەك
oras	چە كە رەھ، چە كە رەھ يى گە نەم و جو
orastaa	چە كە رەھ كىردن
orava	سۈرە
oravanmarja	مارىيائى سۈرە (جورە گىايىه كى گولدارى بە هارى يە لە دارستاندا)
orgasmi	ئورگازم (رەھە ت بۇون)
ori	ئە سېپ
orja	بە نەدە، عە بد
orjuus	كوبىلايە تى
orkesteri	تىپى موسىقا
ortodoksi	ئورتودو كىس، مە زەھ بىكە لە ئايىنى خاچ پە رىستە كان
ortodoksinen	ئورتودو كىسى

orvaskesi

osake (arvopaperi)

سه هم، به لگه نامه

osakeyhtiö

کومپانیای هاوبه شی، سه رمایه هاوبه شی کومپانیا

osavaltio

ویلایت

osittaismuuttaaja

بالنده کوچ که ره کان

osoitekartta

نه خشے ای ناونیشان، نه خشے ای ثه دره مس

ostaa

کرین

osto

کرین

ostos

شتی کراو

ostoskeskus

بازار، مه لبه ندی کرین

osuuskunta

کومپانیای هاوکاری یان هه ره وه زی

osuusmeijeri

کومپانیای هه ره وه زی شیره مه نی

osuustoiminta

هه ره وه زی، هاوکاری، هاویاری

otsa

ناوچه وان

otanta

وه رگرتن

otsoni

ئوزون (جوره شیوه يه کی پیکهاتنى ئوكسجينه)، گازى ئوزون، چینه کانى ئوزون

otsonikato

که م بیونه وه ئوتسون

ovulaatio

خانه ای هیلکه جیابیونه وه له هیلکه دان

P

paahtaa (kahvi)

دانه ای قاوه که گه رم ده کریت

paahtaa (aurinko)

گه رم بیونی تیشکی خور

paalu

دره خت که لق و پوپه که ای لی ده کریته وه

paarma

جوره میشوله يه که که به مروفه وه ده دات

paasto	روژو
paastota	روژو گرتن، به روز بروون
paavi	پاپا، که شیش
padota	به ربه مت درست کردن
paeta	راکردن، هه لاتن، ده ریاز بروون
pahvi	مته با، کارتون
paikallishallinto	ولاتانی ناخویی، کومه لهی ناخویی
paikallislilkenne	هاتوچوی ناخو، هاتوچوی ناوه کی
paikallisradio	رادیوی ناخو
paikannimi	ناوی شوین
paikka	شوین
paikkakunta	ناوچه، شوین
paimen	شوان
paimentaa	شوانی، شوانی کردن
paimentolainen	شوان
paimentilaisuus	شوانی
painava	قورس
paino	کیش
paju	جوره کورپه دره ختیکه
pajulintu	جوره بالنده یه کی بچوک
pakana	کافر، بت په رست
pakkanen	به ستوو، ژیر سفر

pakko

pakollinen

pako

pakokaasu

pakolainen

pakottaa (myös metallin pakottaminen)

paksusuoli

paksuus

palaa

palaminen (palamisreaktio)

palapeli

palo

paljakka

paljas

paljon – enemmän – eniten

palkata

palkka

palkkasotilas

pallea

pallokartta

pallonpuolisko

palmu

palmuöljy

دوروکه لی ثه گزوزی نوتومبیل

په نابه ر

زور کردن (اجباری کردن) به زور شیوه گورینی فلزیک

ریخوله ثه ستوره

ثه ستورایی

سوتاندن، گرگرن

سوتاندن (کاردانه وه ی سوتاندن)

پاری پارچه پارچه که شتیکی لی دروست ده گریت

سوتاندن

ناوچه ی رووته لان و بی گزوغیا

رووت، بی موو

зор، زورتر، زورترین

به گری گرتن

مووچه

سه ربازی به گری

سی گوشه ی سنگ له به ینی سنگ و سکدا

نه خشہ ی گویی، نه خشہ ی جیهان

نیوه گوی زه وی

جوره دره ختیکه

paloaukea	شونیکی سوتاو
palokunta	گروپی ناگر کوژینه ره وه
palsamoida	هه لگرتنی لاشه بو ماوه يه کي زور به هوی ثه وه وه که ماده‌ی کيمياوي پيا ده کريت، موم کردنی لاشه‌ی مردو و پاراستنی له رزين
palvella	خزمه ت کردن
palvelu	خزمه ت، سيرفس، راژه
palveluammatti	پيشه‌ی خزمه تگوزاري
pankki	بانك
paperi	کاغه ز
papisto (sääty)	پياوه ئايينى يه کان، روحانى يه کان
pappi	قه شه
pappila	مالى قه شه، خانه‌ی قه شه
parantaa	چاک کردن، باش بعون
parantaa (lääket.)	باش بعون به هوی ده رمانه وه
parantua	باش بعون
paras (hyvä; parempi)	باشترين (باش؛ باشترا)
parasiitti (töinen)	زينده وه رى مشه خور كه له سه ر زينده وه رىكى تر ده ژى
paratiisi	به هه شت
paristo	پيل
pariutua	دوزينه وه ئاوسه رو به يه که وه ژيان، دوزينه وه ئاتاك و به يه که وه ژيان
parlamentarismi	په رله مانيزم، په رله مه نتاريزم
parlamentaarinen	په رله مانى، ئه نجومه نى شورا
parlamentti	په رله مان، ئه نجومه نى شورا

parveilla	گوچی بالنده به گومه ل
parvi	گومه لی بالنده ی زور، ده سته یه بالنده ی زور
pasaatituulet	بای به هیزی ناچه گه رمه سیره کان
passi	په ساپورت
passivinen	بسی ده سته لات، ناچالاک
padota	به ربه ست دروست کردنی ثاو (سه دی ثاو)
pato	ثاو گیر (سه د)
patoallas	حه وزی به ربه ست، ستیری به ربه ست
patonki	نانیکی سپی باریکی دریژی فه ره نسی یه
patsas	په یکه ر
peippo	چوره بالنده یه گی بچوکه
pelti	له وح، ته نه که
pelto	کبلگه
peltomyyrrä	مشکی بیابانی که ده می کورته، مشکی ده م کورت
pengen	کاتی زه وی ریکه وه له پریکدا چه ند مه تریک روچووه
perngertää	کیلانی زه وی
penis	نه ندامی نیرینه ی مروف
pensaikko	گومه لی کورپه دار
pensas	کورپه دار
pentu	به چکه
perenna (monivuotinen koristekasvi)	گیای جوانکردن (چه ند ساله بی)
perestroika	گورانی سیسته می ثابووری له سوفیه ت دا

perhonen

په پووله

perimā

بو ماوه

perinne

نه ریتی کون، میرات

perinteinen

داب و نه ریت، نه ریت

perinnöllinen

داب و نه ریت

perintō

میرات

perintötekijä (geeni)

هوی بوماوه، هوی وه سه (سیفاتی بو ماوه به هوی جینه کانه وه)

periptyā

بوماوه، میرات

periä (perintō)

میراتگر

periä (veroa)

باج وه رگرتن

perata

پاکڑ کردن

perkaus

ماسی چاک کردن و پاک کردن وه ی

peruna

په تاټه

peruskallio

به ردی ژیر زه وی

peruskartta

نه خشے ی بنه ره تی

peruskoulu

قوتابخانه ی سه ره تایی و نا وه ندی

perustaa

دامه زراندن، دروستکردن

perustarpeet

پیویستی یه سه ره کی یه کان

peruste

بنچینه، یاسا، ده ستور

perustuslaki

یاسای بنچینه بی

peräsuoli	دوا ریخوله
perääntyä	دواکه وتن
pesiminen	میلانه کردن
pesiä	میلانه کردن
pesimäpiiri	دیاری کردنی ناوچه‌ی بالنده بونخوی، که به س کومه لی بالنده‌ی تیا ده ژی و بالنده‌ی تر بوی نی به بیت = reviiri
pesukone	ثامبری شتن
pesä	میلانه
peto	گیانله به ری درنده
petopunki	زینده وه ریکی بچوکه که ده چیته ژیر پیستی گیانله به ره وه وه خوبینه که ای ده مژیت
petoviha	رقی گیانله به ری درنده
pettuleipä	نان دروستکردن له ثاردي توییکلی دره ختنی کاژ
pieneliö (mikrobi)	زینده وه ری زور بچوک (میکروب و به کتریای بچوک)
pienentää	بچوک کردن وه، که مکردن وه
pieni	بچوک
piennar	قه راغی جوگه له یان قه راغی ریگه که گژوگیای لی رواده
pigmentti	ماده به کسی ره نگی به
piha	حه وشه
piharatamo	جوره گژوگیایه که (جوریکه له هه ینه)
pihka	که تیره به که له قه دی جوره دره ختیک ده بیته وه
pihlaja	ترشه کیوی، سماق کیوی
pii	له ماتماتیک دا مانای (فای)، چیلکه‌ی تیز
piika	کاره که ر (ثافره ت)

piikki	تیز، تبغ، درگ
piikkipäinen	سونبول (گوله گه نم) ، گه نمه شامی
piilevä (levä)	جوره گژو گیابه کی ناوی به
piillä	شاراوه
piiloutua	خوشاردن وه
دوو که لکیش ئه و لوله يه ئی که دوو که لیوه ده رواته ده ره وه، لوله ئی تفه نگ، سه بیل یان پایپ بو piippu (savu-; aseen; poltettava)	کیشان
piisami	جوره گیانله به ریکی در کاوی به له ئاودا ده ڙی
piispa	نه شه يه کی زور گه وره
pikari	جوره په ردانیکی دریزه که خواره وه ئی زور باریکه
pikkuviha	توره بی و ناره زایی ده ربرینی فینله ندا له کاتی داگیر کردنی له لایه ن روسياوه ۱۷۴۲ - ۱۷۴۳ (Suom. hist.)
pilaantua	خراب بعون، بوگه نبون
pilaantuminen	خراب بعون
pilvenpiirtääjä	بینا يه کی زور زور به رز (سه ری داوه له هه ور)
pilvi	هه ور
pilvinen	هه وری
pinatti	سپیناغ
pinnanmuoto	شیوه ئی رهو
pinta	رهو (وه کوو. رهوی میزیک)
pinta-ala	رهو به ر
pintasolukko	شانه ئی رهوی شتیک
pirtti	ژووری گه وره له خانودا که شوینی دانیشن و خواردن

pistokas

(تیغیک له دره خت ده گریته و هو دوایی ده روینریت)

pistooli

ده مانچه

pitkin

به دریژایی

pitkittäinen

به ئاراسته ى دریژی

pitkä, pittempi, pisin

دریژ، دریژتر، دریژترین

pitoisuus

پیکھاتروه له وه

pituus

دریژی

pituuspiiri

هیلی دریژی گوی زه وی

pitääjä

ناوچه، شاروچکه، ناوچه يه کي گه وره تر له دى

planeetta

پلانیت

شوینیکه يان جوره ده زگا به که که سه بیری ئه ستیره کانی پس ده گریت (بنکه ى چاودیری ئه ستیره
planetaario کان)

plankton

بلانکتون (ئه و گیانله به ره بچوکانه ى به ئازادی ده ژین له ئاودا)

plantaasi

ناوچه کانی سه ر هیلی يه کسانی که زه وی کشتو کالى گه وره و فراوانی تیدا يه

pohja

ژیره وه، بنه وه

pohjakerros (metsän)

چینى زه وی دارستان

pohjapiirros

نه خشە ى خانو

pohjavesi

ئاوي ژيرزه وی

pohje

قاج له ئه ژنوه تا پى

pohjoinen

باکور

pohjoiskalotti

برگه ى گوی باکور، ناوچه ى گوی باکور

pohjoismaat

ولانانی باکورى ئه وروپا

ئەنجومەنی ولاتانى باڭۇورى ئە ورۇپا، (سوئيد، نە روېچ، دانىمارك، فىنلەندى، ئېسلەندى)

pohjoismaiden	سکەندەنافى، ئە ورۇپاى سە رو
pohjoismainen	گۈپكى باڭۇور
pohjola	ناوچە ئە باڭۇورى گۈرى زە وي (باڭۇورى ئە ورۇپا)
poika	گور
poikanen	بەچكە، بىچىرى گىانلە بە ر
poikia	زايىن (زايىنى ئازە ل)
poikkeuksellinen	شاز، كەم باو، نائاسايى
poikkeus	شاز، كەم باو، نائاسايى
poikki (tien poikki; katki)	ريگە بىرين، بىرينى شت
poikue	بەچكە كانى گىانلە بە ر (بەچكە ئە بالىندە بە يە كە وە چوار پىنجى)
poimu	چىچ (چىچى جىل و بەرگ)
poimuvuoristo	زنجىرە چىياكانى پويمى
polderi	ئە و زە وي يە كە بە هوى بە ر بە ستى دە سىتكەردى ئاودە درىيت
poliisi	پوليس، هە يىتە
politikko	سياسە تىمە دار
poliittinen	رامىيارىست
polku	تولەرى، رىگىاي بارىيك، رىچكە لە
polkuantura	چەرمى ژىير پىسى ھە ندى گىانلە بە ر وە كۇو ژىير پىسى ووشترو رىوي
polkupyörä	پايىسلەن
polttaa	سوتىاندن، ئاگىر كىردنە وە، جىڭە رە كىشان
polttiaiselin	ئەندامى سوتىينەر (لە مىرلە دا)

poltoaine

سوته مه نی، ماگنی سوتاندن

poltopuu

داری سوتاندن

polvi

نه ژنو

polvilumpio

سابونی نه ژنو، نیسکی سه ر کلاوه نه ژنو

poni

جوره نه سپیکی نزمه

populaatio

ژماره دانیشتوان، کومه لی گیانله به ریک له ناوچه يه کدا

porakone

ثامیری کونکردن

porata

کونکردن

porauslautta

ده زگای چال لیدان له ده ریادا

porkkana

گویزه ر

poro

پورو، گیانله به ریکه له ولا تانی باکوور ده ژی

poroerotus

جیاکردن وه ی پورو له باری گوشت و پیست و پیری و ...

poronhoito

پورو داری، به خیو گردنی پورو

poronjäkälä

نه و گزو گیایه ی پورو ده یخوات

portti

ده رگا، ده روازه

porvarillinen

بور جوازی

porvaristo (sääty)

سه رمایه داران، سه رمایه داری

poskihampaat

ددانی وورد که ر، هارره ر

جوره ماده يه که قاب و قاچاغی لی دروست ده کریت و له شیوه ی شووشه دا يه و چینی يه کان دروستی
ده که ن

posti

پوست

posti (postilaitos)

پوسته خانه

postimerkki

پوول

pouta (sää)	هه واي وشك گه باران ناباري
preeria	ناوچه ی ته خت و رووته لان و وشك له باکورى ئه مه رىكا
presidentti	سە روڭ كومار
prinsessa	كچە شازاده، كچى پاشا
prinssi	شازاده
profetta	پېغە مېھر، نېنراو
pronssi	برونز
pronssikausi	چە رخى برونزى ، سە رەدە مى برونزى
جورە قە ياغىكى زور گە ورە يە بو شت بار كردن وە دە بە سريت بە كە شتى يە كى ترە وە چونكە ماتورى نى يە وە proomu	
propaganda	پروپاگە ندە
protestanttilainen	پروتستان
protesti	سکالا، رە خنە، نارە زايى
protestoida	سکالا كردن، نا رە زايى بىوون، رە خنە گىرتىن،
provinssi	پاريزى
puberteetti	بالق، پى گە يىشتىن
pudota	كە وتن، كە وتنە خوارە وە، گۈم بىوون
puhdas	پاك
puhdistaa	پاك كردنە وە
puhe	قسە، باس
puheenjohtaja	بە رىوبەر، سە روڭ
puhelin	ته لە فون
puida	دروونە وە ى گە نم و جۇو دانە وىلە، گۈوراندىن

puisto

باخ

puitetalous

كونترولكردى ئابورى، ده ست به سه راگرتنى ئابورى

pujo (maruna)

جوره گزو گيابه كه

pulakausi

سەرده مى ئالوزى ئابورى، سەرده مى كە لوبەل

pulmunen

جوره بالندە يە كە

pulssi (syke)

ترپه ئى دل

pula

نه بون، قە يران

pulu (kesykyyyhky)

كوتىر

pumpata

پە مې لى دان

pumppu

پە مې

puna-apila

جوره گولىكە

punajuurikas

چە وە ندە ر

گاردى سور، رىكخراويىكى چە پى سەربازى بۇو (مىزۇوى فىنلەندىدا شەرى ناوخو)
punakaarti (Suom. hist.)

punasolu

خرۇ كە ئى سور

punatulku

جوره بالندە يە كى سك سوره

puna-vihersokeus

جوره نە خوشى يە كە مروفە كە سورو سە وزلىك جىا ناكاتە وە

جوره زىنده وە رىكى بچو كە كە دە چىتە ئىر پىستى گىانلە بە رە وە وە خويىنە كە ئى دە مژىت، (پىندى)
punkki قىرنى

puolue

پارت، حىزب

puolueeton

بسى لايەن

puolueettomuus

بسى لايەنى

puolukka

مېۋە يە كى كىيۈ يە لە شىوه ئى گویىزدا

puolustus	به رگری کردن، پاراستن
puolustus	به رگری
puolustusvoimat	هیزه کانی به رگری
pupilli	ره شینه ای چاو
purje	چاروکه ای به له م
purjehtia	روشنی به له می چاروکه دار
purkaa	کردن وه ، کردن وه ئامیریک
purkautua	به تال بیونه وه
pussieläin	گیانله به ری کبیسه ای، وه کو که نفر
putki	لووله، بوری
putous	لوله به که وه کوو نه و لوله به ای که ده رمانی ددان شتنی تیایه، له گژو گیادا ثه م شیوه لوله بیه به ای
putkilo (kasvitie; tuubi)	تیدا به و ئاوی پیا ده روات
puuaine (lingniini)	ماده ای ته خته
puulaji	جوری دار
puunjalostus	چاک کردنی ته خته
puuseppä	دارتائش
puusto	دارودره خت و گژو گیا
puutarha	باخچه، باخ
puuton	بسی دره خت
puutostauti	نه خوشی که م بیونی (که م بیونی فیتامین، که م بیونی ئاسن...)
puuvarsi	ته دی دار
puuvilla	لوک

مروفی ته زم، گورته بالا

pygmi

سه ردانی ثایینی مه ککه و مه دینه (حـ جـ)

pyhiinvaellus

که سی پیروزو مقه ده س

pyhimys

پایه

pylväs

pyrstō

کلکی بالنده، کلکی ماسی، کلکی فروکه

pyry

توفانی به فر

pyryttää

به فربارینیکی زور

pyy

جوره بالنده يه که له شیوه ی که ودا

pyydys

تورو قولاب و ته له ی راو کردن

pyydystää

گرتني گیانله به ر له کاتی راودا، نیچیر گرتن

pyynti

راو، گرتن

pähkinä

میوه ی وشك کراوه وه کوو گویز، باده م، فستق...

päinvastainen

به پیچه وانه وه

päinvastoin

به پیچه وانه وه

päivä

روز

päiväkoti

دایه نگا، باخچه ی ساوايان، چاودیری روزانه

päivänkakkara

جوره گولیکه

päiväntasaaja

هیلی ٹیستیوا، هیلی ناوه راست

pälvi

نه و به شه ی زه وی که به به فر داپوشراوه و به هاتنى به هار ده تويته وه

قامتیش، داری که پانی يه که ی ۵ - ۸ سم بیت وه ئه ستوری يه که ی ۲ ملم بیت وه دریزی يه که ی ده
گوریت، حـ سیر، ته خته ی زور ته نگ

pää

سه ر

pääjuuri

ره گی سه ره کی، ره گی بنچینه بی

pääkaupunki	پایته خت
pääkaupunkiseutu	ده وروبه ری پایته خت
päälyskasvi (epifyytti)	گژو گیای هه وایی
päämaja	بنکه ی سه ره کی
pääministeri	سه روگ وه زیر، سه روگ وه زیران
päällikkö	سه روگ، به ریبه به ر
pääoma	سه رمایه
pääskynen	جوره بالنده یه که
päästäänen	جوره مشکیکه
päästö	رز گاربوون، ده ربازبوون
pääte	کوتایی
pääteasema	ویستگه ی مه به ست
päättää	کوتایی هاتن، ئه نجام دان، ته واوبوون
päättää	بریار دان، ئه نجام دان
päättäi	ئه سپیی سه ر، ئه سپیی قژ
päättäntävalta	هیزی بریار دان
päätös	بریار
pöllö	کونه به بیو، کوند (بالنده ی شه و گه ر)
pöly	ته پ و توز
pölymaa eli lössi	زه مین لوسی، جوری زه وی چینراو و کوارتزو کاربوناتی کالسیوم
pölyttää jähkönteenen	جوره میش و مه گه زیکه که له گه ل خوی دا توروی گول ده گویزیته و
pölytys (siitepölyn kulkeutuminen heteestä emiin)	په رین به هوی باوه، په رینی گول، نیرومی به هوی باوه

R	
raadonsyöjä	نه و گیانله به رانه که گیانله به ری مردوو ده خون
raaka-aine	که ره سه ی خاو
raakateräs	پولای خاو
raakaöljy	نه و تی خاو
raakile	میوه ی نه گه یبو، میوه ی کارگ
raakku	جوره سه ده فیکی دوو کوپه
raastuvanoikeus	داد گای داد گه ری کردنی گیر و گرفتی مه ده نی ناسایی
raatelu jalka	چنگی بالنده که زور به هیزه بو راو کردن
raatelunokka	نه و بالنده يه ی که ده نوکی به هیزه له گه ل چنگی دا
raatihuone	بینای به ریوبه زایه تی گه وره له شاردا
radio	رادیو
radioaktiivinen aine	مانده ی سه ره تایی که سیفانه کانی نه وه يه خوی له ناوده چیت وه ده گوری بو ماده يه کی تر وه هه مان ووزه ده دات، تیشکی سه رهو وه نه وشه یی (الاشعاعی)
rae	ته رزه، دانه
raha	پاره، دراو
rahaliikenne	هات و چوی پاره ، جولانی پاره
rahdata	بار کردن به پاره، بار کردنی لوری به پاره
rahkasammal	جوره چیمه نیکه له دارستان داله سه ر به ردو زه وی ده رویت
rahti	بار
rahtialus	که شتی بار
rahvas	میللہ ت، گه ل

raideleveys	ماوه ی نیوان دوو هیلی ثامن که شه مه نده فه ری به سه ردا ده روات
raitiovaunu	تراموای، هیلی ثامنی ناو شار
raivata	حالی گردن، پاک گردن وه
raivaus	پاک گردن وه، حالی گردن وه
raja (valtakunnan raja)	سنور
rakenne	په یکه ر
rakennemuutos	گورینی په یکه ر
rakennus	بینا
rakennustarvike	که ره سه ی بیناسازی
rakennustyli	ریگه ی دروستکردن
rakentaa	دروستکردن
raketti	موشه ک
rakkolevā	جوره گژو گیایه کی ثاوی به
rakkula	بلوق
rankkasade	بارانیکی زور
ranne	مه چه ک
rannikko	که نار ، لیوار ده ریا
ranta	لیوار، قه راغی ثاو
rantakaava	نه خشیع ی لیواری ثاو
rantaviiva	هیلی قه راغ ده ریا که ثاوا و شکانی جیا ده کاته وه
rapakivi	جوره به ردیکه
raparperi	ریواس
rapautua	دوردبونی به رد به هوی ثاوا وه و اوه

rapautuminen	به رد که وورد ده بیت پارچه‌ی لی ده بیته وه به هوی ثاواهه واوه
rapsi	جوره گولیکی زه رده که رونی لی ده گرن
rapu	روبیان
raskasmetalli	فلزه قورسه کان، میتاله قورسه کان (وه کوو ثاسن، ثالتون،...)
raskauden ehkäisy	به ربه ست کردن له سک پربرون
raskauden keskeytys (abortti)	له باربردن
raskaus	سک پربرون
rasva	چه وری ، گریس
rasvahappo	ترشہ لوکی چه وری
rata	هیل، شه قام، ری
ratas	بوشه‌ی داندار، چه رخی گه ردوون
rationalisoida	کاری به شیوه‌ی گونجاوو راست
ratsastaa	سواربونی ثه سپ
ratsasta ja	سوار، سواره‌ی ثه سپ
ratsu	سواربرون، سواری ثه سپ
rauha	ثاشتی، ثارام
rauhanen	ده رده ر (غودده)
rauhansopimus	بریارنامه‌ی ثاشتی، بریارنامه‌ی شه ر راوه ستان
rauhoittaa	ثارام کردن (شوینیک که نابیت راوی تیا بکریت وه ده بیت ثارام بیت)
rauhoitus	ثارام، هیمنی
raunio	ویرانه
rauta	ثاسن

rautaesirippu (Euroopan hist.)	په رده‌ی ثانسنی له مابه ینی خوره‌ه لات و خورثاوادا
rautakausi	چه رخنی ثانسنی، سه رده‌ من ثانسن
rautamalmi	کلوفه‌ی کانزای ثاسن، به ردی ثاسن
rautatie	ریگای ثاسن، هیلی ثانسن
ravinne	خوراک، خوراکی رووه ک
ravinto	خوراکی گیانله به ر، خواردنی گیانله به ر
ravintokasvi	رووه کی خواردن
ravintoketju	زنجیره‌ی خواردن (زل بچوک ده خوات، به هیز بی هیز ده خوات)
ravintotottamus	راهاتنی خواردنی پیویست بو له ش
ravit	پیشبرکیی ثه سپ به عه ره بانه
ravuri	گالیسکه‌ی ثه سپ، عه ره بانه‌ی ثه سپ بو پیش برکی به کار ده هینریت
reaktori	جوره ده زگا يه که کاردانه وه به رهه م دینیت
refleksi	کاردانه وه، راچله کین
rehevä	گه شاوه، زور، زه به ند، به خوره م
rehevöittää	گه شاوه کردن، زور کردن، زه به ند کردن
rehevöityä	گه ش برونه وه‌ی رووه ک
rehevöityminen	گه ش برونه وه، گه ش برووه
rehu	عه له فی ثاژه ل، ئالیسکی ئاژه ل

reisi	ران
reitti (vesistön)	سیسته می ثاوی، ثاوه رو
rekka-auto	لوری گه وره، تریله
renessanssi	چه رخی رینسانس
rengas	بازنه، تابه
rengastaa	بازنه کردنه، ئە لقە کردنه (بونمۇونە بازنه کردنه قاچى بالندە وو)
rengastus (lintujen)	بازنه، ئە لقە ئى قاچى بالندە
renki	پارمه تى ده رى پیاو، گریکارى كشتوكالى پیاو
rentukka	زمانه گا (جوره گولىكە له لیوار جوگە لە و شوینى تە ردا ده رویت)
reservaatti	زە مىنى تايىبە تى، شوينى ژيان و گوزە رانى هيىندى يە سورە كانى ئە مە رىكا
retiisi	جوره رووه كېكى سودورو خەرە لە ژىز زە وى دا
retkeily	گە شت، چۈون و هاتنە وە بو شوينىك
reuma	روماتيزم
reuna	لیوار، تە راغ
reunari ده رىبا (ئوقىيانوس لە ده رىبا جىيا ده گرىيته وە بە دوورگە و كە نداو بە مە ئى دە لىن لیوارى ده رىبا)	لیوارى ده رىبا (ئوقىيانوس لە ده رىبا جىيا ده گرىيته وە بە دوورگە و كە نداو بە مە ئى دە لىن لیوارى ده رىبا)
reunameri	شىوه ئى لیوارى گىرد (لاى گىرد) وە كۇو سالپاوس سىلکا
reunamuodestuma (esim. Salpausselkä)	گە رانە وە ئى تواناوا دە سته لات، نرخى پارە سە رەدە كە وىت
revalvaatio	ئە و ناوجە يە ئى كە گىانلە بە رە دىيارى دە كات بۇخوى
reviiri	سېپىدە ئى بە رە بە يان (كە ئاسماڭ چە ندرە نىڭى دە نويىنیت)
revontulet	جوره بالندە يە كە لە جورى مرىشك
riekko	ئە ممارى وشك كىردنە كە ئالىك يان دانە وىلە
riihii	برنج
riisi	

riisitauti	نه خوشی برنج، نه خوشی نه رم بودنی ئیسک
riista	راو کردنی ئه و ئازه ل و بالندانه ئی که شیر ده ده ن
riittää	بە س، بە س
rikkakasvi	گورگ، رووه کى زيان به خش
riikki	شکاو، گبریت
rikkihappo	نه سیدى گبریت، ترشه لوگى گبریت
rikkilaskeuma	بارینى گبریت
rikkiyhdisteet	بوون بە هە لىنى گبریت و بارينە گە ئى
rikkoa	شکاندن
rikkonainen	شکاندن
rikollinen	تاوانبار
rikollisuus	تاوان
rikos	تاوان، لە ياسالادان، گوناه
rinnakkain, rinnakkainen	بە تە نېشتى يە كە وە ، بە رېزى يە كە وە
rinta	سنگ
rinnat	ھە ردۇو مە مەك
rinne	دېۋى تە نېشتى گرد
rintakehā	قە فە زى سنگ
rintama	بە رە ، پېشە وە ، بە رە ئى جە نگ
rippi (konfirmaatio; rippi katol.)	ئاھە نگىكى ئايىنى يە لە تە مە نى ھە رزە كارى دا، كاتولىكە كان باسى گوناھە كانيان دە كە ن لە گە ل قە شە دا لە پە نىچە رە يە كە وە
ripsi	برۈانگ
ripuli	سک چۈون

risteillä	روشنن به شیوه‌ی برین (خاج)، گه شتکردن بو شوینیک و هاتنه وه
risteily	گه شت، سه فه ر
risteys	برینی دوو شه قام
risteyttää	کرداری جوت بونی دوو گیانله به ری جیاواز، موتوربه یان براله کردنی دوو دره خت
risteytys	جووت بونی دوو گیانله به ری جیاواز، موتوربه یان براله کردنی دوو دره خت
risti	خاج
ristitetki	شه ری خاج په رسته کان
ristiriita	کیش، ململانی، دوبه ره کی، ناریکی
ritari	سوار، سوارچاک
robotti	روبوت، مروفی ئاسن، مروفی ئامیری
rokottaa	کوتاندن
rokotus	کوتان
romaani (mustalainen)	قه ره ج
romu	سکراب، خراب، بی که لک
roomalaiskatolinen	کاتولیکه کانی به ستراوه به کلیساي روماوه
roskaantua	پیس بونه وه
roskata	پیسبون
rotta	سوره مشک، مشکی گه وره
rotu	نه ژاد
rotuerottelu	نه ژادگه ری، جیاوازی نه ژاد
rotusorto	نه ژاد په رستی، ره گه ز په رستی، راسیسم
rousku	جوره قارچکیک

routa	زه وی به ستو (مانای که دنیا زور سارده و زه وی ده یبه ستیت)
routia	زه وی به ستن
ruhtinaskunta	شازاده نشین
ruis	جو، گه نمه ره شکه
rukiinen	شتیک که ناوه که ای جوی تیا بیت
rukoilla	نویژگردن
rukous	نویژ
runko	په پکه ر
runsasravinteinen	پیکهاتوی خوراکی زورو به هیز
ruoansulatus	خواردن هه زم کردن، خواردن توانه وه
ruoho	گژوگیای نزم
ruohovartinen	قه دی جوره چیمه نیک
ruoka	خواردن
ruokatorvi	سورینچک
ruokkia	خواردن دان
ruoko	جوره گژوگیایه کی گه وره يه له ثاودا
ruokosokeri	قامیشی شه کر
ruopata	بنی ثاواو هه لکه ندن بو ثه وه ای قولتر بیت
ruoste	زه نگ
ruostua	زه نگ کردن
ruoti	در کی ماسی
ruotujakolaitos	له کاتی سوپای سوئیدی دا له سالی ۱۸۰۰ دا هه مو مالی ده بوایه کوری یان بدایه بو سه ربازی یان له باشی نه وه چه ند ثه سپیک، وه هه ندی جار ده وله مه ند زه وی و زاری ده دا

ruotusotilas

پله يه کي کونى سه ربازى يه

rupi

قه تماگه ي برين

rupijäkälä

جورىكى له خواردنى پورو

rupla

روبيل (دراوي روسي)

rusakko

جورىكى له كه رويشك

rusina

كشمبش

ruska

گورانى ره نگى گه لاي دره خت له پايزدا

ruskuaispussi

توره كه ي ده وري زه ردېنه ي مريشك

rusto

كركراگى

ruudukko

خشته، چه دوه ل

ruuhka

قه ره باله غ (ازدحام)

ruuhkainen

قه له باله غ

ruukki

كارگى ئاسن و ستيل له كون دا

ruumiinlämpö

پله يى گه رمى له شى

ruumis

له شى

ruusu

گوله باخ

ruuti

باروت، هيزي قاندن

rypsi

رووه كىكى ره گى يه كه رونىلى ده گيريت (شىلسى رونى)

rypäle

ميوه يى هيشوودىي

rysä

جوره تورىكى گه وره يه

ryöppäys (sienten)

قارچك كه ده كولينريت بوئه وە ي ژه هرە كه ي بروات

ryöpätä

ژه هر روشتن له كاتى كولانى قارچك دا

räkättirastas

جوره بالندى يه كه له جورى چوله كه

räme	زه لکاویکی و شک و زور چرو پر
räntä	باران و به فر که به به که وه ده باریت (شلیوه)
räpylä	په رده ی به ینی په نجه کانی پیی هه ندی گیانله به ر
räystäspääsky	جوره په ره سیلکه به که که به ده ورو دیواری خانودا هیلانه له گل دروست ده کات
rönsy	زیاد گردنی گژو گیا به لق و پوب (لقيکى لى ده بىته وه و ده رویته وه) وه گوو چېمەن
S	
saalis	نیچیر، ئازه لى راو کراو
saalistaa	راو کردن
saame	زمانی سامى
saamelainen	سامى يه کان له لاپلاند ده ژین
saari	دوور گه
saaristo	ده ریای پر دوور گه
saartaa	ئابلوق دان
saarto	ئابلوق
saaste	گورانى هه وا، پیسبۇونى هه وا
saastua	پیس بۇونى ئاوا هه وا، ئالوده بۇون
saastuminen	پیس بۇون
sade	باران
sademetsä	دارستانى ناچە گه رمه کان که بارانى زورى لى ده باریت
sademäärä	ریزه ی باران
sadevesi	ئاواي باران
sadonkorjuu	دره و، کوکردنە وە ی خە رمان و ده غل و دان

saha	مشار
saha (tehdaslaitos)	کارگه‌ی دار بربی
sahrami	زه عفه ران (سه هرام)
saimaannorppa	جوریکه له گولکی ده ریاپی
sairaala	نه خوشخانه
sairas	نه خوش
sairastaa	نه خوش بروون
sairastua	نه خوش که وتن
sairaus	نه خوشی
sairausvakuutus	بیمه‌ی خزمه تگوزاری نه خوشی
sakko	سزا دان، غه رامه کردن
salaatti	زه لات
salakuljetus	گویزانه وه‌ی نهیینی
sali	سالون، هول
salko	ستونی دار (عه مودی دار)
salmi	ثاویکی باریکی به ینی دوو دورگه، ثاویکی ته سکی به ینی دوو دورگه
salonki	سالونی میوانداری، سالونی جوانکردن، سالون
sammakko	بوق
sammal	نه و گیایه‌ی له سه رب به رد ده رویت

saniainen	جوره گژو گیا يه که
sanaiset	جوره گژو گیا يه که
sankari	قاره مان، دلاوه ر، نازا
sankka	نه ستور
sanomalehti	روزنامه
sappi	زراو
sappirakko	کبسه ی زراو
sarana	ئینجا مه، ریسمه
sara	جوره گژو گیا يه که
sarjatuotanto	به ره میکی زنجیره بی
sarkajako (Suom. hist.)	زه وی دابه شکردن (میژو وی فینله نده)
sarveiskalvo	په رده ی ته نکی چاو
sarveisaine	چینیکه له پیست دا که ماکسی سهیایی تیا يه و له مرو نینو گ دا هه يه
sarvi	شاخی نازه ل
sataa lunta	به فر ده باریت
sataa vettä	باران ده باریت
satama	به نده ر
satama-allas	حه وزی به نده ری که شتی
satelliitti	مانگی ده مستکرد
sato	خه رمان، به ره می کشتوكالی، داهاتی کشتوكالی
satovuosi	کاتی به ره م کوکردن وه تا سالی داهاتو
saukko	ریوی ئاویی (گیانله به ریکه له شیوه ی ریوی دا له ئا وو و شکانی دا ده ڙی)

sauna	ساونا، که رماوی هه لئی
saunakukka	جوره گولیکه
sauva	گوچان، دارشے ق، یا رمه تی ده ریک بو روشن
savi	قوره سووره
savikko	ناوچه ی قوره سووره
savu	دووکه ل
savustaa	دووکه لکردن
savustus	دووکه لاوی
savusmu	نه و ته مه ی له دووکه له وه په یدا ده بیت
seeminkiilinen	زمانی سامی یه کان (عه ره بی و عیبری)
seepra	که ری زیبرا
seinäsmall	قارچکی دیوار
seiväs	داریکی دریزه (بو نمونه ئه و داره ی که بازی به رزی پی ده دریت)
sekametsä	دارستانی دره ختنی گه لاو دره ختنی کاژ
sekoittaa	تیکهه لدا، تیکه لاو کردن
sekoitus	تیکه لاو
sekovarsi	نه و به شه له ئه ندامی رwooه که گیای یه کان که نه وه گرو قه دو گه لا دیاره نه ره گه که ی
selittää	روونکردن وه، شی کردن وه
selitys	روونکردن وه
selkeä (selvä)	روون (واضح)
selkeä (sää)	که شیکی ساف و روشن، سامال
selkä	پشت
selkärangaton	گیانله به ره بی بربره داره کان

selkäranka	ئە سەونى بىر بىرە ئى پېشت
selkärankainen	گىيانە بە رە بىر بىرە دارە كان
selkäydin	درىكە مۇخ لە بىر بىرە ئى پېشت دا
sellu eli selluloosa	سلىلۇز
selvittää	ئاشكرا بىوون
selvitys	ئاشكرا كىردىن
selvä	ئاشكرا
senaatti	ئە نجومە نى پېران، سىنات
senaattori	سناتۇور، ئە نىدامى سىنات
sensuuri	سانسۇور، چاودىيرى، مراقە بە كىردىن
seos	تىكە لاو
seppä	وە ستاي ئىش (وە كۈو وە ستاي دارتاشى)
serbi	نە تە وە يە كە لە يو گۈسلەفيا
seteli	دراو، پارە ئى كاغە ز
seutu	دە وروپە ر
seutukaava	ھىلکىشى و دىيارى كىردىنى ناوجە
SEV, keskinäisen taloudellisen avun neuvosto	ئە نجومە نى هاوكارى ئابۇورى
SEV-maat	يە كىي يە تى سوفىيت و ولاتانى سوسىيالىستى
sianliha	گۇشتى بە راز
siemen	تۇو، ناوكى
siemenaihe	زور بۇونى ئە و رووه كانە ئى بە هوى تۇوى ئە نىدامى مى بىنە وە زور دە بىن
siemenjohdin	بۇرى تۇو

siemenkasvi	نه و دره خته‌ی که به ترو شین ده بیت وه ترو ده دات (رووه کی توروی)
siemenneste	نه نزیمی ترو
sienestys	ترووگردن
sienestää	کوکردن که‌ی قارچک
sieni	قارچک
sienijuuri	ره گی قارچک که وه کو تور ده ئالی له ره گی دره خته وه
sienirihmasto	توری خانه ده زووله بی بی کانی قارچک که زیاد ده گات به هوبه وه
sierain	کونی لووت
sieraimet	کونه کانی لووت
siika	جوره ماسی بی که
siili	ژیشک
siipi	بال
siipikarja	نه و بالندانه‌ی که به خیو ده گریت بو گوشته که‌ی
siipirataslaiva	نه و که شتی یانه‌ی له به شی دواوه‌ی په روانه به کی گه وره‌ی هه بی و پال به ئاوه که وه ده نیت که ده خولیته وه
siipirikko	نه و بالندانه‌ی که ناتوانیت بفریت به هوی بالی بی وه (چونکه بالی شکاوه)
siirros	کویزانه وه
siirtokunta	کوچنشین (نه وانه‌ی له ولاطیکه وه کوچ ده که ن بو ولاطیکی تر)
siirtolainen	کوچ کردو، په نابه ر، کوچکه ر
siirtolaisuuus	کوچکردن، بارگردن
siirtolohkare	گابه رد، تاویر، به ردی که جیاوازه له به رده کانی ده و روپشتی
siirtomaa	کولونی، مسته عمه ره (نه و خاکه‌ی که داگیر کراوه له لايه ن بیگانه وه)
siirtomaavalta	حکومه تی ئیستعماری

مانای جوغرافی، له ناو زه وی دا گورانکاری روو نه دات که نه بیته هوی تویکلی زه وی بجولیت، گویزانه siirtää وه
تزوی رهوه ک له شیوه ی توزدا siitepöly
نه ندامی نیرینه siitin
زینده وه ری ناو نه نزیمی تزو (سپیرم) siittiö
که وتنه شوینه وه، جیگه sijainti
که وتنه شوینه وه sijaita
سه رمایه خستنه کاره وه (کومپانیاوه) sijoittaa
دامه زراندن له شوینیک sijoittua
به راز sika
چگه ره sikari
کورپه له سکی دایکی دا sikiö
په رده ی ده وری کورپه له سکی دایکی دا sikiökalvo
ناوی ده وروبه ری کورپه له سکی دایک دا sikiövesi
جوره ماسی به که silakka
ثاوریشم silkki
جوره ماسی به که silli
چروی گه لا که سه رده کات له به هاردا silmu
چاو silmä
چاویلکه silmäläsit
پیلوی چاو که ده تروکیت silmäluomi
هیلکه ی چاو (سپینه و ره شینه)، گوی چاو silmämuna

silokallio	تە پولگە ئى بە ردى كە دىيوبىكى زور لۇوسى ، بە ردى لۇومن
silta	پەرد
simpukka	گوپچىكە ئى ماسى، سەدەف
simpukka (kuuloelin)	بە شىكە لە ناو گوپچىكە دا كە لە گوپچىكە ئى ماسى دە چىت
sinilevă	جورە گىزۇ گىيابە كى ژە هراوى يە لە ئاودا
sinivuokko	جورە گولېكى شىنە (بنە و شىلە)
sinkki	زىنگ
sipuli	پياز
sirpale	پارچە ئى پچۇكى شوشە يە كى يان شتىك كە دە شكىت
sirppi	داس
siru	وورده شوشە ئى زور پچۇك
sisilisko	مارمېلىكە
sissi/-sota	پىشىمە رگە (شەرى پارتىزانى)
sisu	ئىرادە
sisukas	بە ئىرادە
sivu (kirjan sivu; syrjässä; jonkun sivulla)	پە رە ئى كتىب، لاوه كى، بە تە نىشتى مروفىكە وە
sisäkorva	گوپچىكە ئى ناوه وە
sisällissota	شەرى ناوخو
sisällä	ناوه وە، دە رونو
sisämaa	ناوخوی ولات، ناوه وە ئى ولات كە لە دە رىياوه دوورە
sisäpolitiikka	سياسە تى ناوخو، رامىيارى ناوخو
sisävesikalat	ئە و ماسى يانە ئى لە ئاوى ناوه وە ئى ولات دا دە ژىن (لە رووبارو و دە رىياچە دا)
sisähengitys	ھەناسە دان بۇ ناوه وە

sitoutua	خو به سته وه به شتیگه وه
sitoutumaton	بی لایه ن
sitrushedelmä	میوه ترشه کان
sittiäinen	میش و مه گه زه ته ن ره قه کان، له شن ره قه کان
siviilipalvelus	خزمه تکردنی مه ده نی له جیاتی سه ریازی
sivistynyt	روشه نبیر
sivistys	نه ره نگ، روشه نبیری
slaavilainen	نه ژادیکی نه ته وه ی سلافی يه
slovakia	سلافی، هه مو نه ته وه سلافی يه کان
slovakki	ولاتی سلو伐کیا
slummi	خانوی له حه سیر دروستکراو، خانوی قامیشی، خانوی مه ژاران
soidin	خو گیف کردنه وه ی بالنده ی نیر بو می يه وه داوای چووت بونی لی ده کات
soija	جوریکه له پاقله
soistua	بونه به زه لکاو
soistuminen	بونه به زه لکاو
sokea	کویر
sokeus	کویری
sokeri	شه کر
sokerijuurikas	قه ده ره گی يه کانی به کارده هینریت بو شه کر
sokeriruoko	قامیشی شه کر

sokeritauti	نه خوشی شه کره
sola	گه روو، گه روی
solisluu	ئىسکى سه ره وە ئى سنگ كە چۈرۈھ بۇ سە رىشان
solki	بە شە ئاسنە كە ئى قايش كە دە يېبە ستىت
solu	خانە
soluhengitys	ھە ناسە دانى خانە
solukelmu	دېوارى خانە
solukko	شانە
solulima	پە رەدە يە كى لىنجە بە دە ورى ناوڭى خانە دا
solun jakautuminen (mitoosi; meioosis)	دابە شى بۇونى خانە
soluneste	ئە نزىمى خانە، شلە ئى خانە
soluseinä	دېوارى خانە
soluväli	بوشاپى خانە
sopia	گۈنچاندىن
sopimus	بىرىارنامە، پە يىمان
sopimusviljely	رىيک كە وتن نامە ئى جوتىيارە كان بۇ كشتوكال كىردىن
sopuli	مشكى دارستان
sora	چە و، بە رد، بە ردى بچۈرك
sorkka	سى ئازە ل
sormi	پە نجە
sorsa	مراوى
sortaa	ستە م كىردىن

sortokausi (Suom. hist.)

سه رده می ده ست به سه را گرتني روسيا به سه ر فينله ندا دا

sosiaaliryhmä

ده سته ی کومه لایه تی

sosiaaliturva

بیمه ی کومه لایه تی، بارمه تی خه زینه ی ده وله ت (نه ئیمینی ئیجتیماعی)

sosialismi

سوسیالیزم

sosialistinen

سوسیالیستی

sota

جه نگ، شه ر

بژاردنی زه ره رو زیانی جه نگ (له میژووی فینله ندا دا، ئه وه یه که نزیکه ی ۳۰۰ ملیون دولار روسیا غه رامه ی فینله ندا دای کرد له سالی ۱۹۴۴ دا به ریکه وتنی ھه ردول)

sotaväki

سوپا، سه ریازان، هیزی سوپا

sotilas

سه ریاز

sotilashallitus

فه رماندھ ی سوپا

sotilasliitto

یه کی یه تی سه ریازی له نیوان دووان یان چه ندولاتیکدا

sotilaspoliittinen

رامیاری سه ریازی

sovhoosi eli valtiontila

شوینه کانی ده وله تی، شوینه ده وله تی یه کان

stadion

ستادیون، یاریگا (ملعب)

stressi

نیگه رانی

subtrooppinen

شوینه کانی ژیر هیلی ناوه راست، ناوچه کانی خوار گه رمه سیری

sudenkorento

جوره میش و مه گه زیکه که باله کانیان شه فافن

suhdannevaihtelut

به رزبوونه وه و هاتنه خواره وه ی ئابوروی

suihkulähde

فواره ی ئاو، پرژی ئاو

suikertaa

پیچ خواردن، بادرداو، پیچداو پیچ

suisto

ده لئای نیل

sukeltaa

ژیرئاو

sukellus

جوره گرمیک

sukkulamato

شوکلاته

suklaa

خزم

suku

sukukypsyys

پیگه یشتنی جنس

sukulainen

خزم

sukulaiskieli

زمانه کانی ها و خیزان

sukupolvi

نه وه

sukupuoli

توخم (ژن، پیاو)

sukupuolielimet

ئه ندامى نيره و مى يه ئى گيانله به ر

sukupuolikäyttäytyminen

به گارهینانى ئه ندامى نيرينه و مى ينه (مانای سیكس)

sukupuolinен kypsyys

پیگه یشتنی سیكس (جنس)

sukupuolisuuus

جنس، سیكس

sukupuolitaudit

نه خوشى يه زابینىيە کان

sukupuutto

له ناوچونى ره گە ز، له ناوچونى خیزان

sula

شويىنى تواوه، ناوچە ئى تواوه

aulaa

تواندنه وه

sulamispiste

حالى تواندنه وه، پلە ئى تواندنه وه

sulattaa

ته وژمى ئاوى تواوه

sulavesivirta

ته وژمى ئاوى تواوه

sulka

پە رى بالندە

sulku (kanavassa)

در گاي قه نات له ما بە يىنى دوو ده رىياچە دا

sumu	تم و مژ
suo	زه لکاو
suoja	په ناگا، پله ی گه رمی له زستاندا سفر یان به ره و سه ره وه بیت
suojasää	ناؤوه وای خوش، مام ناوه ند
suojata	پاراستن
suojaväri	نه و ده ریاچه به ی زه لکاوی تیایه
suojella	پاراستن
suojelu	پاریز گاری
suojuslehti	گه لای ژیر گل
suola	خوی
suolahappo	ترشہ لوکی خوی
suolajärvi	ده ریاچه ی خوی
suoli	ریخوله
suolisto	توری ریخوله، ریخوله کان، سیسته می ریخوله
suomalainen	فینله ندی
suomalais-ugrilainen	گروپی زمانه کانی فینله ندی و هه نگاری که له یه که وه نزیکن
suomenruotsalainen	فینله ندی سوئیدی، نه و فینله ندیانه ی که سوئیدی زمان
suomensukainen	خزمایه تی له گه ل فینله ندی دا
suomu	پوله که ی پیستی ماسی
suomuurain, lakkä	جوره میوه یه کی کیبوی یه و زه رده
suonsilmäke	ناؤی ناوه راستی زه لکاو
suopursu	جوره گولیکه له زه لکاودا ده رویت

suora	ریگ، راست
suoraan	راست
suoriisi (paddy)	گوله برنج
suosia	په سه ند
suosio	ناویانگ، ناوداری
suosittu	خوش ویست، حه زلی کراو
supikoira	جوره سه گیکی کیوی به
suppa	ته نگ، ته سک، که م
suppo (peräpuikko)	ثه و حه بهی که له کومه وه وه رده گیریت
surkastua	سیس بروون
surkastuma	سیس
susi	گورگ
suu	م
suunnistaa	ثاراسته کردن، پیگه یاندن
suunnitella	پلان دانان
suunnitelma	پلان، نه خشہ
suunnitelmalous	نه خشہ و به رنامه ی ثابوری
suunta	ثاراسته
suurentaa	گه وره کردن
suurkaupunki	شاری گه وره
suurvalta	زل هیز، به هیز
suutari	پیلاودرو، پینه چی
suvanto	روشنی ٹاوی رووبار له شوینیک دا به هیمنی

suvullinen lisääntyminen	زیادبوون به هوی یه ک گرتني خانه ی نیرو می وه
suvuton lisääntyminen	زیادبوون به شیوه ی که رت بوون (خانه یه ک ده بیت به دووان)
sydän	دل
sydänenfilmi (EKG)	نه خشے ی دل به هوی هیلی به یانی یه وه (هیلی چه ماوه وه)
sydäninfarkti	جه لده ی دل
syke	ترپه
sykkiä	ترپه لی دان، لی دان
sykli	خول، زنجیره، ده وره
sykloni	گیزه لوروک
syksy	پاییز
sylki	تف
symbioosi	پیکه وه ژیانی دوو زینده وه ری جیاواز که سوود له یه کترده بینن
synnyttää	زاین، له دایک بوون
synnytys	له دایک بوون
syntymä	له دایک بوون
syntyneisyys	دیارده ی سه رژمیری له دایک بوون
syntyyvyys	دیارده ی گشتی سه رژمیری له دایک بوون
syntyyvyydensäännöstely	کونترول کردنی له دایک بوونی مندال
syntyä	مندال بوون
syrjintä	جیاوازی (جیاوازی ره شن پیست و سپهی پیست)
syrjiä	جیاکاری
syrjäinen	ده مار گیری

syrjäseutu	ناوچه یان ده وروبه ره دووره کان
syventää	قول برونه وه
syvyyys	تولایی
syvä	قول
syvänkō	نه و ناوچه يه که له وشکانی دا يه و له ثاستی ده ریا نزم تره
syvänmerenhauta	ده ریای زور قول (ده ریای زور قول وه کوو قه بر)
syvänväylä	ریگه يه کنی قولی ثاوى که شتی پیا ده روات
syödä	خواردن
syöksyä	جولان به خیرایی، هاتن به خیرایی (وه کو هاتنى شه مه نده فه ری خیرا)
syöpä	ژیرپه نجه، سه ره تان
sähkō	کاره با
sähkäinen	کاره بایی
sähköteknen	ته کنیکی کاره با (نه له تریک)
säiliö	نه ممار
säilyke	خواردنی قوتو
säilyttää	هه لگرتن، زه خیره هه لگرتن
säilyä	هه لگرتن، پاراستن
säilörehu	عه له فنی هه لگیراو
särki	جوره ماسی يه که
sää	ثاواهه وا، که ش
sääennuste	پیشبینی کردنی ثاواهه وا، که شناسی

säännöstellä (esim. elintarvikkeet)	دیاری کردن، هینانی ماکه خوراکی به کان
sääri	فاج (له که مه ره وه تا پی)
sääski	میش و مه گه ز
säätiedotus	راپورتی که شن، راپورتی ثاووه وا
sääately	جیگیر، ریک
sääty	پله، پایه، چین
säättää (esim. säättää laki)	بریاردان، ریکخستن، ده ستوردان
T	
taajama	ناوچه ی دانیشتونان
taantuma (taloudellinen)	وه متانی گه شه ی ئابوروی
taatelipalmu	داری خورما
taide	هونه ر
taifuuni eli pyörremyrsky	گیژه لورو که
taiga eli havumetsävyöhyke	ناوچه ی دارستانی کاژ، کازستان
taimen	جوره ماسی به که
taimi	نه مام
taimikko	دول (دارستانیک که دره خته کانی زور گه وره نین وه تازه چینزاون)
taimitarha	باخچه ی نه مام
taistella	شه رکردن، خه باتکردن
taistelu	جه نگ، شه ر، خه بات، هه ولدان
taiteilija	هونه رمه ند
taivas	ئاسمان

takaa, takana, taakse	له دواوه، له دواوه، بو دواوه
takavarikko	گرتنی شت و مه ک لایه ن ده وله ته وه (ده ست به سه راگرتن)
taksi	ته کسی
talirauhanen	ده رده ری چه وری موو له ژیر پیست دا
talitiaeinen	جوره بالنده يه که
talja	پیستی نازه لی فه رودار، فه روی نازه ل
talonpoika	دیهاتی، جوتیار، کوره لادی
taloudellinen	ثابوروی
talous	ثابوروی، دارایی
talousarvio	بودجه، بودجه‌ی سالانه، ته رازووی ثابوروی
talouselämä	زیانی ثابوروی
talousjärjestelmä	ریکختنی بودجه، ریکختنی ثابوروی
talousjäte	زباله و پیسی مال، زباله و پیسی خیزان
talousmetsä	ته و دارستانه‌ی که دارو دره ختی تیا به خیو ده کریت بو فروشن
talta	شفره (که به کاردہ هینریت بو رنینی شتیک)
talvehtia	زستان به سه ربردن
talventörröttääjät	نه و گژوگیایه‌ی به زستان له سه رزه وی ده مینیته وه
talvi	زستان
talvihorros	خه وی زستان، سووری سربوون له زستاندا (وه کوو ورج)
talvipäivänseisaus	چله‌ی زستان که روز ده ست به دریژبوون ده کات
talviruokinta	خوراکی زستانی، خوراک دان له زستان دا
talvisota (Suom. hist.)	جه نگی زستان (جه نگی روپیاو فینله ندا)
talviturkki	نه رووی زستان

talviuni	خه وی زستان، سووری سر بونون له زستان دا (وه گرو ورج له زستان دا ده نویت)
tamma	ماین
tammi	دار به روو، مازوو (جوره دره ختیکه)
tankkeri (öljytankkeri)	تانکه ر (تانکه ری نه و ت)
tankki	تانکی (تانکی ثاو)
tappaa	کوشتن
tappio	شکه ست، زیان، دوراندن
tapulikaupunki	بنکه ی بازار گانی ده ره وه ی فینله ندا له گه ل سوئید
tarkkailla	چاودیری کردن
tarkastaa	کونترول کردن، پشکنین
tarkastella	کونترول کردن
tarkastus	پشکنین
tarkistaa	دل نیابون، گه ران به شوین
tarkistus	دل نیابی، گه ران
taru (kertomus)	چیزو گ، ثه فسانه
tasa-arvo	به کسانی
tasainen	ریک و ره وان
tasalämpöinen	پله ی گه رمی نه گور (ثه و گیانله به رانه ی پله ی گه رمی بان ناگوریت)
tasanko	ده شتی پان و به رین
tasanne	گردیک یان ته په به که که سه ره که ی ریک بیت
tasapaino	میزان، هاوسه نگ، هاوریک، به کسان
tasavalta	کومار

tasoittaa

ساف کردن، ریک کردن

tataari

ته ته ر

tatti

جوره قارچکیکه

tauti

نه خوشی

tavara

شت و مه ک

tavaraseloste

پیکها توووه کان

tavaratalo

فروشگای گه وره

tavoite

نامانع، مه به ست

teatteri

شانو

teeri

جوره بالنده يه که

tehdas

کار گه

tehokas

به هیز، به توانا

teho-osasto

به شبکه له خه سته خانه بونه خوشی يه سه خته کان (إنعاش)

tekniikka

ته کنیک، پیشه سازی، ته کنه لوجی

teknilinen

ته کنیکی، هونه ری

tekoallas

حه وزی ده ستکرد

tekokuitu

ماده ی ده ستکرد (له قوماش دروستکردندا)

tekstiili

چنین و رستن

telakka

شوینی چاک کردنی که شتی، مه لبه ندی که شتی سازی

televisio

ته له فزیون

teline

پایه، ده متگای یاری جو مناستیک

tempeli

په رستگا

teollistua

بوون به پیشه سازی

teollistuminen	پیشه سازی بیون
teollisuudenala	رشته ای پیشه سازی
teollisuus	پیشه سازی
teollisuuskaupunki	شاری پیشه سازی
teollisuustuote	به رهه می پیشه سازی
teollisuusvaltio	ولاتی پیشه سازی
termiitti	جوره میرویه کی زیان به خش
سنوقیکی شوشه بیی به که ناوه که ای لمی تیایه و گبانله به ری وشکانی تی ده که ن وه کوو مارو terraario	جالجالوکه
ناوچه به که له باکووری ئه مه ریکاو ئوسترالیادا که ولایه ت نی به له به ر ئ وه خه لکی زور کم تیایه وه territorio	سه ر به ده وله تی ناخویه، چه ند مسته عمه ره به کی فه ره نسا بروه
terrorismi	تیکده ر، تیروریزم
terroristi	تیروریست
tertu	هیشو
terva	قیر، قه تران
terve	نه ندروستی باش، چونی
terveydenhoito	چاره سه ری نه ندروستی، سه رپه رشتی نه ندروستی
terveys	نه ندروستی
terveyskeskus	بنکه ای نه ندروستی
terälehti	په ره ای گول
teräs	پولا
testata	تاقی گردنه وه
testi	تاقی گردنه وه (امتحان)

teurastaa	سه ربرین
teurastamo	قه مابخانه
tiainen	هوزی جوره بالنده يه کي بچوکه که ده نوکيان ريکه
tie	ريگه
tiede	زانست، زانيارى
tiedekunta	رشته له دانشگادا
tiedemies	زانما
tiedotus	ثانگاداري، زانيارى
tiedotusvälaine	ده زگاي راگه ياندن (راديو، ته له فيزيون، روژنامه)
tietokone	کومپيوتر
tietoverkko	تورى زانيارى
tietoyhteiskunta	کومه لگاي پيشكه وتو، کومه لى پيشكه وتو
tiheä	چر
tiikeri	پلنگ
tiira	بالنده يه کي ده ريايسى يه
tiiviste	واشه ر
tiivistää	تونگ كردن، ثاوبه ست كردن، درز گرتن
tiivistyä	تونگ بروون
tikka	دار كلوره (جوره بالنده يه که)
tila	شوينيک، پارچه يه زه وي
tilastoida	سه رژمير كردن
tilasto	سه رژمير
tili	حسابي بانق، موچه

timantti	نه لیاس
timotei	جوره گزو گیا به که
tina	نه نه که ، قوتی ته نه که
tippukiviluola	نه شکه و تی ستالاگیت
toimeenpanovalta	توانایی خسته کار (قدرت اجرائی)
toimeentulo (tulla toimeen)	داهاتی ژیان
toimisto	دانیره
toimitusaika	کات به سه رچوون
tomaatti	نه ماته
tontti	زه وی و خانو به ره که جیاده کریته و
tooga	جوره جل و به رگیکه که له سه رده می رومه کان دا به کارهینراوه
tori	مه یدان
torjunta-aine	ماده ی دز ، ماکی زه هراوی ، ماکی به رگری
torni	بورج
torppa	کیلگه یه ک یان باخیک تایبہ ت به خانوویه ک
torppari	نه و جوتیاره ی که زه وی و کیلگه ی به کری گرتووه
toukka	سورو ، قوناغ ، سوری کرم
traani (valaanrasva)	رونی نه هه نگ
traktori	تراکتور
troolari	که شتی راوه ماسی

trooli eli laahusnuotta	توری گه وره ی راوه ماسی که به هوی راوه ماسی یه وه به گا رده هینریت
trooppinen	گه رمه سیر، ئیستیپوائی
tropiikki	ناوچه ی گه رمه سیر، ناوچه ی ئیستیپوائی
tsaari	سزار، تزار (ناونیشانی ئیمپراتوریه تى روسيا)
tsekki	نه ته وه ی چیکنی، زمانی چیکنی
tuhatjalkainen	ھه زارپى
tuho	زیان به خش
tuohohyönteinen	میش و مه گه زی زیان به خش
tuholaismyrkky	ژه هری میش و مه گه ز
tuhota	ویرانکردن، روختاندن
tuhoutua	ویران بۇون
tukikohta	بنگه، سه رباز گه
tukipalkkio	بارمە تى داماتى (مووجه)
tukiranka	پې يكە رى ئىسک
tukki	دار كە لق و پوپى لى دە كرىتە وە
tukko, tukoßsa	گىراندن، گىراوه
tukkukauppa	فروشگای گه وره کە به كومە ل شت دە فروشىت
tuleentua	پىگە يشن، ئامادە بۇون (تۇو گۈزۈگىا)
tulevaisuus	داماتۇو
tulipalo	ئاڭىركە وتنە وە
tuliperäinen	زە وي يە كە ژىزە كە ئاڭىرى تىدايە و چىنى سەرە وە زور تەنكە يان بوركاني تىا روداوه
tulivuori	لۇتكە ئاڭىرپىزىنە كان (بوركان)

tulli (tullilaitos)	گومرگ، به ریوبه ریتی گومرگ
tulo	داهات
tulovero	جهایاوزی داهات
tulppaani	گولاله
tulva	به رزبیونه وه ی ئاستى ئاو له هه مو شوینبکدا
tuma	ناوگى خانه
tumma	ئه سمه ر، تاریک، سه وزه
tummentaa	ئه سمه ر بیون، تاریک بیون
tummuus	ئه سمه ری
tundra	ئه و ناوچانه ی که دارستانى لى نارویت له به ر زور ساردى
tunne	ھەست
tunneli	تونیل
tuntea	ھەستکردن
tunnus	نیشانه
tunnistaa	دیاری کردن (اعتراف کردن)
tunnustaa	دان پیانان، قوبول کردن، پەسەند کردن
tunnustus (hist.)	دان پیانان
tuntoaisti	ھەستى گرتىن (له مىس)
tuntosarvi	شاخى ھەست (شاخى ئازەل)
tunturi	چیای بى درەخت له باکورى گوی زە وى دا، گردولكە کە درەختى لى نارویت
tuohi	توبىزى دار

tuoksu	برون
tuoksua	بون کردن
tuomi	جوره دره ختیکه وه کرو گیلاس گولی سهی ره نگ و بوندار ده گریت (میوه که ی وه کرو به ری گیلاس وایه)
tuomio	داد، حوکم
tuomita	داد کردن، حوکم کردن
tuomioistuin	داد گا
tuomiokirkko	کلیساي گه وره
tuonti (ulkomaankauppa)	هینان، هینانی که لوپه ل له ده ره وه بو ناو ولات
tuontitavara	هینانی که لوپه ل بو ناو ولات
tuore	تازه
tuotanto	به رهه مهینان
tuotantokustannukset	خه رجی به رهه مهینان
tuote	به رهه م، کالا
tuotanto	به رهه م
tuottaa	به رهه م ده هینیت
tuottaja	به رهه مهینه ر
tuotto	ده ستکه وت، ده ستکه و تی پاره (چه ند به رهه می هیناوه به پاره)
tupa	ژوروی دانیشتن له خانووی دیهاته کاندا، خانوی جوتیار
tupakka	تونن، جگه ره
turismi	توریست، گه ریده
turisti	توریست، گه ریده
turkis	فه رهو، پیستی ده له ک، گه ولی توکدار

turkistarha	ئە و شوينە ئى كە گيانلە بە رى فە رۇو دارى تىا بە خېر دە كىرىت بۇ فە رۇو كە ئى
turkki	فە رۇو
turnajaiset	زوران بازى لە چە رىخە كانى ناوه راست دا
	كانتى گە لاولق و پۈپ كە دە كە ونە سەر خاڭ بۇ ماوه يە كى زور وە دە بىت بە چىنىيىكى زە وي وە كوركىردىنە وە يان بۇ ووزە بە كاردە هېنرىت
turska	ماسى يە كى درندە يە
turvallisusneuvosto (YK:n)	ريىخراوى نە تە وە يە كە گىرتۇوە كان
turvallisuuuspolitiikka	سياسە تى ئە من و ئاسايش
turve	جورى خاڭە
tutkia	لىكولىيە وە، توپىزىيە وە
tutkimus	لىكولىيە وە
tutustua	ناسىن
tuulettaa	بە بایان، بە بادان، خىستە بە ر با
tuuli	با، رە شە با
tykki	توب (توبى شەر)
typpi	نايتروجين
typpihappo	ئە سىدى نايتروجين
typpiyhdisteet	بە كىرىتى نايتروجين، پىكھاتۇى نايتروجين
tyrsky	شە پولى ئاۋ كە بە گردىيەك يان بە ردىكى گە ورە دا دە دات و ئاۋە كە بلاودە بىتە وە
tyylisuunta (taide)	روشە نېېرە ھونە رەندە كە بىر كردىنە وە يان يە كە بىت لە سەرە مېكدا
tyyni	مە وايە كى بى رە شە با، ئاستى دە رىبا ھىمنە و رە شە بانى يە
tyyntyä	ھىمن بۇون، لە سەرخوبۇون
tyyppi	جور، بابە ت

نمونه بى، نيشانه بى

tyypillinen

بريارنامه ئى نيوان خاوه نكارو بى كى بى تى بى پىش بى بى كان لە سەر داماتسو كاتى كارو
työehitosopimus ... هتى...

työeläke

خانه نشين بۇون لە كار

työkalu

كە لوپەلى كار، دام و دەزگاي كار

työlupa

مولە تى كار

työllistää

ئيش دان

työläinen

كريكار

työmarkkinajärjestö

ريکخراوى كريكاران و رىكخراوى خاوه نكاران

työmuurahainen

ميرولە ئيش

työntekijä

كارمەند، فەرمابىھە ر

työpaikka

شويىنى ئيش

työsopimus

بريارنامه ئى كار، پەيمانى كار

كاتى خاوه نكار بريyar دە دات كە كار بۇو ستينريت بو كاتىيىكى ديارى كراو وە هە ول دە دات كە كارمە
نە كان رازى بن بە و مە رجانە ئى كە دە ئى كات työsulku

työtapaturma

رووداوى كار، رووداوه كان لە كاتى كار كردن دا

työttömyys

بى كاري

työtön

بى كار

työvoima

هيزى كار

työvoimatoimisto

بەرىوبەرىي هيزى كار، دايىرە ئى دابىن كردنى ئيش و كار

työväenliike

بزوتنە وە ئى كريكارى، رىكخراوى كريكارى

tähkä

گولى دان ويلە (وە كۈو گولە گەنم و جو) گەرمە شامى

tähti

ئەستىرىھ

täkkelys

نيشاسته

tärykalvo	په رده‌ی گویچکه
täydellinen	ته واو، بی هله
täydentää	ته واو کردن، پر کردن وه
täyte	ناواخن، پر که ره وه، شتی که شتیکی تری تی بخریت و پر بکریت وه (وه کرو ناواخنی سه رین)
täyttää	پر کردن، ثه نجام دان
törmä	قه راغی ثاولو که یه کسه ر به رزده بیته وه بو وشکانی
töyhtöhyyppää	جوره بالنده یه کی بچوکه
U	
uhanalainen	له ناواچون، ثه و گیانله به رانه‌ی که من و له ژیره‌هه ره شه‌ی نه ماندان
uhata	نه ره شه کردن
uhka	نه ره شه
uhkaus	نه ره شه
uhkavaatimus	شکات به نه ره شه وه
ührata (uhri)	قوربانی کردن
uida	مه له کردن
uimahalli	مه له وانگه، هولی مه له کردن
uimarakko	توره که‌ی هه وا، ثه ندامیکه له ماسی دا هه ندی جار بو هه ناسه دان به کاری ده هیئت
uistin	قولاپی ماسی گرتن
uittaa	مه له پیکردن (کومه لیک دار به یه که وه ده خریته ثاوه وه و که شتی یه که رای ده کیشی بو کارگه که)
uitto	مه له کردن به دار له کاتی گواستن وه به هوی ثاوه وه
ukkonen	نه وره تریشه
ulappa	له قه راغ ثاوه وه که سه ییری ثه و به ره که یت و ثه و به ره دیار نی یه

ulkoilualue	ناوچه ی پیاسه کردن
ulkomaalainen	بیگانه، ئە جىنە بى
ulkomaankauppa	بازار گانى دە رە وە
ulkomaat	ولاتانى دە رە وە
ulkomainen	بیگانه
ulkoministeri	وە زىرى گاروبارى دە رە وە
ulkopolitiikka	سپاسە تى دە رە وە
uloin	ھە رە دە رە وە (وە گۇو ئە خېر توېكلى پیاز)
uloshengitys	ھە ناسە بۇ دە رە وە
ulostaa	پیسايى وردن
uloste	پیسايى
ulostus	پیسايى
ulpukka	جورە گولىكى ئاوى يە
ultraviolettsäteily	تىشكى ڈير وە نە وشە يى
ummetus	قە بزى
umpeenkasvaminen	گە شە كردن و پر كردنە وە (لە دارستان دا كە بە شىكى رووتە و ووردە ووردە دارودرە خىت گە شە دە كات)
umpisuoli	ريخولە كويىره
unitauti	نە خوشى خە و (خە ولى زران و خە و ليكە وتن)
untuva	پە رى مريشك و بالندە
untuvikko	بە چكە ى بالندە
uoma	ئاوى رووبار كە دە روات و لە گە ل خوى دا زە وى يە كە چال دە كات و بە و شىوه يە دە مىنېتە وە

uposkasvi	ئ و گژو گبایه‌ی که له ناو ئاودا ده روپت وه هه موی نوقسی ئاوه
upota	غه رق بروون
upottaa	غه رق کردن
uraani	بیورانیوم
urbanoituminen	برون به شارى
urheilija	وه رزشکار
urheilu	وه رزش
urheilukentä	گوره پانى وه رزش
uros	نېره
uskollinen	به وه فا
uskonnollinen	ئايىنى
uskonnonvapaus	ئازادى ئايىن
uskonto	ئايىن
uskontokunta	كومه ليكى ئايىنى، كومه لگاي ئايىنى
utare	مه مكى مانگا
uudisasukas	نيشته جيبي تازه
uudisraivaus	پاڭ كردن وه و ئاماده كردن زه وى بو كشتوكال كردن
uudistaa	تازه كردن وه
uudistus	چاره سه ر كردن، چاڭ كردن، تازه كردن وه
uudistusmielinan	بىرى تازه كردن وه، فىكرى تازه كردن وه
	تازه كردن وه ئى كاغەز (بۇنىمۇونە. كۈركىنە وھ ئى روزىنامە بۇ ئە وھ ئى دووبارە سىودىلى

uusiutumaton luonnonvara

سامانی سروشتنی که زیا ناگات

uusiutuva luonnonvara

سامانی سروشتنی که زیا ده گات

V

vaahterä

جوره دره ختیکی گه لایه

vaakuna

نیشانه‌ی شاریک یان نیشانه‌ی خیزانیک

vaalipiiri

شوینی ده نگ وه رگرتن، ناوچه‌ی ده نگ وه رگرتن

vaalit

هه لبزاردن

vaara (maan muodostuma; uhka)

گر دولکه

vaarallinen

ترسناک، خه ته ر

vaatetus

جل و به رگ، پوشاك

vaate, vaatteet

جل و به رگ، پوشاك

vadelma

جوره میوه به کی کیوی سوره

vaeltaa

گه شتکردن

vaellus

گه شت و گوزار

vahinko

زیان، زه ره ر

vaihdantatalous

ثالوگور کردنی شت و مه که له سه رده می نه بیونی پاره دا

قوناغیکه له ژیانی ثافره ت دا که خوین ریزی به ره و نه مان ده چیت و ثیتر مندالی نابیت (کاتی نائومیدی) vaihdevuodet

vaihtaa

گورینه وه

vaihtua

گوران، گورین

vaihtolämpöinen

گیانله به ره گه رمی گوره کان، ئه و گیانله به ره‌ی که پله‌ی گه رمی له شی ده گوریت

vaihto-oppilas

توتابی ئاماده بی که ده چى بو ولاطیکی تر بو خویندن (قوتابی گورینه وه)

vaihtotase	بیوانی داهات، ته رازووی داهات و به رهه م
vaikku	چلکی زه ردی گویچکه
vaikuttaa (päättös vaikuttaa johonkin)	کارتیکردن، په ی پیبردن (بریاریک کارده کاته سه ر شتیک)
vaikutusalue	ناوچه ی زیر ده سته لات، ناوچه ی کارتیکراو
vaimentaa	کې کردنی ده نگ (به هوی ماده یه که وه که ده ینځه نه دیواره وه)
vainuta	بوون کردن (ئازه ل که بوون ده کات)
vaisto	درگ
vaistota	درگ کردن
vaistonvarainen	سامانی درگ کردنی هه یه، توانای درگ کردنی زوره
vaistotoiminta	کارده کات به درگ کردن
vaivaiskoivu	جوره دره ختیکی گه لا یه له ناوچه ی گوپکی باکوور
vajoama	روچونی زه وی
vajota	روچون (بو نسونه قاج رو ده چیته به فره وه)
vakooilla	جاسوسی کردن
vakooja	جاسوس
vakuutus (esim. sairausvakuutus)	بیمه، یارمه تی دان (بیمه ی ته ندروستی)
vala (esim. uskollisuuden vala)	سویند، قه سه م، سویندی ده ستوري
valaa	ئامن توانه وه و له قالب گرتن
valaanpyynti	راوی نه هه نگ
valaista	روشن کردن، رووناک کردن
valaistus	رووناکی، روشنی
valas	نه هه نگ
valiokunta	کومه له، کومیته

valistus	روشه نبیر، تیگه يشتو، په روه رده کراو
valitsijamiehet (presidentin vaalit)	مه لبژیر در اوان (ئه وانه ئى كه سه روک گومار هه لده بژيرن)
valkokaarti (Suom. hist.)	راسته وه کان (له جه نگى ناخوی فينله ندادا به گاردي سېي به ناوبانگ بوون)
valkosolu	خر و كه سېي يه کان
valkovuokko	جوره گوليكه
valkuaisaine	ماڭى سەپيايى
vallanjako	دابه شى كردنى سولتى ده سه لات
vallankumous	شورىش
vallankumouksellinen	شورشگىرى
vallata	ده ست به سه ر داڭرتىن
valtaus	ده ست به سه ر داڭرتىن (سلطه)
valloittaa	زال بوون، ده ست به سه راڭرتىن
valloitust	زال بوون، ده ست به سه را گرتىن
vallooni	والون (كه ما يە تى يە كن كه زمانيان فه ره نسى يه و به بنچىنه كلتىن وە لە باشۇورى خورھە لاتى به لجيكا داده نىشن)
valmentaa	راهىنان، تە مەرين كردن
valmistaa	ئاماده كردن
valmiste	ئاماده كراو
valmistevero	ئه و باجه ئى كە دە خرىيە سەر ئە و به رەھە مە ئى بو بازار دە چىت
valo	رووناڭى
valoisa	رووناڭ، روشن
valta	ده ستە لات، فە رمنە وايى
valtaistuin	كورسى پاشاي كون، كورسى ده سه لات

valtakunta	نیمپراتوری، پاشایه تی، فه رمانره وايس
valtameri	ثوقیانوس
valtimo	شاخوینبه ر
valtio	حکومه ت، میری
valtiomuoto	شیوه‌ی ده وله ت
valtiopäivät	په رله مان، ئه نجومه نی ده ستھے بھه ریوه بردنی ده وله ت
valtiosääntö	یامای بنچینه بی، قانونی ئه ساسی
valua	تکانه وه
valuma-alue	شوینی تکانه وه
valuutta	پاره‌ی ده ره وه، دراوی ده ره وه
valuuttakurssi	کورسی سه رکه وتن و دابه زینی نرخی دراو
vanamo	جوره گژو گیايه که
vaneri	فه نه ر (ته خته بھه که له چه ند چینیکی ته نك پیکھاتووه وه بھه که تیره بھه بھه که وه نراوه)
vaneriteollisuus	پیشه سازی فه نه ر دروستکردن
vanhanaikainen	کون
vanheneminen	پیری، کونی
vanheta	پیربۇون، کون بۇون
vanhuus	پیری، کونی
vanhus	پیر (مروفییکی پیر)
vanki	زیندانی
vankila	زیندان
vangita	زیندانکردن

vapaa-aika	کاتی نازاد
vapaahoinen	دلخواز (اختیاری)
vapaakauppa-alue	ناوچه‌ی بازارگانی نازاد
vapaus	نازادی، سه ربه خوبی، رزگاری‌بودن
varat (metsävarat; rahavarat)	سامان (سامانی دارستان، سامانی پاره)
varallisuus	سامان
vararavinto	خوراکی زیاده، خوراکی سوپیر (خوراکی اختیاط)
varasto	له مسار (مه نزه ن)
varas	دز
varastaa	دزی کردن
varkaus	دزی
varastoida	هه لگرتن، له مسار کردن (حزن) کردن
varata	حجز کردن، کات گرتن
varauloskäytävä	شوینی چوونه ده ره وه ی زیایه (به ناچاری)
varautua	ثاماده بودن
varhainen	زوو (به یانی زوو، گولیک زوو پی بگات)
varis	ته له سابونه (جوره بالنده یه کی ره شه)
varjo	سببه ر
varoittaa	ناگادار کردن (إنزار کردن)
varoitus	ناگادار کردن وه
varpu	لقی نازه روواو، نه مام
varpunen	چوله که ی سوانکی
varsia	جووانو، بیچوی له سپ

varsi	قه دی گول
Varsovan liitto (sotilasliitto)	په یمانی وارشو، په یمانیکی سه ربازی يه
vartija	چاودیر (مراقب)
vartioida	چاودیری کردن
varustaa	ئاماده کردن
varustamo	کومپانیای هات و چوی که شتى
varustelu	ئاماده بیون
vasa	بې چكە ئى هېرفى و پورو كە متر لە يە ك سال
vasalli	بې كىرى گىرتىنى زە وى دە رە بې گ
vasara	چە كوش
vasemmisto (politiikka)	چە پەرە وە كان (سیاسەت)
vasikka	گۈيرە كە ئى يە ك سالى
vasta-aine	دژە تە نە كان (لە خرو كە ئى سېپى دا كۈدە بىتە وە)
vastakkainen	رووبە رو
vastakohtaa	پېچە وانە
vastarintaliike	ھىزى بې رگرى، لە شىڭرى بې رگرى
vastustaa	بې رگرى، دژايە تى
vastustaja	جىياوازى خواز، دژ
vastustuskyky	بې رگرى دژى (مەناعە)
vauras	دە ولە مەند
vaurastua	دە ولە مەندبۇون

vaurio	زیان، زه ره ر
vaurioittaa	زياندان
vaurioitua	زه ره رو زیان لى كه وتن
vedenjakaja	دابه فن كه رى ئاو
veden kiertokulku	خولى ئاو، ده ورى ئاو
vehnä	گە نم
velka	قە رز
velallinen	قە رزار
velkakirja	سە نە دى قە رز، كومېپالە ئى قە رز
velvollisuus	لىپەرسراوه تى، ئە رك (مە سئولىيەت)
vene	بە لە م، قايدە خ
verenkierto	سۈرى خوين
verenluovutus	خوين دان
verenpaine	پە ستانى خوين
verensiirto	گويزانە وە ئى خوين
verholehti	پە رده ئى گە لا
veri	خوين
verikoe	فە حسى خوين، خوين پشکنин
verineste	شلە ئى خوين، ئە نزىمى خوين
veriryhmä	گروپى خوين
verisolu	خرۇكە ئى خوين
verisuoni	دە مارى خوين

verkko (hämähäkin)

توری جالجالو که

verkko

تور، توری ماسی گرتن

verkkokalvo

توری په رده بیس (له چاودا)

vero

باج، سه رانه

verottaa

باج دان

verotus

باج

veroäyri

ریژه ای باج، ریژه یه کی باجه له داهاته که ت ده ای ده بیت به شار

verrata

به راورد کردن

verso

چوقه له (تورو که ده چینیریت له سه رزه وی وه سه وز ده بیت، ئه مه به شه سه وزه که یه تی)

verstas

دو کانی ثیشی ده ست (دارتاش، پینه چی، ...)

vesakko

کورپه دار، دره ختنی بچکوله

vesi

ثاو

vesijohto

بوری ثاو

vesikasvi

رووه کی ثاوسی

vesikirppu

زینده وه ریکی بچو که له ثاودا ده ڑی و ته نکه و ئه م دیبو و ئه ودیبوی ده بیشیریت (شه فافه)

vesistö

ثاو (ثاوی ده ریاوا ده ریاچه و رووبار)

vetojuhta

ئازه لی بارکیش (ئه سې، که ر...)

vetoketju

زنجبیری داخستنی جل و به رگ

veto-oikeus

ماقی فیتو

vetovoima

ھیزی راکیشان

veturi

بے که م فارغونی شه مه نده فه ر که شه مه نده فه ره که راده کیشیت

vety

ھایدروجین

viedā

بردن

viemäri	زیراب
vienti	برده ده ره وه (تصدیر)
vierailla	میوانداری کردن
vierailu	میوانداری
vieras	میوان، نامو
vieressä	به ته نیشت
viestintä	گفتگو له شیوه‌ی رادوی و ته له فزیون و روژنامه دا
viestiä	قسه و هه وال ناردن (به هوی ته له فیزیون و رادیو و ته له فاکس و...)
vihannes	سه وزه وات
viherhiukkanen	سه وزه پلاستید (ماکیکی سه وزه له گه لای دره ختدا)
viherkasvi	گژوگیای سه وزه له ژووردا
viherlevä	جوره گژوگیایه کی ثاوی یه
vihollinen	دوژمن، نه یار
vihreä liike	بزوتنه وه ی سه وز (پاریزگاری کردن له سروشت)
viidakko	دارستانی چر
viikate	داس، داسولکه
viikinki	فیکینگ، قورسانی ئه سکه نده نافیایی کون له سه ده ی (۸ - ۱۰) دا له ده ریادا دزیان کردووه له و که شتیانه ی که هاتون
viini	شه راب
viinikorjuu	تری لی کردن وه
viinirypäle	تری
viinitarha	ره زی تری
viisto, viistoon	هیلیکی لار له به ینی شاولی و ٹاسویی دا

vilja	دانه و یله
viljankorjuu	کوکردن وه ی گه نم و جو دانه و یله
viljavuus	باسکردن له ده غل و دان (ده غل و دانی نه م سال زوره یان ده غل و دانی نه م سال که مه)
viljellä	کشت و کال کردن
viljely	کشت و کال
villa	خوری
villieläin	گیانله به ری کبیوی
vilu	سه رما
virallinen	ره مسمی
virasto	دائیره
virkailija	کارمه ند، فه رمانبه ر
virkamies	کارمه ند، فه رمانبه ر
virkistys	گورج و گول
virkistyskäyttö	به کارهینان بو گورج و گول بون
virrata	روشن (روشنی ئاو، روشنی کاره با)، تیپه ر بونی کاره با
virta	نه زوو، نه وزم (تیار)
virtaus	نه زوو، روشن
virtsa	میز
virtsakoe	فه حسی میز
virtsarakko	میزه لدان
virus	فاپروس
vitamiini	فیتامین

voikukka	جوره گولپکه
voima	هیز، توانا
voimakkuus	توانا (توانای ده نگ، توانای ته زوی کاره با)
voimala	بنگه ی هیز
voitto (esim. taistelussa)	سه رکه وتن (بو نمودن . سه رکه وتن له شه ردا)
voitto (taloudellinen voitto)	قازانچ، سود (سودی ثاببوری و بازرگانی)
vuodenajat	وه رزه کانی سال
vuohi	بزن
vuokra	کری
vuokrata	به کری گرتن، به کری دان
vuono	چونی ثاوی ده ریا بوناو وشکانی بو ماوه يه کی زور وه کرو له نه رویچ دا هه يه
vuorenpoimutus	به يه کدادانی چینه کانی زه وی و به رز بونونه وه ی تویکلی زه وی له شیوه ی شاخ دا
vuori (maant. ;takin vuori)	شاخ، به ری چاکه ت
vuoristo	زنجبیره چیا
vuoro	سه ره، نوبه
vuorovesi	کشان و داکشانی ثاوی ده ریا
vuorovilhely	کشت و کال کردن به نوره
vuosi	سال
vuosikasvain	گه شه گردنی رووه کیکی قه ددار له قوناغیکی چاندن دا
vuosilusto	گه شه گردنی دره خت له سالیکدا بازنه يه که یان تویکلیک له نه ستوری قه دی دره خنسته که زیادده کات
vyöhyke	ناوچه، زونگ
vyöry	مه ره من، رمان

väentiheys

väestö

väestönkasvu

پیکهاتنی دانیشتوان (ریزه‌ی گه نج و پیر وه ژماره‌ی دانیشتوان له زوربون دایه یان له که م بعون
väestönrakenne
دایه)

väestönryhmä

vähemmistö

vähittäinen

vähän, vähemmän, vähiten

välkilannoite

välkiluku

väli-ilmasto

väliaikainen

välimatka

välimerenilmasto

välimerenrotu

väliirauha

ئه وه که سه‌ی که له ما به ینی کرین و فروشتنی پاره دایه، ئه و که سه‌ی له ما به ینی په یمانی دوو که س
väliittääjä (rahanväliittääjä; sovittelija)
دایه

väliissä

väliittääjäaine

väältää

värekarva

värinäkö

دانیشتوان، خه لک

گه شه کردنی دانیشتوان

گروپی دانیشتوان، کومه لی دانیشتوان

که مايه تى

به هیواشی

که م، که مترا، که مترين

په ینی ده سنکرد

ژماره‌ی دانیشتوان

ناوه‌هه واي مام ناوه ند

کاتى، وه ختى

ماوه، دوروی

ناوه‌هه واي ده ریای سېی ناوه راست

ره گه زى ده وروبه رى ده ریای سېی ناوه راست

بریارنامه‌ی شه را گرتنى کاتى، ته قه وه ستانى کاتى

ماکىكى کە ماکىكى تر ده گويزىتە وە

خودزىنە وە (بو ئه وە کە نە و بىنن)

مووى لوت و گۈرى

بىنېنى رە نگە کان

värisokeus	کویری ره نگ (نه و که سه ی که ره نگه کان جیاناکانه وه له به کتری)
värähely	له رزاندن
västäräkki	جوره بالنده يه کي بچوکه که ميش و مه گه ز ده خوات
väylä	ری و بان
W	
watti	وات (يه که ی پیوانی کاره بايه)
Y	
ydin, ydinase	ناوکی نه توم، چه کی نه تومی، چه کی ناوکی نه تومی
ydinalue	ناوچه ی نه تومی
ydinenergia	ووزه ی ناوکی نه تومی
ydinjäte	پیسی و زباله ی نه توم
ydinvoimala	بنگه ی هیزی نه تومی، ویستگه ی هیزی نه تومی
yhdentyminen	به کگرتن ، به کگرتني نه ندامی جیواز
yhdentyä	به کگرتن
Yhdistyneet Kansakunnat (YK)	ریکخراوی نه ته وه يه کگرتووه کان
yhdistys	ریکخراو ، کومه له
yhdistyä	په یوه ست بروون ، يه کگرتن
yhdistää	پیوه به ستن (ملحق کردن)
yhdyntä	جووت بروون
yhdyskunta	کومه لگا ، کومه ل

yhteinen	ملوبه ش
yhteiselämä	به به که وه زیان، زیانی هاوبه ش
yhteiskunta	کومه ل، کومه لگ
yhteistoiminta	هه ره وه ز، کاری به کومه ل
yhteistyö	هاوگاری، هه ره وه زی
yhteisyritys	کومپانیای هاوبه ش
yhteisö	کومه ل، کومه لگا
yhtenäinen	بی کروو، جیگیر، وه ستاو، ریکوپیک
yhteys	په یوه ندی
yhteyttäminen (fotosynteesi)	بی کسان کردن
yhteyttää	بی کسان کردن، وه کو بی ک لی کردن
yhtiö (esim. osakeyhtiö)	کومپانیا (کومپانیای هاوبه شی)
yhtyä	بی کگرتن، بی ک بیون
yhtäläinen	وه کوو له بی ک، له بی ک چوو
YK (yhdistyneet kansakunnat)	ریکخراوی نه ته وه بی کگرتووه کان
yksisolainen	زینده وه ره بی ک خانه بی بی کان
yksityinen	تاپه تی
yksivuotinen	بی ک قوناغی (نه و رووه که بی بی ک قوناغ، ماوه، ده زی)
yleiskartta	نه خشے بی گشتی
yleissivistys	روشنبری گشتی
yleisurheilu	وه رزشی دوو مه یدانی، یاری بی وه رزشی بی کان

ylhäällä

له سه ره وه

yliimys

به گزاده، خانه دان، نه جیبزاده

yliopisto

دانشگا

ylioppilas

نه و قوتابی یه ی پولی شه شه می ثاماده یی ته واو کردووه

yliotuotanto

زیاده هینانه به رهه م، به رهه می زیاد

ylittää

زیاده رویی

ylityö

کاری زیاده، زیده کار

yläluokka (yhteiskuntaluokka)

چینی بالا، چینی بالا ده ست له گومه ل دا

ylänkō

به رزایی

ympyrä

بازن

ympäristö

ده وروبه ر، ژینگه

ympäristömyrkky

ژه هراوی بونی ژینگه

ympäristönsuojelu

پاریز گاری ده وروبه ر، پاراستنی ژینگه

ympäristötekijä

نه و هویانه ی کارده که نه سه ر ژینگه

ympäröidä

گه مارودان

ympärys

چوارده ور

yrittäjyys

هه ولدان

yritys (yksityisyritys)

کومپانیای تایبه تی، دامه زراوی بازر گانی

yskiä

کوکه

yötön yö

نه و روزه ی که شه وی تیانابیته وه (له هاوین دا له باکوری فینله ندا)

Z

zambo

وه چه ی ره ش پیسته کانی نه مه ریکا و هیندی یه سوره کان

zeniitti

به رزترین خال له ئاسماندا

Â

äes	ئاميرى كشت و كال بو ئاماذه گردنى زه وي بو پيش چاندن
äsetys	زه وي ئاماذه كراو بو كشتو كال
äestää	ريکخستن و ئاماذه گردنى زه وي بو كشت و كال
äidinkieli	زمانى دايىك
äidinmaito	شىرى دايىك
äitysloma	پشوى مندال بуون، مولە تى مندال بуون (پشوى دايىك لە كاتى مندال بۇوندا)
äityspäiväraha	يارمە تى خە زىنە يى دە ولە ت بو دايىكان (پارە يى روزانە يى دايىك)
ärsyke	هاندان (ئە و شتە يان ئە و دە زىگا يە يى كە هانى شتى دە دات بو كاردانە وە)
ärsyttää	بىزار كردن
ärtymys	بىزار بۇون، تورە بۇون
ärtvyys	بىزار بۇون، تورورە بۇون
ärtýä	بىزار بۇون، كولاندنه وە، تورورە بۇون
äyriäinen	قىزانگ، روبيان
äänemurros	دە نىڭ گىربۇون لە رەزە كارى دا، دە نىڭ نىير بۇون لە كاتى رەزە كارىدا
äänestää	دە نىگدان، رادان
äänestys	دە نىڭ دان، رادان
ääni	دە نىڭ
ääniaallot	شە پولە كانى دە نىڭ
äänihuulet	ژى يە كانى دە نىڭ، دە نىڭ ژى يە كانى
äänioikeus	مافى دە نىڭ دان، مافى رادان
äännekirjoitus	پېيىتە كانى دە نىڭ، بېىزتن

مه سه بی دوور (وه کرو نه گه ر په نجه ت به رشتی بکه وی نه وا به عه سه به گه دا وه لام ده نیریت بو
Mishik wo de ghe riite wo)
ääreishermosto

Ö

öljy (ruokaöljy; maaöljy)	رون، نه و ت (رونی خواردن، نه و تی ژیر خاک)
öljyjohto	لوله ای نه و ت
öljykasvi	رووه کی رونی (رووه کیک که له به ره که ای رون ده گیریت)
öljykenttä	ناوچه ای نه و ت، مه یدانی نه و ت
öljynjalostamo	پالیوگه ای نه و ت
öljynkulutus	به کارهینانی نه و ت
öljynporaus	لیدانی چاله نه و ت
öljyntuottaja	به رهه مهینه ری نه و ت
öljyonnettamuus	کاره ساتی نه و ت، رودانی نه و ت
öljyvoimala	بنکه ای هیزی نه و ت